

Univerzita Palackého v Olomouci

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Matěj KAČÍREK

MĚSTO HOLICE: GEOGRAFICKÁ STUDIE

Bakalářská práce

Vedoucí práce: doc. RNDr. Václav Toušek, CSc.

Olomouc 2015

Bibliografický záznam

Autor (osobní číslo): Matěj Kačírek (R12166)

Studijní obor: Regionální geografie

Název práce: Město Holice: Geografická studie

Title of thesis: The town of Holice: Geographical study

Vedoucí práce: doc. RNDr. Václav Toušek, CSc.

Rozsah práce: 68 stran, 36 vázaných příloh

Abstrakt: Záměrem bakalářské práce je provedení geografické studie města Holice. Práce se zabývá historií města, geografickou charakteristikou města a okolí. Těžiště práce spočívá v analýze vývoje a struktury obyvatelstva města a jeho zázemí. Výsledky jsou zaneseny do grafů, map a tabulek. Dále je popsána ekonomická základna a doprava ve městě a jeho zázemí.

Klíčová slova: Holice, geografická studie, analýza výsledků, obyvatelstvo, historie

Abstract: The thesis focuses on the implementation of the geographical study of town Holice. The study deals with the history of the town, geographic characteristics of the town and its surroundings. The study deals with analysis the evolution of population structure of the city and its surroundings. The results are presented in graphs, maps and tables. The following parts describe the economic base and transport system in the city and its surroundings.

Key words: Holice, geographical study, analysis of the results, population, history

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem zadanou bakalářskou práci vypracoval sám, a že jsem uvedl veškerou použitou literaturu a internetové zdroje.

V Olomouci 12. května 2015

podpis_____

Rád bych poděkoval doc. RNDr. Václavu Touškovi, CSc. za odborné vedení práce, vstřícný přístup, rady a názory při zpracování této práce. Dále bych chtěl poděkovat Ing. Hedvice Fialové z Krajské správy ČSÚ v Pardubicích za vstřícnost a ochotu při poskytování dat.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Matěj KAČÍREK**
Osobní číslo: **R12166**
Studijní program: **B1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Město Holice: Geografická studie**
Zadávající katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem bakalářské práce je zpracování geografické studie o městě Holice a jeho okolí s důrazem na historické, demografické a ekonomické aspekty.

Osnova práce:

1. Úvod a cíle
2. Město Holice ve vlastivědné a geografické literatuře a územně plánovací dokumentaci
3. Metodika práce
4. Historie města
5. Geografická charakteristika města a okolí
6. Obyvatelstvo (vývoj, přirozená měna a migrace, struktura obyvatelstva)
7. Ekonomická základna (průmysl, služby, trh práce)
8. Doprava
9. Závěr

Rozsah grafických prací: Podle potřeb zadání
Rozsah pracovní zprávy: 5 000 - 8 000 slov
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

BOROVEC, Petr. Historie a současnost podnikání na Pardubicku. 1. vyd. Žehušice: Městské knihy, 2007, 227 s. Historie a současnost podnikání v regionech ČR. ISBN 978-80-86699-47-9.
HLADÍK, Pavel, KMENT, Miloslav. Holice historický lexikon 1336-2001. 1. vydání. Holice: Město Holice, 2002, 125 s.
HLADÍK, Pavel. Holice: kapitoly z historie města. 1. Vydání. Holice: Kulturní dům, 1980. 40 s.
ROSŮLEK, František Karel a kol., Pardubicko, Holicko, Přeloučsko., Díl III. Místopis. 1. Vydání. Pardubice: vydáno péčí Agitačního výboru, 1903. 587 s.

Vedoucí bakalářské práce: doc. RNDr. Václav Toušek, CSc.
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: 30. dubna 2014
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2015

L.S.

prof. RNDr. Ivo Frébort, CSc., Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 30. dubna 2014

POUŽITÉ ZKRATKY

ABS - absolutně

EVL - evropsky významná lokalita

HMCP - hrubá míra celkového přírůstu

HMMS – hrubá míra migračního salda

HMP - hrubá míra porodnosti

HMPP - hrubá míra přirozeného přírůstu

HMÚ - hrubá míra úmrtnosti

CHOPAV - Chráněná oblast přirozené akumulace vod

MN - míra nezaměstnanosti

NPP - národní přírodní památka

PP - přírodní památka

pp - přirozený přírůstek

PR - přírodní rezervace

PÚ - přirozený úbytek

REL - relativně

SLDB - sčítání lidu, domů a bytů

SO ORP - správní obvod obce s rozšířenou působností

SO POÚ - správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem

SUV - syntetický ukazatel vzdělanosti

TOK - textilní, oděvní a kožedělný

VPM- volná pracovní místa

OBSAH

1. ÚVOD A CÍLE.....	9
2. MĚSTO HOLICE VE VLASTIVĚDNÉ A GEOGRAFICKÉ LITERATUŘE A ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACI.....	11
3. METODIKA PRÁCE.....	13
4. HISTORIE MĚSTA.....	16
5. GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA MĚSTA A OKOLÍ.....	21
5.1 Fyzicko-geografická charakteristika.....	21
5.2 Administrativní začlenění města a zázemí.....	25
6. OBYVATELSTVO.....	28
6.1 Vývoj.....	28
6.2 Přirozená měna a migrace.....	33
6.3 Struktura obyvatelstva.....	41
6.3.1 Vzdělanostní struktura.....	41
6.3.2 Věková struktura.....	44
6.3.3 Struktura podle pohlaví.....	47
7. EKONOMICKÁ ZÁKLADNA.....	48
7.1 Průmysl.....	48
7.2 Služby.....	53
7.3 Trh práce.....	55
8. DOPRAVA.....	59
9. ZÁVĚR.....	61
SUMMARY.....	63
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A INFORMAČNÍCH ZDROJŮ.....	65
PŘÍLOHY.....	69

1. ÚVOD A CÍLE

První písemná zmínka o Holicích pochází z roku 1336, kde je zmíněna osada Ekleinsdorf. Holice leží 16 km východně od Pardubic a 19 km jihovýchodně od Hradce Králové. Katastrální území města má rozlohu 19,65 km² a dělí se na 7 místních částí, kterými jsou Holice, Kamenec, Koudelka, Podhráz, Podlesí, Roveňsko a Staré Holice. K 31. 12. 2014 žilo ve městě 6 531 obyvatel. Z geomorfologického hlediska je město situováno v podsoustavě Východolabská tabule v nadmořské výšce 245 m. Zázemí města Holice tvoří 13 obcí, které spadají do správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) Holice. Jedná se o obce Býšť, Dolní Roveň, Dolní Ředice, Horní Jelení, Horní Ředice, Chvojenec, Jaroslav, Ostřetín, Poběžovice u Holic, Trusnov, Uhersko, Veliny a Vysoké Chvojno. Jde o správní obvod s druhým nejmenším počtem obyvatel v Pardubickém kraji. Podíl obyvatel SO ORP Holice na počtu obyvatel Pardubického kraje byl 3,4 %, kdy v správním obvodu žilo k 31. 12. 2013 celkem 17 389 obyvatel.

Hlavním cílem bakalářské práce je vypracování geografické studie o městě Holice a jeho okolí s důrazem na historické, demografické a ekonomické aspekty. Dílčími cíli bylo studium literatury pro zpracování kapitoly zabývající se historií města, popis fyzicko-geografických poměrů a administrativního začlenění města a jeho okolí, analýza dlouhodobého vývoje obyvatelstva mezi lety 1869 - 2011. Mezi další dílčí cíle práce patřil rozbor pohybu obyvatelstva v letech 1991 - 2013 s důrazem na hodnocení porodnosti, úmrtnosti a stěhování obyvatelstva. Bakalářská práce dle zadání se měla zabývat i změnami ve struktuře obyvatelstva pomocí dat ze sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) v letech 1991, 2001 a 2011. Z dílčích struktur obyvatelstva byla analyzovaná struktura obyvatel podle nejvyššího dokončeného vzdělání, věku a pohlaví. Následující kapitoly si kladou za cíl popsat historii průmyslu, zhodnotit transformaci ekonomiky města po roce 1989 a situaci na trhu práce v období 2005 - 2011. Naposledy by měla být popsána dopravní situace města a okolí.

Při zpracovávání geografické charakteristiky města, byl kladen důraz na stručné zhodnocení geologických, geomorfologických, pedologických, hydrologických,

klimatologických a biogeografických poměrů studovaného území. Charakteristika je doplněna hodnocením role města jako střediska veřejné správy.

Kromě přírodních poměrů se práce zabývá i ekonomickou základnou města. Dalším dílčím cílem práce bylo zhodnotit roli průmyslu a služeb pro zaměstnanost obyvatel města a jeho okolí. Při analýze trhu práce jsou porovnávány dílčí charakteristiky (počet uchazečů o zaměstnání, míra nezaměstnanosti, počet volných pracovních míst a ukazatel počet uchazečů připadajících na jedno volné místo) nejen za město, ale za celý obvod ORP s celorepublikovým průměrem. S rozbořením ekonomické základny souviselo i hodnocení veřejné dopravy a dopravních podmínek.

Řada geografických analýz o městě Holice a jeho zázemí je prezentována tabulkově, graficky a mapovými výstupy. Ty jsou součástí především přílohové části práce.

2. MĚSTO HOLICE VE VLASTIVĚDNÉ A GEOGRAFICKÉ LITERATUŘE A ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACI

Při zpracování bakalářské práce byly využity literární prameny, které byly získány z městské knihovny v Holicích, z Afrického muzea Dr. Emila Holuba v Holicích, krajské knihovny v Pardubicích a univerzitní knihovny Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Velmi cennou publikací z hlediska historické hodnoty a počtu informací byla třídílná publikace *Pardubicko, Holicko, Přeloučsko* (Rosůlek, 1903). První díl má název *Přírodní poměry*, druhý *Lid, jeho kulturní život a práce* a třetí díl má název *Místopis*. Největší množství informací bylo v práci využito ze třetího dílu *Místopis*. Konkrétně se jednalo o podrobnou část publikace zabývající se historií města a část zabývající se vývojem průmyslové výroby. Z prvního dílu *Přírodní poměry* byly v textu práce využity informace týkající se hydrologických dat.

Z monografie Hladíka *Holice: Kapitoly z historie města* (Hladík, 1980) byly použity taktéž informace týkající historie města, vývoje průmyslu a dopravy. Publikace podává komplexní pohled na historii, vývoj průmyslu, zemědělství, dopravy, kultury a školství.

Dalším zdrojem historických informací byla knižní publikace *Holice: Historický lexikon 1336 - 2001* (Hladík, Kment, 2002). Kniha vznikla k příležitosti oslav 666 let od první písemné zmínky o městě Holice. Z tohoto zdroje byly použity informace o historii města, kde hlavní předností jsou přesná data některých historických událostí. Další předností studie jsou údaje o počtu obyvatelstva i z období před prvním moderním sčítáním lidu v roce 1869. Do textu bakalářské práce byly promítnuty také informace o vývoji průmyslu ve městě.

Publikace *Historie podnikání na Pardubicku* (Borovec, 2007) mj. také analyzuje význam průmyslové výroby pro hospodářský rozvoj studovaného města Holice nejen v minulosti, ale také v současnosti. Důležitou informací pro práci byly poměrně aktuální poznatky o některých podnikatelských subjektech působících ve městě.

Text bakalářské práce pozitivně ovlivnily poznatky získané z dokumentu *Územně analytické podklady správního obvodu ORP Holice 3. úplná aktualizace* (Šejvlová,

Zemánek a kol., 2014). Dokument podává komplexní charakteristiku SO ORP Holice. Použity byly doplňující informace o fyzicko-geografické charakteristice města a okolí, ekonomické základně a technické infrastruktury města. Nespornou výhodou je aktuálnost dokumentu a tím i uvedených údajů.

Kromě literárních pramenů zaměřených na studované území byla při zpracovávání bakalářské práce věnována pozornost i literatuře encyklopedického či historického rázu, týkající se většího území (ČR, Pardubický kraj). Šlo především o publikaci *Chráněná území ČR, svazek IV. Pardubicko* (Mackovčín a kol., 2002), která v hutné formě velmi dobře popisuje přírodní poměry Holicka. Analýza dlouhodobého vývoje počtu obyvatel v Holicích a okolí vycházela z dat, které byly zveřejněny v publikaci ČSÚ *Historický lexikon obcí České republiky 1869 - 2005 I. díl* (Růžková, Škrabal a kol., 2006). Z druhého dílu této publikace lze odvodit příslušnost obcí nacházejících se nyní ve správním obvodu ORP Holice k jednotlivým vyšším hierarchickým útvarům veřejné správy.

3. METODIKA PRÁCE

Pro hodnocení vývoje a struktury obyvatelstva a hodnocení ekonomické základny byla použita data a publikace z Českého statistického úřadu a Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky.

Z důvodu chybějících dat o průměrné teplotě vzduchu v Holicích jsou v práci uvedena data z nejbližší meteorologické stanice, kterou je Dolní Roveň.

K hodnocení vývoje počtu obyvatelstva ve městě Holice a jeho místních částech a v obcích SO ORP Holice byla použita data uveřejněná v publikaci Historický lexikon obcí ČR 1869 - 2005 (Růžková, Škrabal a kol., 2006). Za část obce Staré Holice chybí za některá období údaje o počtu obyvatel, proto byla započítána do části obce Holice. K hodnocení vývoje počtu obyvatel v těchto prostorových jednotkách byl použitý bazický a řetězový index. Bazický index porovnává stav obyvatelstva v určitém období se stavem obyvatelstva v prvním období, v této práci je to rok 1869. Řetězový index srovnává stav obyvatelstva daného období s obdobím předchozím.

Pro analýzu přirozené měny obyvatelstva a migrace posloužila data Českého statistického úřadu (ČSÚ) z Databáze demografických údajů za obce ČR a Demografické ročenky České republiky. Hodnocena byla porodnost, úmrtnost, přirozený přírůstek, migrační saldo a celkový přírůstek v obcích SO ORP Holice v období let 1991 – 2013. Vzhledem ke skutečnosti, že jednotlivé obce obvodu mají velmi rozdílné počty obyvatel, byly jednotlivé složky pohybu obyvatelstva přepočítávány na 1 000 obyvatel středního stavu. Tyto vypočítané hodnoty se nazývají hrubé míry a slouží ke komparaci nestejně populačně velikých územních jednotek. Takto byla vypočítaná hrubá míra porodnosti (hmp) a úmrtnosti (hmú). Rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých, přepočítaný na 1 000 obyvatel středního stavu se nazývá hrubá míra přirozeného přírůstku (hmpp) a vypočítá se podle vzorce $\left(\frac{N-Z}{S}\right) * 1\,000$, kde N je počet živě narozených, Z počet zemřelých a S je střední stav obyvatelstva. Analyzován byl také rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých u jednotlivých obcí, tzn. migrační saldo, v relativním vyjádření (hrubá míra migračního salda – hmms). Hodnocení byl podroben i celkový přírůstek počtu obyvatel (hmc), který byl součtem přirozeného a migračního přírůstku. Analýza dílčích složek pohybu byla prováděna

nejen za celé období sledovaných 23 let, ale také za 4 pětileté období (1991 - 1995, 1996 - 2000, 2001 - 2005, 2006 - 2010) a tříleté období (2011 - 2013).

Data o vzdělání pochází ze SLDB 1991, 2001 a 2001. Obyvatelstvo 15leté a starší je zde rozděleno do čtyř skupin podle úrovně dosaženého vzdělání. První skupinu tvoří obyvatelstvo se základním, základním neukončeným vzděláním či bez vzdělání včetně počtu osob, u kterých vzdělání nebylo zjištěno (ZŠ). Druhou úrovní je skupina SŠ, kam patří absolventi středních škol bez maturity, skupina SŠ_mat zahrnuje obyvatelstvo se středoškolským vzděláním s maturitou a absolventy vyšších odborných škol a v poslední skupině VŠ je obyvatelstvo s vysokoškolským vzděláním. Při výpočtu syntetického ukazatele byla jednotlivým úrovním vzdělání přiřazena různá důležitost a vzorec byl následující: $SUV = (ZŠ + SŠ * 2 + SŠ_mat * 3 + VŠ * 4) / 100$.

Věková struktura obyvatelstva zahrnuje absolutní počty jednotlivých věkových skupin i jejich podíly na celkovém počtu obyvatelstva. To bylo rozděleno do třech skupin ve věku 0-14 let pro předproduktivní složku obyvatelstva, 15-64 let pro produktivní a 65 a více let (65+) pro poproduktivní složku.

Při hodnocení struktury obyvatelstva podle pohlaví byl analyzován podíl počtu mužů na celkovém počtu obyvatel města Holice, jeho zázemí a obvodu ORP Holice. Kromě podílu byl hodnocen i index maskulinity, který byl vypočten pomocí vzorce $im = (Pm / Pž) * 1000$, kde Pm je počet mužů a $Pž$ je počet žen.

Míra nezaměstnanosti v období 2005 - 2011 byla vypočítána na základě vzorce $R = (U / L) * 100$, kde U byl počet dosažitelných uchazečů celkem a L bylo ekonomicky aktivní obyvatelstvo. Výpočet v tomto období byl realizován podle platné metodiky MPSV ČR, používané v letech 2004 - 2012, kde jsou mezi dosažitelné uchazeče zahrnuty osoby, které mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání. Do této skupiny nepočítáme osoby, které absolvují rekvalifikační kurzy, jsou ve výkonu trestu, pracovní neschopnosti, dále osoby na mateřské dovolené nebo vykonávající krátkodobé zaměstnání. Úroveň nezaměstnanosti v současnosti (od roku 2013) je měřena ukazatelem podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání na obyvatelstvu ve věku 15-64 let. V bakalářské práci jsou uvedena data o tomto ukazateli k 31. 3. 2015. Analýza trhu

práce si všímala také existenci volných pracovních míst a hodnocen byl ukazatel počet uchazečů připadajících na jedno volné pracovní místo.

Při hodnocení vývoje ekonomické základny města byly využity nejen informace získané z literárních pramenů, které jsou uvedeny rešerši literatury, ale také dostupné databáze o počtu pracovníků v jednotlivých ekonomických subjektech. Konkrétně šlo o databázi ČSÚ Průmyslové provozovny ústředně řízeného průmyslu ke konci roku 1987, dále data z Registru ekonomických subjektů, k 31. 12. 2011 a data z elektronické databáze společnosti HBI.

Zařízení občanské vybavenosti byly zjišťovány z databáze ČSÚ, která je vedena pod názvem Městská obecní statistika (MOS). Šlo o údaje k 31. 12. 2013, které byly ověřovány vlastním terénním průzkumem v měsících únor a březen 2015.

Při hodnocení dopravní infrastruktury ve městě Holice a jeho zázemí byla využita data, která jsou součástí digitální vektorové geografické databáze ČR ArcČR[®] 500, která vznikla za spolupráce společnosti ARCDATA PRAHA, Zeměměřičského úřadu a Českého statistického úřadu. Tato data byla využita pro výpočet hustoty silniční sítě a deviatility mezi Holicemi a blízkými krajskými městy.

Při vypracování bakalářské práce byly použity programy Microsoft Excel a Microsoft Word 2010. Ke zpracování mapových příloh byl využit program ArcMap 10.1.

4. HISTORIE MĚSTA

Holicko nebylo do konce 13. století osídleno. Na území se rozkládal les, který byl součástí královského majetku. Jeho centrum bylo ve Vysokém Chvojně, o kterém existuje důvěryhodná zmínka již z roku 1139. Ve 13. století začalo být území okolo Vysokého Chvojna kolonizováno německými kolonisty. Němečtí kolonisté založili osady Ekleinsdorf na území dnešních Holic, dále osadu Tizmansdorf na území dnešního Ostřetína, Hermansdorf v Ředících a Walthersdorf v Rovni. Nejdelší sídelní pás v této oblasti byl vytvořen u Ředického potoka, který tvořili a dodnes tvoří Holice, Horní Ředice, Dolní Ředice a Veliny (Kuča, 1997). Název Holice je odvozen od slova holina, které znamenalo vykácený hvozď (Borovec, 2007).

První zmínka o městě Holice je z 9. dubna 1336, kde se o Holicích píše jako o již zmíněné osadě Ekleinsdorf. V tento den král Jan Lucemburský prodal tvrz a městečko Chvojno s přilehlými vesnicemi za 2 000 kop pražských grošů Pertholtovi a bratřím z Lipé. V roce 1340 získal osadu Jindřich z Lichtenburka a následně v roce 1358 Holice získal rod Šternberků. Kolem roku 1400, za vlastnictví Jaroslava Holického, se Holice staly městečkem a jako centrum panství vystřídaly Vysoké Chvojno (Hladík, Kment, 2002). V této době patřila většina obyvatel k husitům a někteří se účastnili i válečných výprav. Rozkvětu se dočkalo městečko v době vlastnictví Neptalima z Frimburka, který získal městečko roku 1481 (Hladík, 1980). Ten zrušil platbu daní, daroval obci poplužní dvůr a udělil řadu výsad. Toto privilegium daroval tehdejšímu rychtáři Ondřejovi napsané na pergamenu. Dále se v privilegiu píše, že rychtář může rozkazovat holickým lidem. Toto privilegium je nejvýznamnější archivní památkou, konkrétně bylo sepsáno roku 1493. Neptalim daroval Holicím také městský znak, kde je na pravé polovině štítu studeň na zlatém poli a na levé polovině kostel v poli modrém. Téměř stejnou podobu má městský znak i dnes (Rosůlek, 1903). Nechal také postavit školu, obecní lázně a radnici. Dalším významným datem je 17. prosince 1507, kdy Vilém z Pernštejna koupil panství od Hynka Bradleckého z Mečkova za 2 500 kop pražských grošů. V kupní listině bylo zvlášť uvedeno Holice město a Holice ves (Hladík, Kment, 2002). Za vlády Viléma z Pernštejna docházelo k výstavbě veřejných budov a s touto dobou je spjat i rozvoj řemesel (Hladík, 1980). Nejvýznamnějším majitelem panství byl císař Ferdinand I., který koupil v roce 1560 celé panství pro svého syna Maxmiliána (Hladík, Kment, 2002).

Podle dobových záznamů mělo před třicetiletou válkou Holice tvořit 44 větších, 15 menších usedlostí a také 12 domkářských obydlí (Kuča, 1997). Špatný vliv na rozvoj městečka měla třicetiletá válka. Kvůli své poloze mezi Hradcem Králové a Vysokým Mýtem se Holice staly cílem řádění válčících vojsk. V roce 1643 drancovalo město švédské vojsko, kdy obsadilo kostel, grunty, rabovali a dokonce vyhazovali mrtvé z hrobů. Řádění švédského vojska stálo Holice 158 zlatých a 15 grošů. O dva roky později, společně se Sezemicemi, nechal Holice vypálit švédský generál Torstensson, který tudy táhl s vojskem po neúspěšném obléhání Pardubic. Po třicetileté válce zůstala část gruntů opuštěna. Bylo rozhodnuto, že se do nich mohou přijímat přistěhovalci, kteří byli na tři roky zbaveni placení daní. V roce 1680 udělil císař Leopold I. městu právo tří výročních trhů. Následující století, za vlády císařovny Marie Terezie, byly Holice drancovány pruskými vojsky. Celé ubytování pruského vojska stálo Holice několik tisíc zlatých a někteří lidé utíkali ze svých hospodářství, stejně jako za třicetileté války. Podobný scénář se opakoval i za sedmileté války, kdy po vítězství pruských vojsk u Ostřetína lidé z Holic prchali do lesů a Prusové obsadili kostel a pálili staré knihy (Rosůlek, 1903). Po Marii Terezii nastoupil na trůn její syn Josef II., který často na cestách do Hradce Králové projížděl Holicemi. Z jeho iniciativy bylo založeno Roveňsko, které bylo připojeno k Holicím v roce 1850 (Hladík, 1980). Na nařízení Josefa II. bylo do Holic přivedeno deset rodin osadníků z Kladska. V tomto období zasáhla město cholera, na kterou zemřelo 120 obyvatel. Napoleonské války neměly na Holice špatný dopad, ale město muselo přispívat obilím, moukou a dalšími položkami (Rosůlek, 1903). V revolučním roce 1848 byl z funkce představeného obce odvolán Josef Lohniský a byl ustanoven měšťanský výbor, také byla vytvořena národní garda. V této době byl v Holicích okresní úřad, jehož působnost ve městě skončila roku 1868 a zůstal zde okresní soud a berní úřad (Hladík, 1980). Za dalších válečných let, při válce s Prusy, v Holicích přečkávala naše vojska. Po porážce Prusy v bitvě u Sadové, ustupovala městem naše armáda, která čítala až sto tisíc mužů. Poté dorazili do města Prusové s vojskem, které mělo okolo čtyřiceti tisíc mužů. Celkové výdaje za vojsko v tomto období činily 31 000 zlatých (Rosůlek, 1903).

Výstavba pokračovala až do konce 19. století, kdy za náměstím vznikly dva bloky domů. Vznik osad Podhráz, Kamenec, Podlesí a Koudelka, ke konci 18. století byl

důležitý pro sídelní vývoj Holicka. Holice zaznamenávaly další růst i koncem 19. a na počátku 20. století. V této době proběhla výstavba městského charakteru, která byla doposud omezena pouze na náměstí. Severně od náměstí vznikly reprezentativní budovy škol a jižně od náměstí byly vybudovány tři továrny a starý hřbitov, což omezilo bytovou výstavbu v této části města. Došlo také k propojení Holic s Ředicemi, konkrétně osady Podhráz. V tomto období se také koncentricky rozšiřoval intravilán a vznikaly jazyky domů podél silnic. Výstavba pokračovala také podél silnice do Kamence, čímž byla zástavba s městem propojena (Kuča, 1997). Za první světové války byli muži odváděni na fronty a v sokolovně byl zřízen lazaret. Kvůli nedostatku potravin docházelo k hladovým demonstracím a propouštění dělnictva. Poválečná krize je charakterizována vznikem levicových stran a radikalizací sociálně demokratické strany. V druhé polovině 20. let 19. století docházelo k intenzivní výstavbě, výraznému snížení nezaměstnanosti a zvýšení kupní síly dělnictva. V roce 1931 byly Holice povýšeny Ministerstvem vnitra na město, 6. května byl vystaven dekret ministerstva vnitra (Hladík, Kment, 2002). Celosvětová hospodářská krize, zasáhla město v období let 1931 - 1935. V roce 1932 bylo podle údajů 754 nezaměstnaných osob. Toho využila komunistická strana, která pořádala demonstrace a organizovala výbory nezaměstnaných. Nezaměstnané obyvatelstvo se v těžké době snažil podpořit stát i obecní zastupitelstvo, a to 3 200 poukázkami na nákup v hodnotě 10 Kčs. V 2. polovině 30. let potom nezaměstnanost klesala. Po nástupu fašistů k moci v Německu se klade důraz na vojenskou obranu naší země. Proto v roce 1936 proběhla v okolí Holic celá řada vojenských cvičení. Byly zřízeny kurzy pro důstojníky a poddůstojníky v záloze a založena Civilní protiletectká obrana. V září 1938 městem procházeli vojáci, kteří směřovali do pevností na severovýchodní hranici. Moci ve městě se chopily pravicové živly, byly zrušeny všechny politické strany a vytvořena strana Národní jednoty. V březnu 1939 byl vyhlášen Protektorát Čechy a Morava a první němečtí vojáci přijeli do Holic 16. 3. 1939. Obyvatelstvo města se s okupací nehodlalo smířit a dávalo najevo svůj nesouhlas. Velmi těžké časy zažívalo židovské obyvatelstvo také v Holicích. Nejprve byl Židům zakázán vstup na některá veřejná prostranství a 6. prosince 1942 byli odvezeni do Terezína. Velitelství partyzánské brigády Mistra Jana Husa, které sídlilo na Vysočině, rozhodlo o vyslání vojáků na Holicko, kteří zde se sovětskými válečnými zajatci začali formovat partyzánské brigády. Dne 5. května 1945 vypukl boj

mezi partyzánskými oddíly a nacisty. O den později je město bombardováno, obrana prolomena nacisté vraždí obyvatelstvo a drancují město. Obrana města si vyžádala 58 obětí. Dne 10. května 1945 přijíždí do města Rudá armáda (Hladík, 1980).

Do souvislé podoby byl sloučen intravilán dostavbou čtvrti rodinných domků. Náměstí se mohlo pyšnit zástavbou pozdně barokních domů a starší městské domy podléhaly modernizaci, roubené domy ve vesnické části města potom zanikaly (Kuča, 2000). V únoru roku 1948 byl vytvořen výbor Národní fronty, v dubnu byla zřízena jednotka Lidových milicí. Změnou územně-správního členění v roce 1949 se Holice staly okresním městem. Další reformou územně-správního členění v roce 1960 byl holický okres zařazen do okresu Pardubice. V tomto období se vlivem znárodnění průmyslu a růstem zemědělské výroby mění struktura města. Pro toto období je charakteristický stavební ruch, kdy byla postavena část nové radnice, bytové domy, mateřská škola, sportovní hala, motokrosově závodiště, autokempink a byla vybudována kanalizace (Kačer, Kment 2011).

V 80. letech 20. století se staly Holice střediskem osídlení obvodního významu. I nadále se zde rozvíjelo strojírenství. Mimo strojírenství byl v Holicích typický také stavební, dřevozpracující, konfekční a kožedělný, zaměřený na výrobu obuvi. V Holicích bylo také JZD, poliklinika, obvodní zdravotní středisko, gymnázium, střední odborné učiliště dopravní, dětský domov a domov mládeže (Kuča, 2000). Po sametové revoluci došlo kvůli změně ekonomického systému vybudování nových firem, obchodů, živnostenských provozoven. Došlo k výstavbě čističky odpadních vod, nové budovy gymnázia, rekonstrukci náměstí, radnice a dalších veřejných budov a město bylo plynofikováno. Postaveno bylo i největší holické sídliště Muška. Vznikaly také nové politické strany, občanská sdružení a náboženské skupiny. Po další reformě územně-správního členění v roce 2003 se Holice staly centrem SO ORP Holice. Velkým projektem bylo otevření silničního obchvatu na silnici I/35 a tím došlo k přesunutí intenzivní dopravy z centra za město (Kačer, Kment 2011).

Tab. 1: Vývoj počtu obyvatel, bazický a řetězový index v Holicích v letech 1677 - 1850

rok	počet obyvatel	bazický index (%)	řetězový index (%)
1677	436	100	100
1710	695	159	159
1782	1 718	394	247
1826	3 056	701	178
1843	4 004	918	131
1850	4 131	947	103

Zdroj: Hladík, P., Kment M. 2002; vlastní zpracování

V první tabulce (*Tab. 1*) jsou uvedeny údaje o počtu obyvatelstva z různých pramenů. První moderní sčítání lidu proběhlo v roce 1869. Dochované záznamy tedy nejsou zcela věrohodné, ale představu o tehdejšímu počtu obyvatel ve městě nastínit dokáží. Z tabulky (*Tab. 1*) zjistíme, že první záznam o počtu obyvatel v Holicích je až z roku 1677, kdy žilo v Holicích 436 obyvatel. Podle záznamů se počet obyvatel města za méně než 200 let téměř zdesetinásobil. To je důkaz o tom, že postupem času sílil význam Holic jako města, tím jak mu byly udělovány různé výsady. V roce 1843 patřilo město Holice mezi 50 největších měst v Čechách, kdy zde žilo 4 004 obyvatel.

5. GEOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA MĚSTA A OKOLÍ

5.1 Fyzicko-geografická charakteristika

Vybrané území se nachází v české křídové pánvi. Z většiny je tvořeno křídovými sladkovodními a mořskými sedimenty, menší zastoupení mají neogenní mořské a brakické sedimenty, holocenní až pleistocenní svahové sedimenty a pleistocenní eolické sedimenty. V jižní a východní části území převládají písky a štěrky, jíly, opuky a slínovce, které jsou křídového stáří. Východní stranu potom lemují písčité štěrky a štěrky říčních teras. V severozápadním cípu jsou malé ostrůvky váťých písků, písčito-jílovitých a hlinito-kamenitých sedimentů. V jihovýchodním okraji a po celé západní straně se vyskytují povodňové a písčité hlíny (Vítek, 2002).

Z geomorfologického hlediska na řešené území zasahuje provincie Česká Vysočina. Ta se dále dělí na subprovincii Východočeská tabule, podsoustavu Východolabská tabule, která se dělí na celek Orlická tabule. Do Orlické tabule spadají podcelky Pardubická kotlina a Třebechovická tabule, které se dále dělí na čtyři okrsky. Pardubická kotlina na svrchnokřídových slínovcích a jílovcích má erozní charakter a nachází se kolem řeky Labe. Do vybraného území zasahuje svými okrsky, kterými jsou Kunětická kotlina, Sezemická brázda a Holická tabule. Nejmenším z okrsků je Sezemická brázda, která na území zasahuje na západě, na jihu a jihozápadě je situována Kunětická kotlina a Holická tabule se táhne přes celé území od severu po jih. Choceňská tabule, která je okrskem Třebechovické tabule, lemuje území v severozápadním směru (Deme, Vítek, 2002). Holická a Choceňská tabule se nachází v povodí Loučné a Labe a jedná se o ploché pahorkatiny s rozčleněným erozně denudačním reliéfem, který je tvořen zbytky říčních teras, plochými hřbety a denudačními plošinami (Šejvlová, Zemánek, 2014).

Tab. 2: Geomorfologické zařazení řešeného území

geomorfologická jednotka	název
provincie	Česká vysočina
subprovincie	Česká tabule
podsoustava	Východočeská tabule
celek	Východolabská tabule
	Orlická tabule
podcelek	Pardubická kotlina
	Třebechovická tabule
okrsek	Kunětická kotlina
	Sezemická brázda
	Holická tabule
	Choceňská tabule

zdroj: Demek, J., Vítek, J. 2002; vlastní zpracování

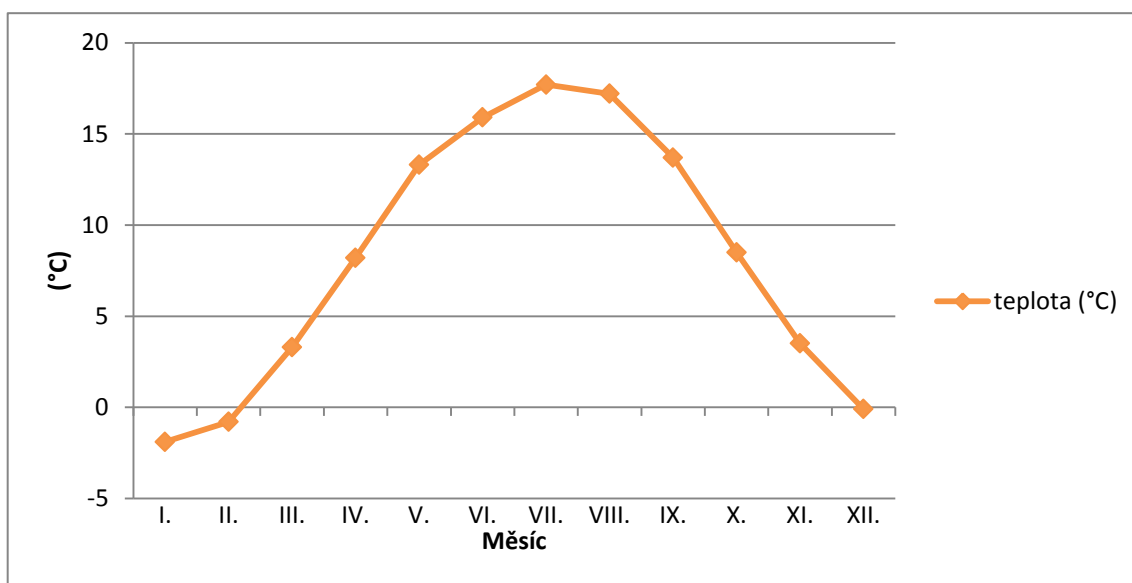
Rendziny a boroviny jsou nejrozšířenějšími půdními typy ve vybraném území. Půdy kambizemního charakteru jsou na štěrkopiscích a jedná se o půdy kyselé, suché a propustné. Střídavě zamokřené, špatně propustné a kyselé půdy se vyskytují na slínech. Na vátých pískách jsou oligotrofní podzolové kambizemě (Petruš, 2002).

Základem hydrologické sítě řešeného území je Ředický potok. Ten pramení v nadmořské výšce 287 m a protéká Starými Holicemi, Holicemi, Podhrází, Horními i Dolními Ředicemi a u Chotče ústí do Brodeckého potoka. Délka Ředického potoka je 14,1 km, plocha povodí je 32,6 km² a průměrný průtok v ústí je 0,1 m³/s⁻¹. Jedná se o vodní tok III. řádu. Přítoky Ředického potoka jsou Poběžovický potok, Hluboký potok a další bezejmenné vodní toky. Jedinou řekou vybraného území je Loučná, která teče od jihu na západ území a mezi Sezemícemi a Pardubicemi ústí do Labe. Dalšími vodními toky jsou potom Lodrantka a Zadní Lodrantka, která protéká přes ptačí oblast Komárov. Severní část je odvodňována Stříbrným, Žďárským a Novoveským potokem a východní část Velinským potokem a Čermnou. Pardubicko patří mezi rybníkářské oblasti, to dokládá i vyšší počet rybníků ve vybraném území. Největším rybníkem je Ředický rybník s rozlohou 27 ha, následuje rybník Lodrant s rozlohou 24 ha, dále rybníky Šmatlán nebo Hluboký, který je využíván zejména pro rekreační účely. Dalšími rybníky jsou Smílek, Mordýř a Pílský rybník. V katastrálním území Horního Jelení a Jaroslavy se nachází CHOPAV Východočeská křída. Podzemní voda se nachází v útvech Kvartér Orlice, Vysokomýtská synklinála, Kvartér Chrudimky a Kvartér Loučné (Šejvlová, Zemánek, 2014), (Hančárová, Kříž, 2002). Lehce mineralizovaná voda

se nacházela v oblasti Javůrky (katastrální území Staré Holice). Tam se z opuk a slínovců na povrch dostával Březenský pramen. Ve vodě bylo větší množství síranů a Glauberovy soli, proto se mohla označit za slabou hořkou vodu (Rosůlek, 1903).

Dle Quittovy klasifikace spadá město a okolí do kategorie teplá oblast T2. Průměrná roční teplota se pohybuje mezi 8 až 8,5°C a průměrný roční úhrn srážek je 580–800 mm. Pro řešené území je charakteristická krátká, mírně teplá zima a dlouhé, suché a teplé léto. Přechodná období jara a podzimu jsou krátká a mírně teplá. Vlivem terénní deprese může docházet ke vzniku inverzního počasí. (Šejvlová, Zemánek, 2014), (Metelka, 2002).

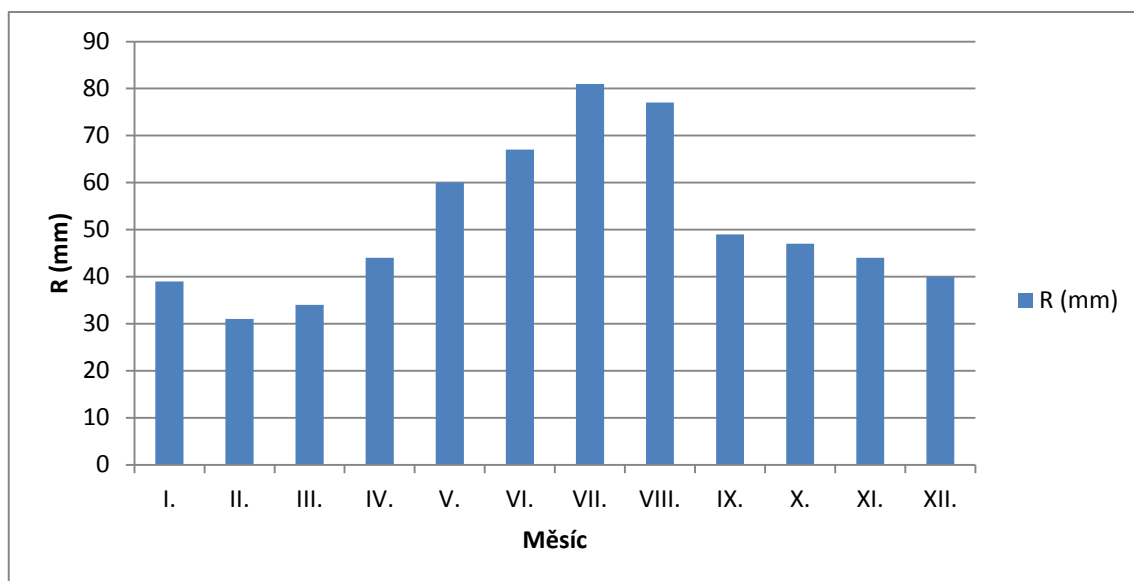
Nejnižší průměrná teplota vzduchu na Holicku byla v měsíci lednu, kdy dosahovala hodnoty -1,9 °C. Naopak nejteplejším měsícem byl červenec s průměrnou teplotou 17,7 °C. Průměrná roční teplota v tomto období (1901 - 1950) byla 8,2 °C.

Obr. 1: Průměrná teplota vzduchu (°C) v letech 1901 - 1950 ve stanici Dolní Roveň

Zdroj: Podnebí ČSSR - tabulky, 1960; vlastní zpracování

Průměrný roční úhrn srážek v období let 1901 - 1950 měl v Holicích hodnotu 613 mm. Nejvyšší úhrn srážek byl za toto období v měsíci červenci (81 mm), naopak nejnižší byl zaznamenán v únoru (31 mm).

Obr. 2: Měsíční průměrné úhrny srážek (mm) v letech 1901 - 1950 ve stanici Holice
Zdroj: Podnebí ČSSR - tabulky, 1960; vlastní zpracování

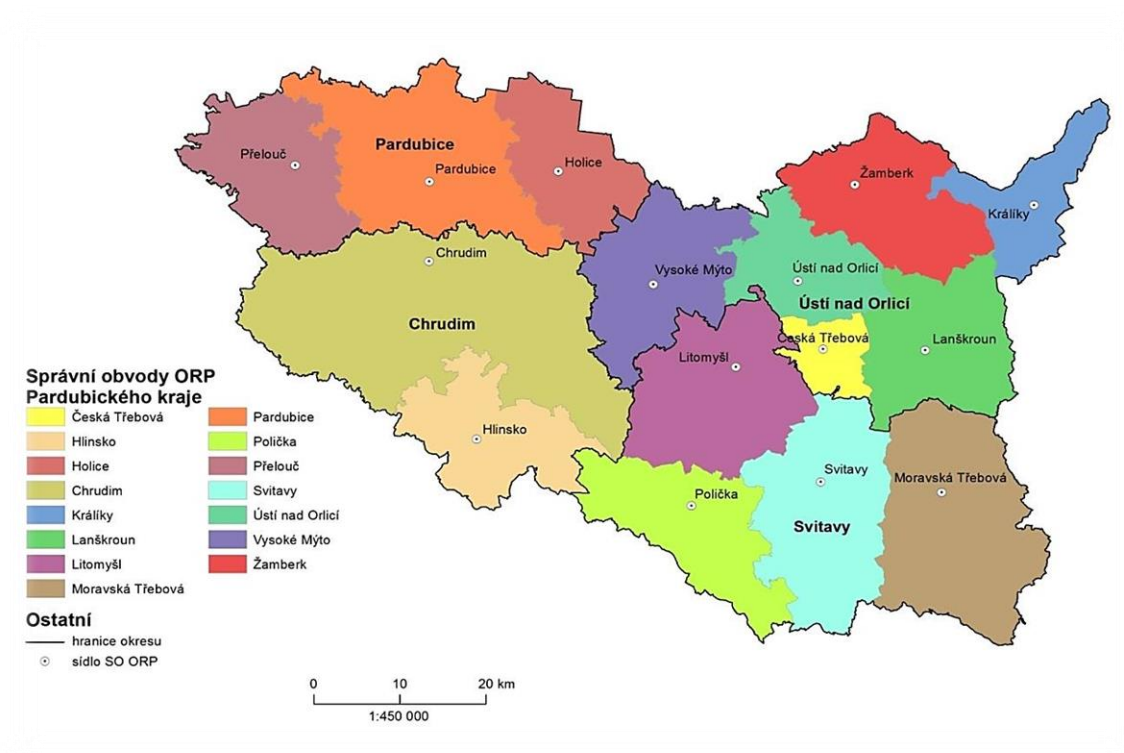
Fytogeograficky se řešené území řadí do oblasti termofytika Pardubické Polabí a mezofytika Chvojenská plošina, která se nachází na východě území a mezofytika Litomyšlská pánev, která se vyskytuje na jižním cípu území. Převládá bukový vegetační stupeň, místy se vyskytuje dubový vegetační stupeň. Původní vegetační pokryv byl tvořen luhy, olšinami a dubohabrovými háji. Velká část původních lesů byla přeměněna na zemědělskou půdu a současná lesní společenství jsou tvořena převážně borovicemi současně s výskytem dubu, buku, smrku a dalších dřevin. Nivní vegetační společenstva převládají v níže položených částech území, která přecházejí v bukové porosty. V jižní a střední části území převažuje antropogenními vlivy pozměněná krajina, která k severu přechází v krajinu s původním rázem. (Šejvlová, Zemánek, 2014), (Faltys, Paukertová, 2002).

Na území se nachází 9 maloplošných zvláště chráněných území, z čehož 5 z nich je situováno v jižní části a 4 v severní části území. V jižní části území se nachází PP Boršov u Litětín, PR Bažantnice na Uhersku, PP Stráň u Trusnova, NPP Šejval a PP Pětinocha. V severní části je PR Přesypy u Rokytne, PR Žernov, PR U parku a PR Buky u Vysokého

Chvojna. Z hlediska ochrany přírody evropského měřítko zde byla v rámci soustavy chráněných území NATURA 2000 zřízena ptačí oblast Komárov. Rozloha ptačí oblasti je 2 030 ha a pro ptačí druhy je významná svými podmáčenými stanovišti a mokřadní vegetací. V zimě, kdy vegetace zůstává záměrně neposečena, se stává útočištěm kalouse pustovky a motáka pilicha. (Faltysová, 2002). Na území SO ORP Holice zasahuje několik Evropsky významných lokalit. První z nich jsou Buky u Vysokého Chvojna, která je totožná s PR Buky u Vysokého Chvojna. Předmětem ochrany je brouk páchník hnědý a v EVL Uhersko je to brouk lesák rumělkový. V EVL Mazurovy chalupy jsou chráněny půdy a v EVL Žernov přirozené vodní nádrže a rašeliniště. V zájmovém území se nachází celkem šest památných stromů (Šejvlová, Zemánek, 2014).

5.2 Administrativní začlenění města a zázemí

Město Holice administrativně patří do okresu Pardubice a jemu nadřazené administrativní jednotky, kterou je Pardubický kraj. Od 1. 1. 2003 jsou Holice střediskem správního obvodu obce s rozšířenou působností a obvodu obce s pověřeným obecním úřadem. SO ORP a SO POÚ vznikly reformou veřejné správy a okresy zůstaly zachovány jako statistické jednotky. Do SO ORP Holice patří 14 obcí. Z hlediska rozlohy je tento správní obvod čtvrtým nejmenším v Pardubickém kraji s rozlohou 213,65 km² a podle počtu obyvatel je druhým nejméně zalidněným, kdy k 31. 12. 2013 zde žilo 17 389 obyvatel. Při komparaci z hlediska počtu obcí spadajících do jednotlivých správních obvodů Pardubického kraje se řadí SO ORP Holice se 14 obcemi pouze před SO ORP Králíky a Česká Třebová. V řešeném správním obvodu Holice se dále nachází 32 částí obcí a 23 katastrálních území.

Obr. 3: Správní obvody obcí s rozšířenou působností Pardubického kraje
Zdroj: ArcČR[®] 500, vytvořeno v programu ArcMap 10.1; vlastní zpracování

SO ORP Holice sousedí se správními obvody Vysoké Mýto na jihovýchodě, Chrudim na jihu a Pardubice na západě. Z Královéhradeckého kraje to jsou SO ORP Hradec Králové a Kostelec nad Orlicí. Hustota obyvatel v SO ORP Holice dosahuje hodnoty 81 obyv./km², což je hodnota výrazně nižší než je republikový průměr 133 obyv./km².

Tab. 3: Základní údaje o obcích SO ORP Holice (2014)

Obec	rozloha (km ²)	počet obyvatel	hustota zalidnění (obyv./km ²)
Býšť	34,1	1 507	44
Dolní Roveň	29,0	1 993	69
Dolní Ředice	10,7	857	80
Holice	19,7	6 498	331
Horní Jelení	24,5	2 017	82
Horní Ředice	11,1	1 017	92
Chvojenec	9,9	746	75
Jaroslav	4,9	226	46
Ostřetín	18,5	946	51
Poběžovice u Holic	13,4	231	17
Trusnov	10,6	224	21
Uhersko	3,7	277	75
Veliny	6,5	452	69
Vysoké Chvojno	17,0	398	23
SO ORP Holice	213,7	17 389	81

zdroj: Šejvlová, J., Zemánek, L. a kol. 2014; vlastní zpracování

6. OBYVATELSTVO

6.1 Vývoj

Počet obyvatel v Holicích měl v období let 1869 - 2011 rostoucí tendenci. Při censu v roce 1880 dosáhl počet obyvatel města hranice 5 000 a jednalo se o největší intercenzální nárůst počtu obyvatel v celém sledovaném období 1869 - 2011, kdy přibýlo 783 osob. V dalších dvou cenzech v roce 1890 a 1900 došlo k mírnému nárůstu počtu obyvatel. Výraznější růst byl zaznamenán v roce 1910, kdy přibýlo 653 obyvatel. Ani 1. světová válka neměla negativní vliv na počet obyvatel a roce 1921 byla překonána hranice 6 000 obyvatel. V následujícím sčítání došlo opět k celkovému přírůstku obyvatelstva. Poprvé došlo k poklesu obyvatelstva při censu v roce 1950, což bylo zapříčiněno 2. světovou válkou. V Holicích probíhal odboj a holičtí muži byli odváděni na fronty. Město přišlo celkem o 690 obyvatel. Pokles počtu obyvatelstva si vysvětlujeme také dosídlováním pohraničí. V roce 1960 došlo k nárůstu a census v roce 1970 byl charakteristický nepatrným poklesem počtu obyvatelstva. Po roce 1989 došlo ke změně životního stylu zejména produktivní složky obyvatelstva. Tato změna je charakteristická zvýšením průměrného věku při prvním sňatku, zvýšením průměrného věku prvorodiček, kariérními plány a tužbou po vyšším stupni vzdělání, a to přímo souvisí s nižší mírou porodnosti, což nepříznivě ovlivňuje počet obyvatel. Tento trend sledujeme při sčítáních v letech 1991 a 2001, kdy došlo k úbytku počtu obyvatel vzhledem k předchozímu sčítání. Při posledním censu v roce 2011 došlo oproti předchozímu sčítání k nárůstu počtu obyvatel o 362.

Tab. 4: Vývoj počtu obyvatel v místních částech města Holice v letech 1869 - 2011

rok	počet obyvatel						
	Holice	Kamenec	Koudelka	Podhráz	Podlesí	Roveňsko	Holice celkem
1869	3 508	95	152	212	158	152	4 277
1880	4 169	104	193	234	206	154	5 060
1890	4 255	112	220	259	238	124	5 208
1900	4 384	111	223	263	228	126	5 335
1910	4 843	124	307	259	322	132	5 988
1921	5 020	110	296	240	313	150	6 129
1930	5 424	110	322	222	377	130	6 585
1950	4 991	75	244	194	287	104	5 895
1961	5 276	87	251	201	301	101	6 217
1970	5 369	73	239	182	245	100	6 208
1980	5 762	67	227	173	222	94	6 545
1991	5 761	49	201	143	205	70	6 429
2001	5 546	48	201	146	202	76	6 219
2011	5 783	44	212	137	314	91	6 581

Zdroj: Růžková, J., Škrabal, J. a kol. 2006; ČSÚ, SLDB 2011; vlastní zpracování

Z hlediska vývoje počtu obyvatel místních částí města měla vždy dominantní postavení místní část Holice. Ta v roce 2011 tvořila 88 % z celkového počtu 6 581 obyvatel. Dominantní postavení této místní části dokládá fakt, kdy v roce 1921 došlo k poklesu počtu obyvatel téměř ve všech místních částech (kromě Roveňska), ale celkový počet obyvatel zaznamenal oproti předchozímu období mírný nárůst. Jediný cenzus, kdy došlo ke zvýšení počtu obyvatel ve všech místních částech oproti předchozímu sčítání, proběhl v roce 1880 a došlo k nejvyššímu celkovému přírůstku obyvatelstva za celé období. K nejvyššímu úbytku počtu obyvatelstva ve všech místních částech došlo mezi sčítáními v letech 1930 - 1950, což byl důsledek 2. světové války. Kvantitativně v tomto období zaznamenala největší pokles místní část Holice, kdy ubylo 433 obyvatel, relativně ubylo nejvíce obyvatel v místní části Koudelka, kde došlo k poklesu o 32 procentních bodů (ubylo 35 obyvatel místní části). Z pohledu jednotlivých místních částí zaznamenala oproti předchozímu sčítání nejvyšší nárůst místní část Holice při censu v roce 1880, Kamenec v roce 1961, Koudelka v roce 1910, Podhráz při sčítání v roce 1890, pro Podlesí to byl rok 2011 a pro Roveňsko rok 1880. Při komparaci vývoje počtu obyvatel mezi prvním sčítáním v roce 1869 a posledním v roce 2011, můžeme konstatovat, že k nárůstu počtu obyvatel došlo v místních

částech Holice, Koudelka a Podlesí, naopak k úbytku došlo v místní části Kamenec, Podhráz a Roveňsko.

Tab. 5: Vývoj počtu obyvatel v obcích SO ORP Holice v letech 1869 - 1950

obec	rok							
	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950
Býšť	1 845	1 943	1 810	1 717	1 626	1 466	1 288	1 087
Dolní Roveň	2 500	2 667	2 694	2 697	2 853	2 703	2 851	2 250
Dolní Ředice	805	844	857	892	952	972	969	819
Holice	4 277	5 060	5 208	5 335	5 988	6 129	6 585	5 895
Horní Jelení	2 156	2 190	2 220	2 112	2 276	2 340	2 407	1 956
Horní Ředice	803	868	897	881	954	920	910	787
Chvojenec	697	778	816	836	772	806	827	622
Jaroslav	360	345	383	300	323	324	319	265
Ostřetín	1 187	1 146	1 182	1 279	1 295	1 361	1 411	1 077
Poběžovice u Holic	394	386	387	432	429	401	386	280
Trusnov	674	671	660	647	629	609	573	445
Uhersko	453	439	470	430	421	414	419	330
Veliny	683	655	644	616	667	685	680	567
Vysoké Chvojno	450	566	640	620	650	642	655	535
zázemí Holic	13 007	13 498	13 660	13 459	13 847	13 643	13 695	11 020
SO ORP Holice	17 284	18 558	18 868	18 794	19 835	19 772	20 280	16 915

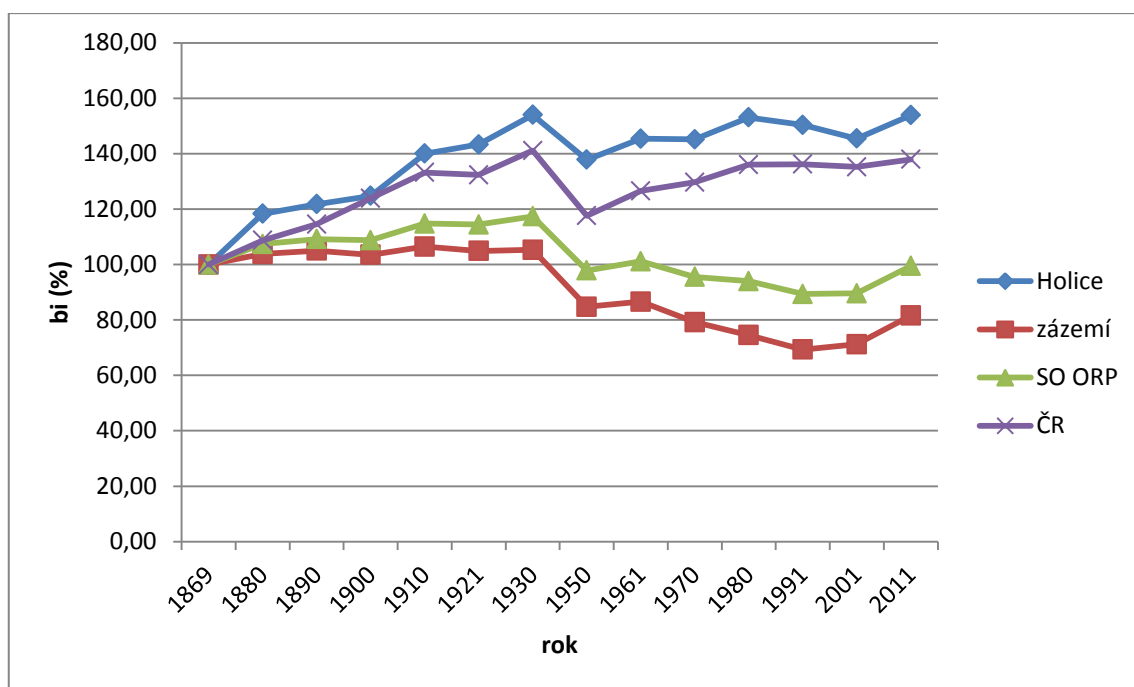
Zdroj: Zdroj: Růžková, J., Škrabal, J. a kol. 2006; vlastní zpracování

Tab. 6: Vývoj počtu obyvatel v obcích SO ORP Holice v letech 1961 - 2011

obec	rok					
	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Býšť	1 045	927	797	798	982	1 525
Dolní Roveň	2 405	2 094	1 978	1 909	1 858	1 941
Dolní Ředice	828	772	761	779	770	818
Holice	6 217	6 208	6 545	6 429	6 219	6 581
Horní Jelení	1 956	1 837	1 757	1 508	1 685	1 942
Horní Ředice	832	779	789	768	778	986
Chvojenec	679	598	646	592	586	733
Jaroslav	243	227	198	199	212	225
Ostřetín	1 098	1 103	1 069	1 016	967	910
Poběžovice u Holic	278	242	200	176	194	215
Trusnov	407	364	310	246	222	232
Uhersko	363	340	276	251	266	272
Veliny	590	486	405	356	372	424
Vysoké Chvojno	537	533	508	417	369	386
zázemí Holic	11 261	10 302	9 694	9 015	9 261	10 609
SO ORP Holice	17 478	16 510	16 239	15 444	15 480	17 190

Zdroj: Růžková, J., Škrabal, J. a kol. 2006; ČSÚ, SLDB 2011; vlastní zpracování

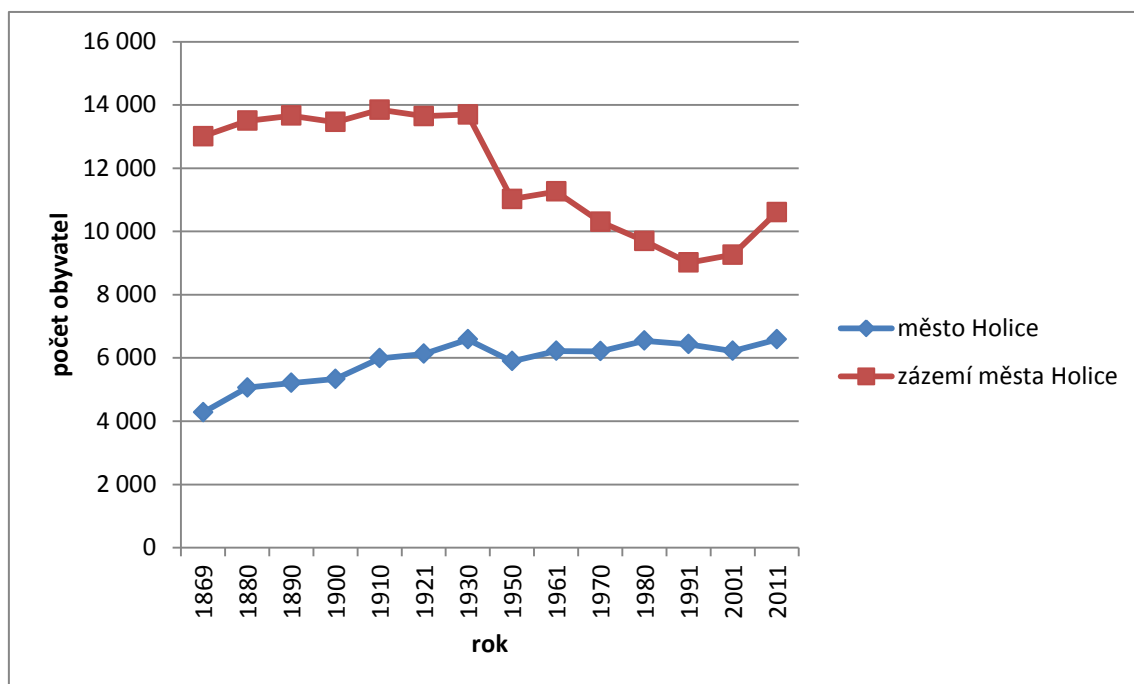
Vývoj počtu obyvatelstva v SO ORP Holice měl rostoucí tendenci až do roku 1921, kdy primárním vlivem poklesu počtu obyvatelstva oproti roku 1910 byla 1. světová válka. Úbytek nebyl nijak dramatický a ve správním obvodu ubylo 63 obyvatel. Při dalším SLDB v roce 1930 přesáhl počet obyvatel SO ORP hranici 20 000 obyvatel a dosáhl svého maxima ve sledovaném období. Následující census v roce 1950 v porovnání s rokem 1930 zaznamenal snížení počtu obyvatel o 3 365. Tento jev byl zapříčiněn především vlivem 2. světové války a dosídlováním pohraničí. Při dalším porovnání sčítání v letech 1950 a 1961 počet obyvatel mírně vzrostl, ale při čtyřech následujících sčítáních počet obyvatel vždy klesal. Rok 2011 potom znamenal nárůst počtu obyvatel a opětovné přesažení 17 000 hranice, kdy se jednalo o největší nárůst za všechna intercenzální období. Z hlediska obcí docházelo u obce Býšť ke stálému úbytku počtu obyvatel z původních 1 845 obyvatel v roce 1869 až na 797 obyvatel v roce 1980. Od roku 1991 počet obyvatel v této obci rostl. Poslední SLDB v roce 2011 znamenalo pro všechny obce nárůst počtu obyvatel, výjimku tvořila obec Ostřetín, kde došlo k poklesu.

Obr. 4: Graf zobrazující komparaci vývoje počtu obyvatel ve zvolených prostorových jednotkách v letech 1869 - 2011 pomocí bazického indexu

Zdroj: Růžková, J., Škrabal, J. a kol. 2006; ČSÚ, SLDB 2011; vlastní zpracování

Z hlediska vztahu města a jeho zázemí můžeme konstatovat, že od roku 1869 došlo k posílení pozice města Holice v jeho zázemí. Při komparaci roku 1869 a 2011 došlo k úbytku obyvatelstva v SO ORP o 94 obyvatel, zatímco ve městě Holice se zvýšil počet obyvatel o 2 304 a tím byla posílena funkce města jako centra. V roce 2011 žilo v Holicích 38,3 % obyvatel celého SO ORP.

Obr. 5: Graf porovnávající vývoj počtu obyvatel ve městě Holice a jeho zázemí v letech 1869 - 2011

Zdroj: Růžková, J., Škrabal, J. a kol. 2006; ČSÚ, SLDB 2011; vlastní zpracování

6.2 Přirozená měna a migrace

Přirozenou měnu obyvatelstva budeme analyzovat na příkladu SO ORP Holice. Přirozená měna zahrnuje populační procesy, kterými jsou natalita a mortalita. Rozdíl mezi těmito dvěma populačními procesy určuje přirozený přírůstek nebo přirozený úbytek obyvatelstva.

Tab. 7: Vývoj hrubé míry porodnosti v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

obec	hrubá míra porodnosti (‰)				
	období				
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013
Býšť	13,1	10,0	13,8	13,6	9,8
Dolní Roveň	12,5	7,5	9,6	10,8	10,7
Dolní Ředice	11,4	9,7	13,3	12,6	9,4
Holice	10,0	7,6	8,6	11,2	10,0
Horní Jelení	10,8	10,3	11,6	12,4	8,4
Horní Ředice	11,3	9,0	6,4	15,2	11,0
Chvojenec	11,2	11,4	11,3	12,4	8,6
Jaroslav	19,1	4,8	8,4	11,6	16,2
Ostřetín	8,7	8,3	8,3	12,6	10,9
Poběžovice u Holic	12,5	11,9	13,8	13,1	13,3
Trusnov	12,0	4,7	8,9	7,8	8,8
Uhersko	15,9	8,5	7,3	12,9	7,2
Veliny	9,4	7,1	4,4	17,7	7,7
Vysoké Chvojno	9,7	4,0	7,7	11,6	12,7
zázemí Holic	11,5	8,7	10,2	12,6	9,9
SO ORP Holice	10,9	8,2	9,6	12,1	9,9
ČR	11,1	8,8	9,3	11,1	10,3

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR, Demografická ročenka ČR, 2015; vlastní zpracování

V sedmé tabulce (*Tab. 7*) jsou uvedeny hrubé míry porodnosti za zvolenou územní jednotku v pětiletých a jednom tříletém intervalu. Město Holice mělo při komparaci s ČR v prvních třech obdobích nižší hmp. Největší rozdíl 1,2 ‰ byl zaznamenán v druhém období. V posledním období byla hmp za město Holice nižší než v ČR, kdy rozdíl činil 0,3 ‰. Největší pozitivní změnu ve vývoji hmp zaznamenaly Holice ve čtvrtém sledovaném období, kdy došlo ke zvýšení tohoto ukazatele o 2,6 ‰, toto tvrzení platí i pro ČR, kdy došlo k nárůstu o 1,8 ‰. Největší pokles hmp zaznamenaly Holice mezi prvním a druhým obdobím, kde byl pokles 2,4 ‰. Obdobně se tento ukazatel vyvíjel za ČR, kdy v tomto období došlo k poklesu o 2,3 ‰. Můžeme tedy konstatovat, že vývoj hmp v Holicích vykazuje podobné trendy jako vývoj hmp za ČR. Poklesy hmp mezi prvním a druhým sledovaným obdobím si vysvětlujeme již zmíněnou změnou životního stylu obyvatelstva po roce 1989. Z hlediska města a jeho zázemí byla v prvních čtyřech obdobích vyšší míra hmp v zázemí města. Největší rozdíl hmp mezi městem a zázemím byl zaznamenán v letech 2001 - 2005, kdy činil 1 ‰. V posledním

období došlo ke změně trendu a město zaznamenalo o 0,1 %o vyšší hmp než jeho zázemí. Z absolutních čísel vyplývá, že nejvyšší počet živě narozených zaznamenalo vždy město Holice, významnými obcemi v tomto ohledu jsou i Dolní Roveň a Horní Jelení. Nejméně živě narozených zaznamenaly obce Jaroslav a Trusnov v letech 1996 - 2000, naopak 359 narozených bylo ve městě Holice v letech 2006 - 2010. Nejnižší hmp ze všech obcí SO ORP Holice ve všech obdobích byla v obci Vysoké Chvojno v letech 1996 - 2000, kdy hmp byla 4,0 %o, nejvyšší hmp byla v obci Jaroslav v prvním období, kdy hodnota tohoto ukazatele byla 19,1 %o.

Tab. 8: Vývoj hrubé míry úmrtnosti v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

obec	hrubá míra úmrtnosti (%o)				
	období				
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013
Býšť	9,1	7,3	8,2	8,1	7,2
Dolní Roveň	12,1	11,2	11,6	8,9	9,2
Dolní Ředice	11,4	9,7	10,2	7,8	9,0
Holice	9,5	9,6	11,7	10,3	9,5
Horní Jelení	11,4	12,6	11,5	11,2	9,0
Horní Ředice	7,2	10,2	10,4	10,9	9,7
Chvojenec	15,4	8,9	9,7	8,3	5,4
Jaroslav	14,1	9,7	9,3	8,9	11,8
Ostřetín	11,6	14,7	10,6	10,3	13,0
Poběžovice u Holic	11,4	16,3	11,8	12,2	7,4
Trusnov	10,3	15,9	15,2	16,5	8,8
Uhersko	10,3	11,6	6,6	11,4	11,9
Veliny	12,1	12,6	16,1	17,2	6,9
Vysoké Chvojno	8,2	14,6	17,0	9,4	15,2
zázemí Holic	11,2	11,5	11,0	10,0	9,2
SO ORP Holice	10,5	10,7	11,3	10,1	9,3
ČR	11,6	10,8	10,6	10,2	10,3

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR, Demografická ročenka ČR, 2015; vlastní zpracování

Hrubé míry úmrtnosti jsou zaneseny do osmé tabulky (Tab. 8). Při porovnání hmú města Holice a ČR, můžeme konstatovat, že v prvních dvou obdobích byla hmú nižší ve městě Holice. Potom následoval obrat, kdy hmú v Holicích v třetím časovém intervalu vzrostla oproti období 1996 - 2000 o 2,1 %o. Třetí a čtvrté sledované období měly Holice vyšší hmú, než ČR a k obratu došlo v posledním časovém intervalu. V letech

2011 - 2013 se hodnota tohoto ukazatele opět dostala pod hranici 10 ‰. Největší nárůst hmú byl v Holicích zaznamenán mezi druhým a třetím obdobím, největší pokles mezi třetím a čtvrtým obdobím, kdy se jednalo o hodnotu 1,4 ‰. Z uvedených údajů vyplývá, že trend vývoje hmú v Holicích byl obdobný jako v celé ČR. Výjimku tvoří rozdíl mezi druhým a třetím obdobím, kdy došlo v Holicích ke zvýšení hmú a v celé ČR k poklesu. Rozdíl mezi městem a zázemím byl v prvních dvou obdobích pozitivnější pro Holice. Nejvyšší rozdíl mezi městem a zázemím byl zaznamenán v letech 1996 - 2000, kdy se jednalo o hodnotu 1,9 ‰. Následující tři časová období jsou charakterizována vyšší hmú ve městě Holice než v jeho zázemí. Z hlediska absolutních čísel byl nejvyšší počet zemřelých v obcích SO ORP Holice ve všech obdobích v obci Holice v letech 2001 - 2005, kdy zemřelo 368 obyvatel. Nejmenší počet zemřelých v obci Poběžovice u Holic nemá správnou vypovídající hodnotu, protože byl zaznamenán v posledním období, které je pouze tříleté.

Tab. 9: Vývoj hrubé míry přirozeného přírůstku v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

obec	hrubá míra přirozeného přírůstku (‰)				
	období				
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013
Býšť	3,9	2,7	5,5	5,6	2,7
Dolní Roveň	0,4	-3,7	-2,0	1,8	1,5
Dolní Ředice	0,0	0,0	3,1	4,9	0,4
Holice	0,5	-2,1	-3,2	1,0	0,5
Horní Jelení	-0,7	-2,3	0,1	1,3	-0,7
Horní Ředice	4,1	-1,2	-4,0	4,3	1,3
Chvojenec	-4,2	2,5	1,6	4,0	3,2
Jaroslav	5,0	-4,8	-0,9	2,7	4,4
Ostřetín	-3,0	-6,5	-2,3	2,3	-2,1
Poběžovice u Holic	1,1	-4,3	2,0	0,9	5,9
Trusnov	1,7	-11,2	-6,3	-8,7	0,0
Uhersko	5,6	-3,1	0,7	1,4	-4,8
Veliny	-2,8	-5,5	-11,7	0,5	0,8
Vysoké Chvojno	1,4	-10,6	-9,3	2,2	-2,5
zázemí Holic	0,4	-2,8	-0,8	2,6	0,7
SO ORP Holice	0,4	-2,5	-1,8	2,0	0,7
ČR	-0,5	-2,0	-1,3	0,9	0,0

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR, Demografická ročenka ČR, 2015; vlastní zpracování

Rozdílná hmpp při komparaci města Holice a ČR je viditelná již v prvním období 1991 - 1995. Hmpp Holic dosáhla kladné hodnoty 0,5 ‰, zatímco v ČR byla hodnota hmpp -0,5 ‰. Následující období dosáhla hmpp Holic záporných hodnot, kdy došlo k celkovému poklesu o 2,6 ‰. Můžeme zde hovořit o přirozeném úbytku obyvatelstva. Za město Holice byl přirozený úbytek vyšší než za ČR. V období 1996 - 2000 došlo pouze k mírnému zvýšení hmú, avšak pokles porodnosti byl výrazný, proto došlo k výraznějšímu přirozenému úbytku obyvatelstva. V období let 2001 - 2005 se v Holicích ještě zvýšila hodnota hmpú, ale v ČR hodnota hmpú začala klesat. Mezi roky 2006 - 2010 byl zaznamenán pozitivní vývoj hmpp. V Holicích a ČR se přirozený úbytek proměnil na přirozený přírůstek obyvatelstva, kdy v Holicích došlo k výraznému pozitivnímu vývoji, který je charakterizován nárůstem o 4,2 ‰. K tomuto jevu přispělo snížení hmú a zvýšení hmp. Následující tříleté období je ovšem reprezentováno snížením hmpp. Z pohledu města a jeho zázemí byla hmpp v prvním časovém intervalu mírně vyšší v Holicích, v druhém období došlo ke zvýšení hmpú v zázemí města. Výraznou disparitou bylo období třetí, kdy došlo v zázemí Holic ke snížení hmpú o 2,0 ‰, zatímco v Holicích hmpú narostla o dalších 1,1 ‰ a dosáhla tak hodnoty -3,2 ‰. Následující období se hmpp zvyšovala více v zázemí města než v Holicích. Nejvyšší hmpú ze všech obcí SO ORP Holice zaznamenala v třetím časovém intervalu obec Veliny, kdy hodnota hmpú byla 11,7 ‰. Na druhé straně největší hmpp byla v obci Poběžovice u Holic a datuje se do posledního období. Hodnota pp byla 5,9 ‰.

Tab. 10: Vývoj hrubé míry celkového přírůstu v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

obec	hrubá míra celkového přírůstu (‰)				
	období				
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013
Býšť	5,2	34,1	52,1	29,1	7,2
Dolní Roveň	0,9	-3,8	8,7	6,0	0,8
Dolní Ředice	13,7	-5,7	6,7	14,3	7,1
Holice	-0,9	-2,7	2,1	5,8	1,0
Horní Jelení	-5,1	25,2	21,2	11,3	7,5
Horní Ředice	6,4	3,7	11,4	44,3	10,3
Chvojenec	-16,5	14,9	21,6	23,9	8,6
Jaroslav	-2,0	20,3	4,6	11,6	0,0
Ostřetín	-3,6	-5,5	-4,8	3,6	-3,9
Poběžovice u Holic	0,0	18,4	17,7	2,8	16,3
Trusnov	-25,6	-4,7	5,4	6,1	-13,1
Uhersko	0,0	10,1	9,5	-2,1	-4,8
Veliny	6,1	-2,7	-14,4	26,9	30,1
Vysoké Chvojno	-5,3	-12,1	-8,8	7,2	5,9
zázemí Holic	-0,6	7,4	14,1	15,8	5,6
SO ORP Holice	-0,7	3,3	9,4	11,9	3,9
ČR	0,3	-1,1	0,4	5,4	0,8

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR, Demografická ročenka ČR, 2015; vlastní zpracování

Výsledkem přirozeného a mechanického pohybu obyvatelstva je celkový pohyb obyvatelstva. Ten je charakterizován prostřednictvím hrubé míry celkového přírůstu nebo úbytku. Ten v prvním a druhém období ve městě Holice zaznamenal záporné hodnoty, tudíž se jednalo o celkový úbytek obyvatelstva. V Holicích to bylo důsledkem nízkého přírůstu obyvatelstva (1991 - 1995) a úbytku obyvatelstva (1996 - 2000) v kombinaci se zápornou bilancí migračního salda. První dvě období tedy vyzněla při komparaci Holic s ČR nepříznivě pro město Holice, kde ubylo celkově 112 obyvatel. Následující dvě období znamenaly pro Holice nárůst počtu obyvatel. V letech 2001 - 2013 přibýlo 270 obyvatel, což je především důsledkem kladné bilance ms. Obdobný vývoj má ukazatel v posledních třech časových intervalech i celkový přírůstek ČR. Zde docházelo mezi třetím a čtvrtým obdobím k nárůstu tohoto ukazatele, poslední období je charakterizováno výraznějším poklesem hmcp (4,6 ‰). Pokles mezi čtvrtým a pátým časovým intervalem v Holicích byl zapříčiněn nízkou hodnotou hmms a hmpp.

Celkově v Holicích za období 1991 - 2013 přibýlo 158 obyvatel. Disparity ve vývoji hmcp mezi městem Holice a jeho zázemím jsou výrazné. V prvním období byl rozdíl ještě minimální, v následujících čtyřech obdobích docházelo vždy v zázemí k významnějšímu celkovému přírůstku, který v letech 2006 - 2010 dosáhl hodnoty 15,8 ‰. Celkově za všechna období přibýlo v zázemí Holic 1 991 obyvatel a v celém SO ORP Holice to bylo 2 149 obyvatel. Disparity hmcp mezi obcemi SO ORP Holice jsou taktéž výrazné. Nejlepší situace z demografického hlediska byla v období let 1991 - 2013 analyzována v obci Býšť, kde celkově přibýlo 697 obyvatel. Tento jev byl důsledkem hlavně výrazně kladné bilance ms. K výraznějšímu zvýšení počtu obyvatel za celé období došlo i v obci Horní Jelení, kde přibýlo 501 obyvatel a obci Horní Ředice, které zaznamenaly zvýšení počtu obyvatel o 324. V těchto obcích to bylo taktéž kladnou bilancí ms. Na druhé straně u obcí Ostřetín, Trusnov a Vysoké Chvojno došlo za celé období 1991 - 2013 ke snížení počtu obyvatelstva. K celkovému přírůstku ve správním obvodu ORP Holice došlo zejména vlivem kladné bilance ms, kdy do regionu imigrovalo 2 249 obyvatel, naopak přirozený pohyb obyvatelstva znamenal úbytek 100 obyvatel.

Migrace je jedním z mechanických pohybů obyvatelstva. Výrazně ovlivňuje celkový počet obyvatelstva a spolu s přirozeným přírůstkem tvoří celkový přírůstek nebo úbytek obyvatelstva.

Tab. 11: Vývoj hrubé míry migračního salda v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

obec	hrubá míra migrační saldo (‰)				
	období				
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013
Býšť	1,2	31,4	46,6	23,6	4,5
Dolní Roveň	0,5	-0,1	10,7	4,2	-0,7
Dolní Ředice	13,7	-5,7	3,6	9,5	6,7
Holice	-1,4	-0,6	5,3	4,8	0,5
Horní Jelení	-4,4	27,5	21,1	10,0	8,2
Horní Ředice	2,3	5,0	15,4	40,1	9,0
Chvojenec	-12,3	12,4	20,0	19,8	5,4
Jaroslav	-7,0	25,1	5,6	8,9	-4,4
Ostřetín	-0,6	1,0	-2,5	1,3	-1,8
Poběžovice u Holic	-1,1	22,8	15,8	1,9	10,3
Trusnov	-27,4	6,6	11,6	14,8	-13,1
Uhersko	-5,6	13,2	8,7	-3,6	0,0
Veliny	8,8	2,7	-2,8	26,3	29,3
Vysoké Chvojno	-6,8	-1,5	0,5	5,0	8,4
zázemí Holic	-0,9	10,2	15,0	13,2	4,9
SO ORP Holice	-1,1	5,8	11,1	10,0	3,3
ČR	0,8	0,9	1,7	4,5	0,8

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR, Demografická ročenka ČR, 2015; vlastní zpracování

Česká republika zaznamenala ve všech časových obdobích kladnou hodnotu migračního salda. To ovšem neplatí pro Holice, které měly mírně zápornou hodnotu hrubé míry migračního salda v prvních dvou časových intervalech. V následujícím intervalu let 2001 - 2005 výrazně narostla hodnota hmms v Holicích, kdy pro Holice bylo zjištěno zvýšení hodnoty hmms o 5,9 ‰. Čtvrté období je reprezentováno různým vývojem hmms v porovnávaných územních jednotkách. V Holicích tehdy došlo k mírnému poklesu hmms, naopak v ČR byl zaregistrován nárůst hodnoty hmms o 2,8 ‰. Poslední období je reprezentováno výrazným poklesem hodnoty hmms oproti období čtvrtému. Město Holice zaregistrovalo pokles hmms o 4,3 ‰ a ČR o 3,7 ‰. Odlišný vývoj hmms byl pozorován při komparaci města Holice a jeho zázemí. V prvním období převládala emigrace z obou těchto územních jednotek. V druhém došlo v zázemí města k výrazné imigraci a ke změně ze záporných do kladných hodnot hmms,

kdy byl zaznamenán nárůst 11,1 %. Konkrétně se do zázemí města přistěhovalo 466 obyvatel. Největší vlnu imigrace pro město i jeho zázemí znamenalo období let 2001 - 2005, když se do Holice nastěhovalo 165 a do zázemí 719 obyvatel. Následující dva časové intervaly jsou reprezentovány snížením hmms oproti předchozím obdobím. V SO ORP Holice, jako analyzované územní jednotce, se vyskytují disparity v hmms. Obcí s největší kladnou bilancí ms za všechna období je obec Býšť, kam celkově imigrovalo 588 osob. Přes hranici 500 imigrantů se v součtu dostala i obec Horní Jelení. Ostřetín a Trusnov mají v součtu zápornou bilanci ms, kdy z Ostřetína emigrovalo celkem 9 obyvatel a z Jaroslavy 4 obyvatelé. V letech 1991 - 2013 imigrovalo do správního obvodu ORP Holice celkem 2 249 obyvatel.

6.3 Struktura obyvatelstva

6.3.1 Vzdělanostní struktura

Tab. 12: Vzdělanostní struktura obyvatelstva ve zvolených prostorových jednotkách v letech 1991, 2001 a 2011

území	rok	obyvatelstvo 15leté a starší	z toho (%)					SUV
			ZŠ	SŠ	SŠ_mat.	VŠ	min. SŠ_mat.	
Holice	1991	5 096	34,2	40,0	21,2	4,6	25,7	1,96
	2001	5 279	22,7	44,9	27,2	5,2	32,4	2,15
	2011	5 601	20,0	40,2	31,3	8,5	39,8	2,28
zázemí	1991	7 209	40,8	40,6	16,0	2,6	18,6	1,80
	2001	7 683	26,0	45,3	23,8	4,9	28,7	2,08
	2011	8 813	20,8	39,9	29,8	9,5	39,3	2,28
SO ORP	1991	12 305	38,1	40,4	18,1	3,4	21,6	1,87
	2001	12 962	24,6	45,1	25,2	5,0	30,2	2,11
	2011	14 414	20,5	40,0	30,4	9,1	39,5	2,28
ČR	1991	8 137 779	34,5	35,4	22,9	7,2	30,1	2,03
	2001	8 575 198	24,8	38,0	28,4	8,9	37,3	2,20
	2011	8 947 632	23,4	33,0	31,2	12,4	43,6	2,33

Zdroj: ČSÚ, SLDB 1991, 2001, 2011; vlastní zpracování

Poznámka: ZŠ - základní vzdělání včetně neukončeného, bez vzdělání a nezjištěno, SŠ - středoškolské vzdělání bez maturity, SŠ_mat. - středoškolské vzdělání s maturitou a vyšší odborná škola, VŠ - vysokoškolské vzdělání, min. SŠ_mat. - minimálně středoškolské vzdělání s maturitou, SUV - syntetický ukazatel vzdělanosti

Ve dvanácté tabulce (Tab. 12) jsou uvedeny údaje o vzdělanostní struktuře obyvatelstva staršího 15 let ve městě Holice, jeho zázemí, SO ORP Holice a ČR.

Komparace vzdělanostní struktury byla provedena mezi SLDB v letech 1991, 2001 a 2011 a také mezi vybranými prostorovými jednotkami. Celkově můžeme říci, že došlo ke zlepšení vzdělanostní struktury obyvatelstva 15letého a staršího ve vybraných územních jednotkách mezi lety 1991 - 2011. Viditelný je zejména pokles zastoupení obyvatel bez vzdělání, se základním vzděláním včetně neukončeného a nezjištěného mezi roky 1991 - 2001. V následujícím období se tento podíl nadále snižoval, ale ne tak výrazně jako v minulém porovnání. Podíl obyvatel se středoškolským vzděláním bez maturity a vyučením se při srovnání let 1991 a 2001 navýšil, ale v roce 2011 klesl. V zázemí města, SO ORP Holice a ČR se tento podíl mezi lety 1991 a 2011 snížil. Významný nárůst za sledované období zaznamenal podíl obyvatelstva se středoškolským vzděláním s maturitou a vyšším odborným vzděláním. V Holicích se tento podíl v letech 1991 - 2011 zvýšil o 10,1 %, v zázemí Holic o 13,8 %, v SO ORP Holice o 12,3 % a v ČR o 8,3 %. Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva zaznamenal menší nárůst než třetí kategorie vzdělání. Komparací SO ORP a ČR zjišťujeme, že podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva byl v SO ORP Holice ve všech obdobích menší. Významný nárůst vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva zaznamenalo hlavně zázemí Holic, kde se podíl zvýšil z původních 2,6 % až na 9,5 %. Za enormní můžeme označit zvýšení podílu vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva v obci Býšť, který z 5,7 % narostl až na 23,6 %. Žádná další obec SO ORP Holice neměla v roce 2011 podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva vyšší než 10 %.

Vypovídajícím ukazatelem je podíl osob s minimálně středoškolským vzděláním s maturitou. Do tohoto ukazatele zahrnujeme třetí a čtvrtý stupeň vzdělání, tedy středoškolské vzdělání s maturitou, vyšší odborné a vysokoškolské. Ten celkově v SO ORP Holice vzrostl z původní hodnoty 21,6 % na 39,5 %. V roce 2011 byl tento podíl ve správním obvodu nižší než podíl v celé ČR o 4,1 %.

Komplexním ukazatelem úrovně vzdělání je syntetický ukazatel vzdělanosti (SUV), kde různým stupňům dosaženého vzdělání je přiřazována odlišná důležitost. Nejvyšší hodnotu SUV (2,67) měla z obcí SO ORP Holice v roce 2011 obec Býšť.

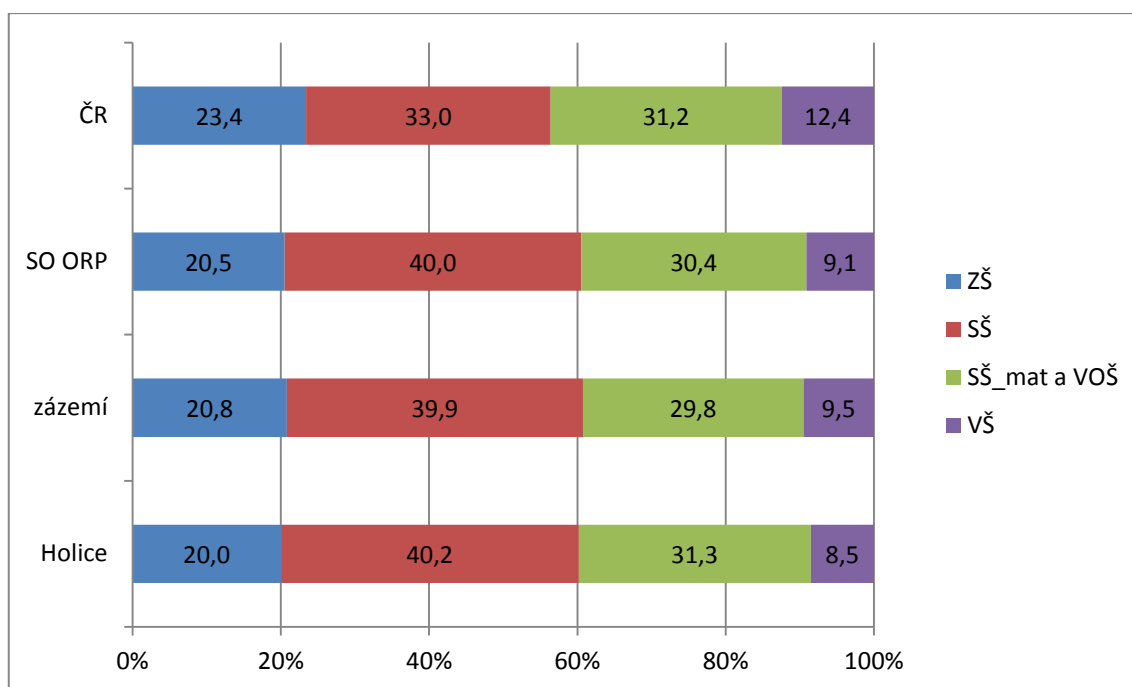
Tab. 13: Absolutní počty osob v jednotlivých vzdělanostních kategoriích ve zvolených prostorových jednotkách v letech 1991, 2001 a 2011

území	rok	obyvatelstvo 15leté a starší	z toho			
			ZŠ	SŠ	SŠ_mat.	VŠ
Holic	1991	5 096	1 744	2 040	1 079	233
	2001	5 279	1 197	2 370	1 435	277
	2011	5 601	1 122	2 249	1 754	476
zázemí	1991	7 209	2 943	2 926	1 151	189
	2001	7 683	1 998	3 480	1 830	375
	2011	8 813	1 835	3 518	2 624	836
SO ORP	1991	12 305	4 687	4 966	2 230	422
	2001	12 962	3 195	5 850	3 265	652
	2011	14 414	2 957	5 767	4 378	1 312
ČR	1991	8 137 779	2 809 302	2 878 645	1 866 983	582 849
	2001	8 575 198	2 126 168	3 255 400	2 431 171	762 459
	2011	8 947 632	2 090 677	2 952 112	2 790 112	1 114 731

Zdroj: ČSÚ, SLDB 1991, 2001, 2011; vlastní zpracování

Poznámka: ZŠ - základní vzdělání včetně neukončeného, bez vzdělání a nezjištěno, SŠ - středoškolské vzdělání bez maturity, SŠ_mat. - středoškolské vzdělání s maturitou a vyšší odborná škola, VŠ - vysokoškolské vzdělání

Třináctá tabulka (Tab. 13) zobrazuje absolutní počty obyvatelstva 15letého a staršího za jednotlivé stupně vzdělání. V Holicích mezi lety 1991 - 2011 došlo k úbytku osob první vzdělanostní kategorie o 622 osob, druhý stupeň vzdělání zaznamenal nárůst 209 osob, v třetí kategorii přibýlo 675 osob a počet vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva se téměř zdvojnásobil.

Obr. 6: Graf zobrazující vzdělanostní strukturu obyvatel 15letého a staršího ve zvolených prostorových jednotkách v roce 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011; vlastní zpracování

Z obcí SO ORP Holice má největší zásluhu na zkvalitnění vzdělanostní struktury obyvatelstva již zmíněná obec Býšť. Ta jako jediná obec správního obvodu má vyšší hodnotu SUV než je tomu za ČR. Relativně dobrá vzdělanostní struktura převládala v roce 2011 také v obci Horní Ředice, kde zastoupení obyvatelstva s alespoň středoškolským vzděláním s maturitou mělo hodnotu 42,4%. Těsně pod hranicí 40 % tohoto ukazatele zůstala obec Vysoké Chvojno (39,9 %) a obec Holice (39,8 %). Horší vzdělanostní struktura převládala v roce 2011 v obci Trusnov, kde je 28,1 % obyvatelstva 15letého a staršího patří do první kategorie vzdělání a podíl vysokoškolsky vzdělaných osob je pouze 3,6 %.

6.3.2 Věková struktura

Z uvedených dat ve čtrnácté tabulce (Tab. 14) je patrné, že dochází k demografickému stárnutí obyvatelstva. Děje se tak ve všech analyzovaných prostorových jednotkách. Největší zastoupení má produktivní složka populace. Ve městě Holice její podíl ve všech obdobích přesahoval hranici 65 %. Česká republika měla v analyzovaných obdobích mírně vyšší podíl této složky na věkové struktuře

obyvatelstva než Holice. V obou těchto prostorových jednotkách došlo v letech 1991 - 2011 k nárůstu podílu poproduktivní složky obyvatelstva. Klesající tendenci má zastoupení předproduktivní složky obyvatelstva ve věku 0-14 let. Podíl této věkové skupiny klesá na úkor poproduktivní složky obyvatelstva ve věku 65 a více let. Ve městě Holice došlo k poklesu počtu obyvatel ve věku 0-14 let mezi lety 1991 - 2011 o 5,8 %, což byl pokles o 0,8 % menší, než tomu bylo za ČR. Naopak nárůst podílu ve všech třech časových intervalech zaznamenala poproduktivní složka obyvatelstva. Konkrétně to mezi lety 1991 - 2011 bylo o 3,7 % v Holicích a 3,2 % v ČR. Při porovnání produktivní a poproduktivní složky obyvatelstva ve městě Holice v analyzovaném období zjišťujeme, že první věková složka obyvatelstva se stala nejméně početnou na úkor poproduktivní složky obyvatelstva. Tento jev je důsledkem zvýšení indexu stáří.

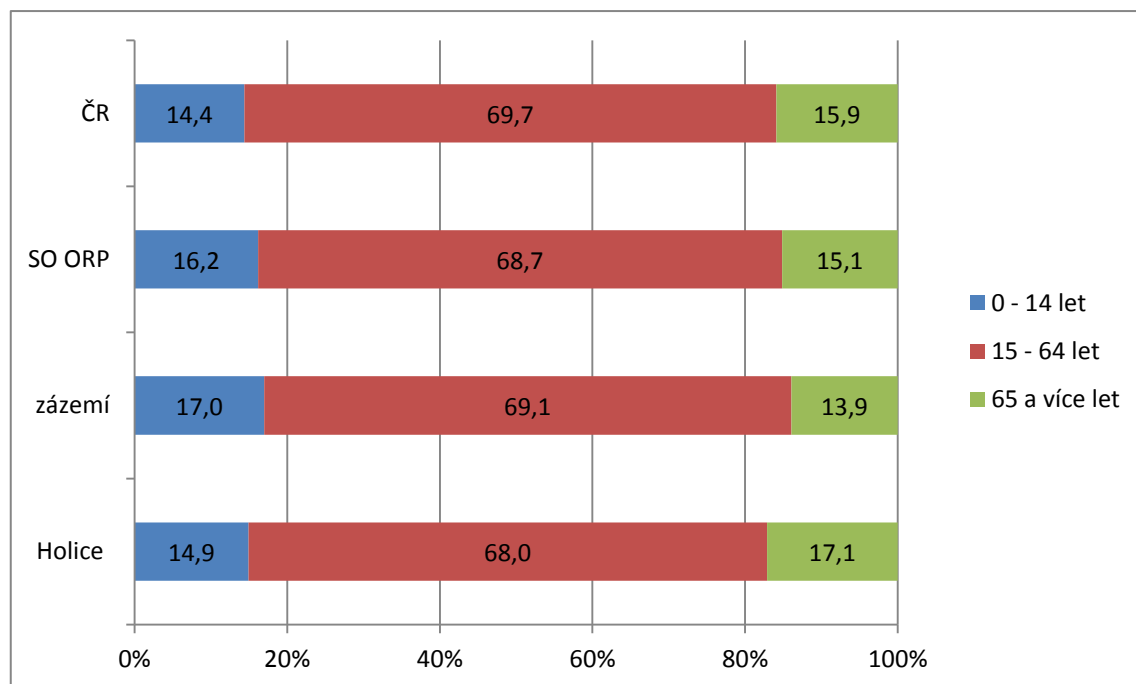
Tab. 14: Věková struktura obyvatelstva ve zvolených prostorových jednotkách v letech 1991, 2001 a 2011

území	rok	počet obyvatel	abs.			rel. (%)		
			0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+
Holice	1991	6 429	1 333	4 236	860	20,7	65,9	13,4
	2001	6 219	940	4 340	939	15,1	69,8	15,1
	2011	6 581	982	4 474	1 125	14,9	68,0	17,1
zázemí	1991	9 015	1 806	5 744	1 465	20,0	63,7	16,3
	2001	9 261	1 578	6 313	1 370	17,0	68,2	14,8
	2011	10 609	1 798	7 333	1 478	17,0	69,1	13,9
SO ORP	1991	15 444	3 139	9 980	2 325	20,3	64,6	15,1
	2001	15 480	2 518	10 653	2 309	16,3	68,8	14,9
	2011	17 190	2 781	11 806	2 603	16,2	68,7	15,1
ČR	1991	10 302 215	2 164 436	6 834 465	1 303 314	21,0	66,3	12,7
	2001	10 206 436	1 621 862	7 170 017	1 414 557	15,9	70,2	13,9
	2011	10 436 560	1 513 560	7 272 534	1 650 467	14,4	69,7	15,9

Zdroj: ČSÚ, SLDB 1991, 2001, 2011; vlastní zpracování

Ve vztahu města a zázemí analyzujeme mezi lety 1991 - 2011 menší pokles podílu obyvatel ve věku 0-14 let v zázemí, než tomu bylo v Holicích. Tento pokles v zázemí města měl hodnotu 3 procentní body. V zázemí města došlo ve sledovaném období k ne moc obvyklému jevu, kterým je klesající podíl poproduktivní složky obyvatelstva. Konkrétně se jednalo o pokles 2,4 %. Posílen v zázemí byl podíl věkové skupiny 15-64 let, celkově o 5,4 %. Tyto skutečnosti můžeme přiřadit imigraci obyvatelstva zejména předproduktivní a produktivní složky obyvatelstva do regionu SO ORP Holice. V zázemí

města, má naopak od Holic, větší zastoupení věková skupina 0-14 let než skupina 65 a více let.

Obr. 7: Graf zobrazující věkovou strukturu obyvatelstva ve zvolených prostorových jednotkách v roce 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011; vlastní zpracování

Přírozně existují i disparity mezi věkovým složením jednotlivých obcí SO ORP Holice. Největší zastoupení předproduktivní složky obyvatelstva je v obci Býšť, kde byla zaregistrována hodnota 20,7 procentních bodů. Většinu demografických ukazatelů v této obci můžeme hodnotit velice pozitivně. Nejmenší podíl 13,7 % této věkové skupiny byl v roce 2011 v obci Vysoké Chvojno. Věková skupina 15-64 let přesáhla podíl 70 % celkem v 5 obcích, největší podíl byl v obci Jaroslav (75,1 %). Obec Trusnov má nejvyšší zastoupení poproduktivní věkové skupiny s 19 %, nejnižší zastoupení je v obci Jaroslav, konkrétně 10,2 %.

6.3.3 Struktura podle pohlaví

Index maskulinity byl zjišťován za SLDB v letech 1991, 2001 a 2011 za prostorové jednotky města Holice, zázemí města, SO ORP Holice a za Českou republiku. Výsledky jsou zaneseny do patnácté tabulky (*Tab. 15*).

Tab. 15: Index maskulinity ve zvolených prostorových jednotkách v letech 1991, 2001 a 2011

území	rok	počet obyvatel	muži	ženy	index maskulinity (‰)
Holice	1991	6 429	3 154	3 275	963,1
	2001	6 219	3 026	3 193	947,7
	2011	6 581	3 213	3 368	954,0
zázemí	1991	9 015	4 320	4 695	920,1
	2001	9 261	4 527	4 734	956,3
	2011	10 609	5 277	5 332	989,7
SO ORP	1991	15 444	7 474	7 970	937,8
	2001	15 480	7 553	7 927	952,8
	2011	17 190	8 490	8 700	975,9
ČR	1991	10 302 215	4 999 935	5 302 280	943,0
	2001	10 206 436	4 967 986	5 238 450	948,4
	2011	10 436 560	5 109 766	5 326 794	959,3

Zdroj: ČSÚ, SLDB 1991, 2001, 2011; vlastní zpracování

Index maskulinity je ovlivněn zejména diferenční úmrtností mužů a žen, kdy převládá mužská nadúmrtnost ve všech věkových skupinách obyvatelstva (Toušek, Kunc, Vystoupil, 2006). Z tohoto důvodu je tedy index maskulinity pod hranicí 1 000 ‰. Holice zaznamenaly mezi lety 1991 - 2001 výraznější pokles indexu maskulinity, který měl hodnotu 15,4 ‰. V následujícím období došlo k nárůstu tohoto ukazatele. Celkově však došlo k poklesu indexu maskulinity ve městě Holice. Jiná situace byla v zázemí města, kdy za sledované období 1991 - 2011 narostl index maskulinity celkově o 69,6 ‰. V SO ORP Holice v roce 2011 připadalo téměř 976 mužů na 1 000 žen.

Z hlediska obcí byl nejnižší index maskulinity v roce 2011 zaregistrován v obci Jaroslav, kde měl tento ukazatel hodnotu 875,0 ‰. Naopak v obci Trusnov připadalo 1 189 mužů na 1 000 žen. Nejvyrovnanější podíl mužů a žen byl v tomto roce v obci Dolní Roveň, kde byl index maskulinity 992,8 ‰. Přes hranici 1 000 ‰ se tento ukazatel dostal v obcích Býšť, Chvojenec, Poběžovice u Holic a Trusnov.

7. EKONOMICKÁ ZÁKLADNA

7.1 Průmysl

První průmysl byl v Holicích zastoupen pivovarem a mlýnem. Pivovar byl situován na náměstí již od roku 1552 a byl zničen ohněm v roce 1680. Kvůli chudobě v této době nemohl být nový pivovar postaven. Mlýn byl v Holicích od počátku 18. století. Ten o pár desítek let vyhořel a byl postaven mlýn nový. Jeho provoz byl prodělečný, a tak došlo k jeho prodeji v roce 1845 (Rosůlek, 1903).

V Holicích se v 17. století začala rozvíjet řemesla a cechy. Ty měly důležitou úlohu ve vývoji města až do roku 1859, kdy byla zrušena cechovní organizace a zavedena živnostenská společenstva. Novoševcovský cech byl založen v Holicích v roce 1664, a tak začala dlouhá tradice obuvnictví ve městě. Ve stejném roce byl založen cech krejčovský a postřihačský a v roce 1699 cech řeznický. První soupisy řemeslných činností pochází z roku 1713, kdy v Holicích působilo celkem 77 řemeslníků. Z nich bylo 19 tkalců, 9 krejčích, 8 ševců, 7 řezníků, 2 kováři, 2 koláři a 2 pekaři, handlíř dobytka, provazník a další. Velké zastoupení v řemeslech mělo v Holicích i okolních obcích tkalcovství (Borovec, 2007).

Výroba obuvi měla v Holicích velký význam v 19. a ve 20. století. V roce 1835 bylo napočítáno 37 mistrů. Komisní obuv pro stát začal vyrábět v roce 1848 Jan Rychter a v roce 1850 František Branda. Rozmach tovární výroby obuvi začal v 70. letech 19. století. V roce 1870 zde byla postavena Falkova továrna, v roce 1873 postavil továrnu H. Hirsch a v roce 1879 Lemberk, který zaměstnával 180 dělníků. Roku 1881 potom V. Branda, J. Branda a A. Marek založili společnou továrnu a obuv exportovali do Egypta a do Rumunska. Další továrna byla založena v roce 1899 L. Wachslérem, kterou v roce 1909 převzal Ing. V. Kačer. Firma Knöpfelmacher sídlící ve Vídni zřídila v Holicích roku 1901 pobočný závod. Z Horního Jelení přesídlila do Holic obuvnická firma Š. a E. Schickových a z Borohrádku firma D. Kleina. Obuv byla v této době vyráběna také podomácku a zabýval se tím S. Stein, A. Uhlíř a další ševci. Největší továrnu měla v tomto období v celém Rakousko-Uhersku firma H. Hirsche, mající již zmiňovanou pobočku i v Holicích, která zaměstnávala až 300 dělníků. Obuv z Holic byla vysoké kvality a exportovala se zejména do Francie, Itálie, Německa, Asie a severní Afriky.

Obuvnictví zaměstnávalo v době největšího rozkvětu v Holicích 628 dělníků v dílnách a přes 1 000 dělníků mimo dílny. V roce 1906 se holičtí továrníci přidali ke spolku továrníků obuvi v Čechách, na Moravě a ve Slezsku (Borovec, 2007).

S rozvojem obuvnictví je úzce spjat vzestup kopytářství, protože na 10 tuctů páru bot bylo potřeba jedno kopyto. J. Svoboda začal v roce 1904 se strojní výrobou. Firma měla 5 strojů a zaměstnávala 30 dělníků. Její výrobky byly exportovány do Rakouska-Uherska a Rumunska. Z dalších závodů této doby můžeme jmenovat kovárnu J. Červinky, kde se od roku 1894 začaly vyrábět sekery a řemeslnické nástroje nebo dvě cihelny. S rozmachem průmyslu došlo také k rozvoji řemeslných živností, kdy v roce 1911 působilo v Holicích 168 řemeslníků a 149 dalších živnostníků. Průmyslu a obchodu pomohlo vybudování dopravních spojení s okolními městy, zejména potom silnice vedoucí do Vysokého Mýta (Rosůlek, 1903).

Období prvních poválečných let znamenalo pro obuvnický průmysl krizi, která byla zapříčiněna rozpadem Rakousko-Uherska, čímž bylo ztraceno odbytiště výrobků. Podle dostupných zdrojů bylo v Holicích roku 1922 nezaměstnáno 800 obyvatel. Za pár let nahradila poválečnou krizi konjunktura, radikálně se snížila nezaměstnanost a zvýšený stavební ruch byl důsledkem rozvoje průmyslové výroby. Vystavěna byla nová pošta, soudní budova nebo městská spořitelna. V této době byla v Holicích založena výroba ručně pletené obuvi. Věnovalo se jí několik továren a živnostníků a obuv byla exportována na západ, zejména do USA. Průmysl v meziválečném období je v Holicích charakterizován hlavně obuvnictvím a dalšími významnějšími závody byly Grafo Čuda, továrna B. Vinaře na sportovní potřeby a závod J. Marka, který zřizoval ústřední topení (Hladík, 1980). V roce 1924 bylo vydáno povolení na stavbu pily. Dalším významným projektem bylo přeložení koryta potoku Ředička za město a zkanalizování starého koryta. 1. října 1927 zahájil provoz soukromé autobusové linky na trase Holice – Sezemice - Pardubice podnikatel František Holický (Hladík, Kment, 2002). Hospodářská krize měla na Holice největší vliv v letech 1931 - 1935, kdy v roce 1931 bylo 754 lidí nezaměstnaných. Krize dopadla i na obuvnický průmysl, a proto představitelé města jednali s firmou Baťa o vystavění velké továrny. Došlo ke vzájemné dohodě, ale kvůli napjaté situaci bylo od záměru upuštěno (Hladík, 1980).

Za okupace byl v Holicích průmysl přeměněn na výrobu pro válečné účely. Nejvýznamnějším podnikem této doby byl Guss-Metall, který sídlil v Schickově továrně a vyráběl letecké součástky. Guss-Metall zaměstnával až 500 lidí. Továrna Hermanna Hirsche se stala skladištěm a opravnou vojenských oděvů (Hladík, 1980).

Znárodnění probíhalo v Holicích už před rokem 1948, když 30. ledna 1947 byl předán Elektrický podnik města Holic do znárodněného podniku Východočeské elektrárny (Hladík, Kment, 2002). V únoru 1948 byly znárodněny všechny významnější holické závody a v době několika let zcela zmizely všechny živnosti a soukromé provozovny. Továrny na výrobu obuvi byly sloučeny do národního podniku Botana a továrna J. Marka na kotle a ústřední topení byla sloučena do národního podniku Škoda (později ČKD). Pro služby veřejnosti sloužily podniky Obnova, Okresní komunální podnik a Místní komunální podnik (Hladík, 1980). Místní komunální podnik byl založen 1. března 1950 a patřily do něj bývalé soukromé živnosti, jako hostince, cukráři, pekaři, holiči, zahradníci nebo pohřební ústavy. Národní podnik Tvorba sdružoval švadleny a krejčí a Lidové družstvo truhlářů sdružovalo truhláře. Do Okresního komunálního podniku byly sdruženy stavební živnosti, autodoprava, karosárna, sodovkárna a výroba lustrů a pilníků (Hladík, Kment, 2002).

V roce 1952 došlo k významné změně průmyslové struktury města, kdy Holice ztrácí charakter obuvnického města, protože podnik Botana byl přestěhován do Skutče. Do uvolněné budovy byl z Moravan přemístěn závod TOS, který se specializoval na výrobu hrotových a bezhrotých brusek. V 80. letech 20. století se staly Holice střediskem osídlení obvodního významu. I nadále se rozvíjelo strojírenství. Další významný strojírenský podnikem byl TMS (Továrny mlýnských strojů). Na tradici obuvnického průmyslu navazuje pobočný závod Botany a družstvo Snaha. Mezi další průmyslové podniky lze zařadit Orličan, Pragoděv, Východočeské dřevařské závody nebo podnik místního hospodářství Obnova (Hladík, 1980).

Tab. 16: Největší zaměstnavatelé ve městě Holice v roce 1987

název podniku	odvětví	počet zaměstnanců
TOS Hostivař	strojírenství	705
TMS Pardubice	strojírenství	333
Botana Skuteč	kožedělný	291
Triola Praha	textilní	208
Východočeské dřevařské závody Trutnov	dřevozpracující	70
Orlíčan Choceň	výroba dopravních prostředků	69
Východočeské cihelny Chrudim	průmysl stavebních hmot	34

Zdroj: Český statistický úřad: Registr ekonomických subjektů pro rok 1987. Interní data Katedry geografie UP

Můžeme konstatovat, že v Holicích je poměrně hodně různých ekonomických aktivit výrobního charakteru. Dominuje především strojírenský průmysl, reprezentovaný firmou Erwin Junker Grinding Technology a. s., elektrotechnický průmysl zastoupený firmou BV elektronik, s. r. o. a kovozpracující, kde největším zaměstnavatelem je FEIFER – kovovýroba s. r. o. (Šejvlová, Zemánek, 2014).

Tab. 17: Současní největší zaměstnavatelé v Holicích (2015)

název podniku	odvětví	počet zaměstnanců
B. V. Elektronik s. r. o.	elektrotechnika	450
Erwin Junker Grinding Technology a. s.	strojírenství	250
Pacific Direct s. r. o.	chemický průmysl	160
FEIFER - kovovýroba s. r. o.	kovozpracující průmysl	78
TOM SERVICE s. r. o.	strojírenství	37
BW - Stavitelství s. r. o.	stavebnictví	28
PENTA-servis spol. s. r. o.	kovozpracující průmysl	24

Zdroj: HBI online databáze firem, 2015; vlastní zpracování

Většina podniků v Holicích vznikla až na začátku 90. let 20. století. Podniky, které byly státní, prošly procesem transformace. Při komparaci dnešních největších podniků a největších podniků na konci 80. let 20. století zjišťujeme, že tehdejší podniky byly pouze pobočnými závody podniků sídlících v jiném městě. Dnes mají podniky působící ve městě sídlo v Holicích. Výrobní plochy jsou rozprostřeny po celém městě a neexistuje zde průmyslová zóna. Co se týče brownfieldů, na katastrálním území města

není žádný evidován. Níže uvedeme nejdůležitější současné podniky působící v Holicích (sestupně podle počtu zaměstnanců).

B. V. Elektronik s. r. o.

Firma byla založena v roce 1993 a specializuje se na výrobu transformátorů a tlumivek. Zpočátku měla 4 zaměstnance, ale investice do infrastruktury a výrobních prostor z ní udělaly předního výrobce transformátorů v ČR. V roce 2013 měla firma 450 zaměstnanců a je největším zaměstnavatelem v Holicích (BV elektronik, 2015), (HBI, 2015).

Erwin Junker Grinding Technology a. s.

Vznik firmy se datuje do roku 2007, kdy se právě zanikající firma BSH (brousící stroje Holice) sloučila s firmou Erwin Junker Grinding Technology a. s. Podnik se specializuje na výrobu brousících strojů. Ve firmě bylo zaměstnáno 250 pracovníků, což z ní dělá největší strojírenský podnik v SO ORP Holice. V srpnu roku 2013 začala stavba polyfunkční budovy, která bude plnit další potřeby průmyslového závodu. Navíc je v budově situován hotel s restaurací a školící centrum (HBI, 2015), (Junker, 2015).

Pacific Direct s. r. o.

Firma byla založena roku 1993 a je členem nadnárodní skupiny Pacific Direct Group. Podnik se specializuje na výrobu a dodávky hotelové kosmetiky, koupelnových a pokojových doplňků a cestovních sad. Počet zaměstnanců v roce 2013 byl 160. Firma exportuje své produkty do více než 100 zemí světa (Evropská databanka, 2015), (HBI, 2015).

FEIFER – kovovýroba s. r. o.

Tento podnik byl založen v roce 1993. Vznikl transformací firmy Kovopodnik s. p., který byl založen v roce 1949. Firma je specializována na výrobu páskovačů, balicích strojů pro balící linky a výrobou dopravníků. V roce 2013 měla firma 78 zaměstnanců. Řadí se mezi přední výrobce fóliové a páskovací balicí techniky a své výrobky exportuje do více než 30 zemí světa (FEIFER, 2015), (HBI, 2015).

TOM SERVICE s. r. o.

Založení podniku se datuje do roku 1991. Zpočátku existence se firma specializovala na obchodní činnost v oblasti náhradních dílů pro automobilovou dopravu. V roce 1998 se součástí firmy stal Technický a zásobovací závod Holice a tím došlo k rozšíření opravárenských a obchodních aktivit. Další rozšíření se týkalo oblasti lesního hospodářství. Mezi produkty firmy se řadí návěsy, hydraulické jeřáby, nástavby, kompletování lesních odvozních souprav, opravy nákladních automobilů, autobusů a osobních vozidel. V roce 2013 zde bylo zaměstnáno 37 pracovníků (HBI, 2015), (TOM service, 2015).

BW – Stavitelství s. r. o.

Firma, která byla založena roku 1991, se specializuje na generální dodávky staveb, developerské projekty a rekonstrukce objektů. V roce 2013 zaměstnávala 28 pracovníků. Podnik je členem společnosti BW – Stavební holding, a. s. Mezi její nejvýznamnější projekty patří pasivní budova ZUŠ Holice a bytové domy na sídlišti Muška (BW Stavitelství, 2015), (HBI, 2015).

PENTA-servis spol. s. r. o

K založení podniku došlo v roce 1992. Specializace je zaměřena na výrobu páskovací a obalové techniky. V roce 2013 měla firma 24 zaměstnanců. Mezi produkty firmy patří páskovací a balící stroje, ovinovačky a ovíjecí stroje, lepičky a fólie. V poslední době došlo k rozšíření zázemí v podobě nových výrobních a skladovacích prostor (HBI, 2015), (PENTA servis, 2015).

7.2 Služby

Ve městě se nachází tři mateřské školy. Jejich kapacita je celkem 275 míst a dojíždí do nich děti i z okolních obcí. Dále dvě základní školy vyššího stupně, konkrétně se jedná o ZŠ Komenského a ZŠ Holubova. Obě školy mají kapacitu přes 400 žáků a jejich naplněnost byla okolo 75 %. Střední školství je reprezentováno střední školou automobilní s 510 žáky, kde je možné získat střední vzdělání s výučním listem i střední vzdělání s maturitou. Na škole je vyučováno 7 provozních a technických oborů. Další střední školou je Gymnázium Dr. Emila Holuba, které bylo založeno před 60 lety. Škola

má každoročně přes 300 studentů a v roce 1999 se dočkala nové moderní budovy, která je situována na sídlišti Muška. Na gymnáziu je možnost výběru čtyřletého nebo osmiletého studijního oboru. Vysoké školství ve městě není zastoupeno. V roce 2014 byla dokončena nová budova ZUŠ. Stavba je postavena v pasivním standardu a celková cena výstavby se dostala přes 50 mil. Kč (Program rozvoje města Holic na období 2013 - 2020, 2013), (ČSÚ, MOS).

V Holicích se nachází čtyři ordinace praktického lékaře pro dospělé, dvě ordinace praktického lékaře pro děti a dorost, sedm stomatologických ordinací, šest ordinací lékaře specialisty a jedna gynekologická ordinace. Ve městě jsou zastoupena i detašovaná pracoviště střediska záchranné služby a rychlé zdravotnické pomoci, ambulantního zařízení a další detašovaná pracoviště. Dvě lékárny jsou situovány na náměstí (Program rozvoje města Holic na období 2013 - 2020, 2013), (ČSÚ, MOS).

Ve městě nepůsobí příspěvková organizace. Sociální služby zajišťují organizace neziskové, zejména Oblastní charita Pardubice. Sociální služby jsou v Holicích zastoupeny dvěma ústavy sociální péče pro mládež, dvěma domy s pečovatelskou službou a sanatoriem specializovaným na léčbu psychických poruch (Program rozvoje města Holic na období 2013 - 2020, 2013), (ČSÚ, MOS).

Kultura je ve městě zastoupena na úrovni odpovídající velikosti města. Kulturní dům byl otevřen v roce 1962 a nachází se v něm městská knihovna, kino a divadelní sál. Je střediskem kulturního dění ve městě. Dalším významným místem je Památník Dr. Emila Holuba – Africké muzeum, který byl v roce 2011 zrekonstruován (Kment, Kačer, 2011), (Program rozvoje města Holic na období 2013 - 2020, 2013), (ČSÚ, MOS).

7.3 Trh práce

Do osmnácté tabulky (*Tab. 18*) jsou zaneseny údaje o situaci na trhu práce v Holicích v letech 2005 - 2011. Pro objasnění situace míry nezaměstnanosti v Holicích je uveden také celorepublikový průměr MN.

Tab. 18: Vývoj situace na trhu práce ve městě Holice a MN v ČR v období let 2005 - 2011 (k 31. 12.)

rok	Holice				ČR
	uchazeči	VPM	uchazečů na 1 VPM	MN (%)	MN (%)
2005	189	35	5,4	6,0	8,9
2006	135	78	1,7	4,3	7,7
2007	92	156	0,6	2,9	6,0
2008	113	124	0,9	3,6	6,0
2009	238	0	238,0	7,5	9,2
2010	232	20	11,6	7,3	9,6
2011	164	49	3,3	5,2	8,6

Zdroj: Integrovaný portál MPSV ČR, statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska, 2015; vlastní zpracování

Poznámka: VPM - volná pracovní místa, MN - míra nezaměstnanosti

Situace na trhu práce byla v Holicích v období let 2005 - 2008 velice příznivá. Míra nezaměstnanosti byla hluboko pod celorepublikovým průměrem, kdy největší rozdíl 3,4 % mezi porovnávanými prostorovými jednotkami byl v roce 2006. Nejnížší MN byla v Holicích v roce 2007, kdy dosáhla hodnoty 2,9 %. V letech 2007 a 2008 byl ve městě vyšší počet volných pracovních míst, než počet uchazečů, a to je jeden z indikátorů velmi dobré situace na trhu práce. V roce 2009 se ve městě jako i v celé ČR naplno projevil dopad ekonomické krize a nezaměstnanost se v obou porovnávaných prostorových jednotkách dramaticky zvýšila (oproti předchozímu roku 2008 Holice o 3,9 % a ČR o 3,2%). Tento fakt doplňuje i skutečnost, že v Holicích v roce 2009 nebylo ani jedno volné pracovní místo. Rozdílným v porovnání obou jednotek je rok 2010. V Holicích došlo k mírnému poklesu MN, naopak celorepublikový průměr mírně vzrostl (0,4 %). V roce 2011 došlo k výraznému poklesu MN v Holicích oproti roku 2010. Celkově nižší MN v Holicích než byl celorepublikový průměr, si vysvětlujeme diverzifikací ekonomické základny města.

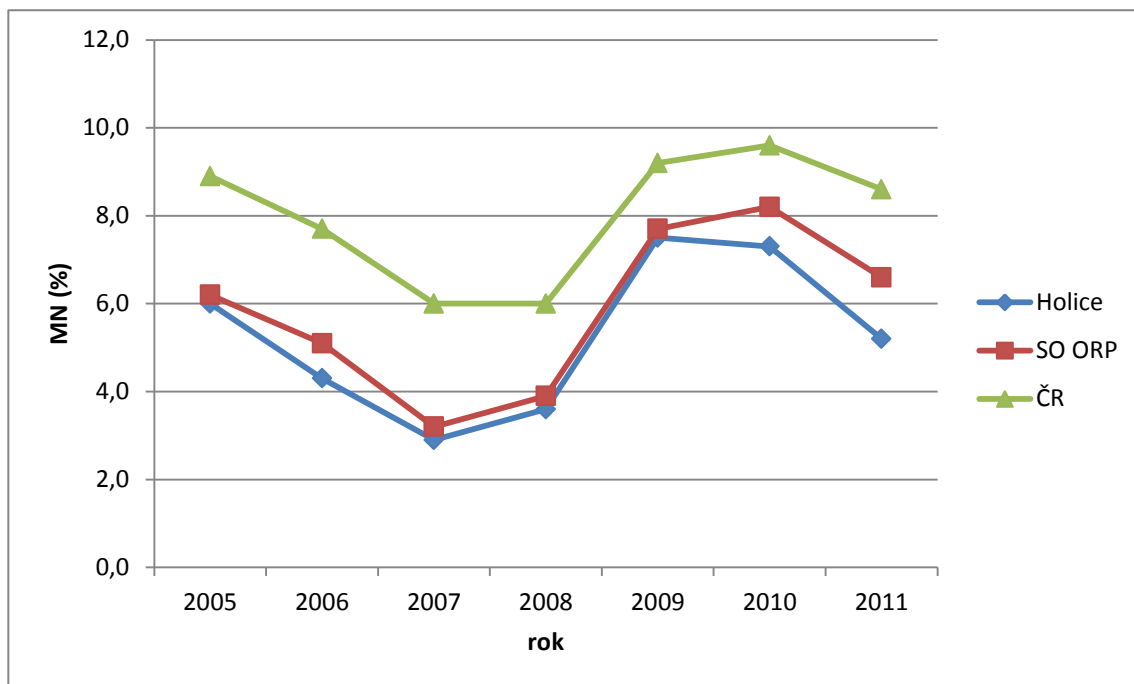
Tab. 19: Vývoj situace na trhu práce V SO ORP Holice a počet uchazečů na 1 VPM v ČR v období let 2005 - 2011 (k 31. 12.)

rok	SO ORP Holice				ČR
	uchazeči	VPM	uchazečů na 1 VPM	MN (%)	uchazečů na 1 VPM
2005	481	41	11,7	6,2	9,8
2006	393	116	3,4	5,1	4,8
2007	251	192	1,3	3,2	2,5
2008	304	185	1,6	3,9	3,9
2009	596	15	39,7	7,7	17,4
2010	632	38	16,6	8,2	18,2
2011	515	67	7,7	6,6	14,3

Zdroj: Integrovaný portál MPSV ČR, statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska, 2015; vlastní zpracování

Poznámka: VPM - volná pracovní místa, MN - míra nezaměstnanosti

Míra nezaměstnanosti ve správním obvodu, byla vždy vyšší než v Holicích, z čehož vychází zjištění, že vyšší MN je také v zázemí města. Průběh míry nezaměstnanosti ve správním obvodu ORP Holice byl podobný jako v Holicích. Nejprve docházelo ke snižování MN a v období ekonomické krize došlo k výraznému nárůstu MN. K dalšímu nárůstu došlo v SO ORP také v roce 2010, naopak ve městě v tomto roce MN již klesala. Z toho lze odvodit, že Holice se s ekonomickou krizí vyrovnaly lépe než jejich zázemí. V porovnání míry nezaměstnanosti v SO ORP Holice s ostatními správními obvody ORP Pardubického kraje, byla míra nezaměstnanosti v období 2005 - 2008 nejnižší ze všech SO ORP, v roce 2009 byla druhou nejnižší se 7,7 % po SO ORP Pardubice. V roce 2010 byla míra nezaměstnanosti třetí nejnižší, kdy nižší hodnoty vykazovaly jenom SO ORP Pardubice a Žamberk. Následující rok obsadil správní obvod ORP Holice druhou příčku znovu za SO ORP Pardubice. Z uvedených tabulek (*Tab. 18 a Tab. 19*) zjišťujeme, že Holice se v celém období 2005 - 2011 výrazně podílely na počtu volných pracovních míst ve správním obvodu, výjimkou byl rok 2009.

Obr. 8: Graf zobrazující vývoj MN ve zvolených prostorových jednotkách v letech 2005-2011; vlastní zpracování

Zdroj: Integrovaný portál MPSV ČR, statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska, 2015; vlastní zpracování

Poznámka: MN - míra nezaměstnanosti

Tab. 20: Situace na trhu práce v obcích SO ORP Holice v březnu 2015

území	březen 2015		
	počet uchazečů	VPM	MN (%)
Býšť	32	19	3,1
Dolní Roveň	49	3	3,6
Dolní Ředice	29	1	4,9
Holice	186	28	4,3
Horní Jelení	61	2	4,7
Horní Ředice	21	13	2,9
Chvojenec	25	1	4,9
Jaroslav	12	1	7,6
Ostřetín	28	3	4,4
Poběžovice u Holic	9	5	5,8
Trusnov	7	0	5,0
Uhersko	8	0	4,1
Veliny	15	0	4,9
Vysoké Chvojno	11	0	4,3
SO ORP Holice	493	76	4,2
ČR	525 300	76 100	7,2

Zdroj: Integrovaný portál MPSV ČR, statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska, 2015; vlastní zpracování

Poznámka: VPM - volná pracovní místa, MN - míra nezaměstnanosti

V březnu roku 2015 byla míra nezaměstnanosti v SO ORP Holice o 3 procentní body nižší než tomu bylo za ČR. Nejnižší míra nezaměstnanosti byla v tomto měsíci v obci Horní Ředice (2,9 %), naopak nejvyšší míru nezaměstnanosti zaznamenala obec Jaroslav (7,6 %). Neobvyklým jevem je vyšší míra nezaměstnanosti ve městě Holice v porovnání s SO ORP Holice, kdy byla vyšší o 0,1 procentního bodu.

Tab. 21: Počty pracovníků v jednotlivých sektorech národního hospodářství v Holicích v letech 1991, 2001 a 2011

rok	abs.			rel. (%)		
	I. sektor	II. sektor	III. sektor	I. sektor	II. sektor	III. sektor
1991	274	1 852	1 246	8,1	54,9	37,0
2001	125	1 420	1 459	4,2	47,3	48,6
2011	61	1 173	1 518	2,2	42,2	54,6

Zdroj: Zdroj: ČSÚ, SLDB 1991, 2001, 2011; vlastní zpracování

V jednadvacaté tabulce (*Tab. 21*) jsou zaneseny údaje o počtech a podílech ekonomicky aktivního obyvatelstva v sektorech národního hospodářství ve městě Holice. Úbytek ekonomicky aktivního obyvatelstva ve výrobních sektorech a jeho rostoucí podíl v III. sektoru, neboli terciarizace, je důsledkem transformace ekonomiky. Ta se vyznačuje přechodem od centrálně plánovaného hospodářství k tržní ekonomice. Celkově tedy došlo k deagralizaci a deindustrializaci ekonomiky. V I. sektoru klesl počet zaměstnaných mezi lety 1991 - 2011 o 5,9 %, v II. sektoru se jednalo o pokles o 12,7 %. Naopak nárůst zaznamenal terciér, kde se podíl zvýšil o 17,6 %. Při komparaci zaměstnanosti mezi Holicemi a ČR v jednotlivých sektorech za rok 2001, zjišťujeme, že V Holicích bylo v priméru zaměstnáno o 0,9 % ekonomicky aktivního obyvatelstva méně, než tomu bylo v ČR. V sekundéru to byla vyšší zaměstnanost v Holicích, kde rozdíl činil 6,0 % a ve III. sektoru byla o 6,1 % vyšší zaměstnanost v ČR. V terciéru bylo nejvíce ekonomicky aktivního obyvatelstva zaměstnáno ve velkoobchodu a maloobchodu, vzdělávání, dopravě a skladování.

8. DOPRAVA

Dopravní infrastrukturu v SO ORP Holice můžeme hodnotit jako dostačující. Nejlepší dopravní dostupnost má přirozeně centrum správního obvodu, město Holice.

Železniční doprava lokálního významu se začala rozvíjet na konci 19. století, když v září roku 1899 byl zahájen provoz na trati Chrudim - Borohrádek. Trať byla založena primárně pro spojení cukrovarů v Moravanech, Hrochově Týnci a Chrudimi s rafinérií cukru v Holicích. Nejdříve byla dráha majetkem akciové společnosti, potom státu a v roce 1930 došlo k zavedení motorových vozů (Hladík, 1980). Jedná se o jednokolejnou, neelektrifikovanou trať, která protíná území SO ORP Holice v celkové délce 13,5 km. Mnohem významnější je železniční trať Praha - Kolín - Česká Třebová, která protíná území správního obvodu v jeho jižní části. Trať vede přes katastrální území obce Trusnov a na území zasahuje 1,5 km své délky. Jedná se o velice dopravně vytíženou trať, protože je součástí I. a III. tranzitního železničního koridoru. Na západě potom kopíruje hranice SO ORP Holice elektrifikovaná železniční trať Velký Osek-Choceň, která protíná území celkem 2 km (Šejvlová, Zemánek, 2014).

Silniční doprava má pro řešené území mnohonásobně větší význam než doprava železniční. Nejdůležitějšími jsou silnice I. třídy. První z nich je silnice I/35 Hradec Králové – Litomyšl - Moravská Třebová - Mohelnice, která protíná území ve směru jihovýchod-severozápad téměř 23 km délky. Je součástí mezinárodního tahu E 442. V katastrálním území města Holice byl na této silnici dokončen v prosinci roku 2008 obchvat, takže doprava je svedena mimo město. Silnice I/36 Chlumec nad Cidlinou – Pardubice - Holice - Čestice protíná území od východu na západ, a to celkovou délkou 14 km. Plánuje se její prodloužení do Borohrádku, jižně od Starých Holic s napojením na silnice III. třídy. Územím prochází tři silnice II. třídy. Na severu to je silnice II/298, která vede přes Býšť. Intravilánem Horního Jelení prochází silnice II/305 a Dolní Rovní silnice II/322. Celková délka silnic II. třídy je 26 km. Silnice III. třídy jsou charakterizovány nízkou dopravní vytížeností a slouží zejména k dopravní obsluze sídel. Jejich celková délka je 77 km.

Dopravní síť můžeme klasifikovat podle strukturně morfologických znaků komunikační sítě, z nichž se budeme zabývat hustotou a deviatilitou silniční sítě. V SO

ORP Holice je hustota silniční sítě $h=0,66\text{km/km}^2$. Dalším základním znakem je deviatilita. Z hlediska spojení Holice a blízkých krajských měst je deviatilita mezi Holicemi a Pardubicemi $d_s=1, 10$ a mezi Holicemi a Hradcem Králové také $d_s=1,10$.

Dopravní obslužnost je na velice dobré úrovni. Již v roce 1908 byla zřízena první autobusová linka Holice – Pardubice - Lázně Bohdaneč, která byla první v Čechách (Hladík, 1980). V rámci autobusové dopravy je ve všední dny realizováno několik desítek spojení s okolními městy. Nejvýznamnějšími spojeními jsou ta s krajskými městy, které využívá část obyvatel pro dojížděku za prací a do škol. Nejdůležitějšími autobusovými dopravci v regionu jsou ARRIVA VÝCHODNÍ ČECHY a. s. a ČSAD Ústí nad Orlicí a. s. Dálkovými autobusovými spoji se cestující mohou přepravit do Prahy, Brna nebo Olomouce. Železniční spoje jsou realizovány společností České dráhy, a. s., pokud nepočítáme využívání I. tranzitního železničního koridoru společnostmi RegioJet a. s. a LEO Express a. s. Počet spojení je mnohonásobně menší než u autobusové dopravy.

9. ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo zpracování geografické studie o městu Holice a jeho zázemí. Nejdříve byla zpracována problematika historie města, která sahá až do roku 1336. Rozvoj města byl v minulosti ovlivněn válkami a pustošením cizími vojsky. Město bylo neoficiálním centrem regionu již dávno v minulosti. Nyní jsou Holice centrem správního obvodu obce s rozšířenou působností Holice, do kterého spadá čtrnáct obcí.

Z fyzicko-geografické analýzy bylo zjištěno, že Holice a okolí patří z geomorfologického hlediska do podcelků Pardubická kotlina a Třebechovická tabule. Z dalších charakteristik uveďme, že dle Quitta se oblast nachází v teplé oblasti T2 a není protékána žádnou významnou řekou. Základem hydrologické sítě je Ředický potok. Na území je také situováno větší množství rybníků. Převládá bukový vegetační stupeň, místy se vyskytuje dubový. Z administrativního hlediska patří Holice a jejich okolí do SO ORP Holice. Tento správní obvod má rozlohu 213,65 km² a v roce 2013 zde žilo 17 389 obyvatel.

Těžištěm celé práce byla analýza vývoje počtu a struktury obyvatelstva. Z výsledků analýzy můžeme konstatovat, že pro město Holice i pro celý správní obvod se situace z hlediska vývoje počtu obyvatelstva vyvíjela od roku 1869 příznivě až do druhé světové války. Poté došlo k mírnému zvýšení počtu obyvatelstva a následovala stagnace ve vývoji. V letech 1991 - 2013 docházelo ve městě a jeho zázemí většinou k přirozenému úbytku obyvatelstva. Navzdory tomuto faktu se počet obyvatel v regionu zvýšil vlivem výrazně kladné bilance migračního salda.

Vzdělanostní struktura správního obvodu mírně zaostává za celorepublikovým průměrem. Z hlediska věkových skupin obyvatelstva je pozitivnější situace v Holicích a jejich zázemí. Nejlepší demografické ukazatele za období let 1991 - 2013 byly zjištěny pro obec Býšť, kde je velice dobrá vzdělanostní struktura obyvatelstva, předproduktivní složka obyvatelstva má silné zastoupení a z hlediska mechanického pohybu obyvatelstva převládá imigrace. Naopak za ne dobrou můžeme označit demografickou situaci v obci Trusnov.

Výrazné zastoupení má elektrotechnický a strojírenský průmysl. Pozitivně můžeme zhodnotit situaci na trhu práce. Celý správní obvod se vyznačuje nižší mírou

nezaměstnanosti než je celorepublikový průměr, což je způsobeno diverzifikací ekonomické základny města. Služby ve městě jsou zastoupeny v dostačující míře.

Dopravní síť je tvořena zejména silnicemi druhé a třetí třídy. Přes správní obvod vedou dvě silnice první třídy. Pozitivní vliv na dopravu i bezpečnost ve městě má obchvat, který výrazně snížil dopravní zátěž ve městě. Železniční doprava je zejména na lokální úrovni. Správním obvodem prochází také první tranzitní železniční koridor, který ale na dopravu v regionu nemá vliv.

SUMMARY

The focus of the final thesis was to process the geographical study of the town Holice and its surroundings. The first part deals with the town history. The development of the town was influenced by the wars and vandalized by a foreign army in the past. The town has been the centre for the surrounding villages in the past. Nowadays the town Holice is the municipal administrative district under which falls fourteen surrounding municipalities.

From the physical-geographic analysis was found that town Holice and its surroundings fall from the geomorphological point of the view into the subsystems East Bohemian board. The other characteristic states that the town is situated in the warm area T2 and there is no significant river flow through it. The base of the hydrological network is Ředický stream. The beech vegetation degree dominates the area. From an administrative point of view, the town Holice, and its surroundings belong to SO ORP Holice. The administrative district has an area of 213.65 square kilometers and there were 17,389 inhabitants in 2013.

The focus of the final thesis was to analyse the evolution and structure of the population. We can state that the town Holice and its whole administrative district the situation has had since 1869 until War II. the positive development in terms of population growth. Then, there was a slight increase in population and followed by stagnation in development. Between 1991 - 2013 in the town and its surroundings occurred mostly to natural population decline, but significant immigration to the region meant an overall increase of population. The educational structure of the administrative district is slightly behind the average for the rest of the country. In terms of age groups is a positive situation in town Holice and its surroundings. Best demographic indicators predominate in the village Býšť, on the contrary, not so good situation we can identify the demographic situation in the village Trusnov.

Holice economic base is relatively diversified. It has a significant presence and electrical and engineering industry. The entire administrative district has a lower

unemployment rate than the rest of the country. In terms of services meets the city Police role in the administrative district of the town.

The transport network is particularly created by second and third class roads. Despite the administrative district are two first class road. Positive impact on traffic and safety was the building of the bypass, which greatly reduced the traffic load in the city. The rail transport operates mainly at the local level. The first transit rail corridor passes across the administrative district. Transport service of the town centre could be assessed positively.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

Použitá literatura:

BOROVEC, P. (2007): Historie a současnost podnikání na Pardubicku. 1. vyd. Žehušice: Městské knihy, 227 s. ISBN 978-80-86699-47-9.

DEMEK, J., VÍTEK, J. (2002): Geomorfologická charakteristika: Pardubicko. In: Mackovčín, P. a Sedláček, M. (eds.): Chráněná území ČR; svazek IV. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno. Praha, 316 s. ISBN 80-86064-44-1

FALTYS, V., PAUKERTOVÁ, I. (2002): Botanická charakteristika: Pardubicko. In: Mackovčín, P. a Sedláček, M. (eds.): Chráněná území ČR; svazek IV. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno. Praha, 316 s. ISBN 80-86064-44-1

HANČÁROVÁ, E., KRÍŽ, H. (2002): Hydrologická charakteristika: Pardubicko. In: Mackovčín, P. a Sedláček, M. (eds.): Chráněná území ČR; svazek IV. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno. Praha, 316 s. ISBN 80-86064-44-1

HLADÍK, P. (1980): Holice: Kapitoly z historie města. 1. Vydání. Holice: Kulturní dům, 40 s.

HLADÍK, P., KMENT, M. (2002): Holice historický lexikon 1336 - 2001. 1. vydání. Holice: Město Holice, 125 s.

KAČER, P., KMENT, M. (2011): Holice. 1. vydání. Holice: Město Holice

KUČA, K. (1997): Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku: 2. díl H-Kole. Praha: Libri, 937 s. ISBN 80-85983-14-1

METELKA, L. (2002): Klimatická charakteristika: Pardubicko. In: Mackovčín, P. a Sedláček, M. (eds.): Chráněná území ČR; svazek IV. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno. Praha, 316 s. ISBN 80-86064-44-1

PETRUŠ, J. (2002): Pedologická charakteristika: Pardubicko. In: Mackovčín, P. a Sedláček, M. (eds.): Chráněná území ČR; svazek IV. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno. Praha, 316 s. ISBN 80-86064-44-1

Podnebí ČSSR (1960) – tabulky

ROSŮLEK, F. K. a kol. (1903): Pardubicko, Holicko, Přeloučsko., Díl I. Přírodní poměry. 1. vydání. Pardubice: vydáno péčí Agitačního výboru, 236 s.

ROSŮLEK, F. K. a kol. (1903): Pardubicko, Holicko, Přeloučsko., Díl III. Místopis. 1. vydání. Pardubice: vydáno péčí Agitačního výboru, 587 s.

RŮŽKOVÁ J., ŠKRABAL J. a kol. (2006): Historický lexikon obcí České republiky 1869 - 2005, I. díl. 1. vydání. Praha: Český statistický úřad, 760 s. ISBN 80-250-1310-3.

RŮŽKOVÁ J., ŠKRABAL J. a kol. (2006): Historický lexikon obcí České republiky 1869 - 2005, II. díl. 1. vydání. Praha: Český statistický úřad, 623 s. ISBN 80-250-1311-1.

TOUŠEK, V., KUNC, J., VYSTOUPIL J. a kol. (2008): Ekonomická a sociální geografie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 411 s. ISBN 978-80-7380-114-4.

VÍTEK, J. (2002): Geologická charakteristika: Pardubicko. In: Mackovčín, P. a Sedláček, M. (eds.): Chráněná území ČR; svazek IV. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno. Praha, 316 s. ISBN 80-86064-44-1

Internetové zdroje:

BV elektronik [online]. [cit. 2015-3-25]. Dostupné z: <http://www.bvelektronik.cz/>

BW Stavební holding [online]. [cit. 2015-3-26]. Dostupné z: <http://www.bwstavebniholding.cz/>

Český statistický úřad: Databáze demografických údajů za obce ČR [online]. [cit. 2015-2-17]. Dostupné z: https://www.czso.cz/staticke/cz/obce_d/index.htm

Český statistický úřad: Demografická ročenka České republiky [online]. [cit. 2015-2-17]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/demograficka-rocenka-ceske-republiky-2013-r9dwy2nt35>

Český statistický úřad: Krajská správa ČSÚ v Pardubicích [online]. [cit. 2015-1-29]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/x>

Český statistický úřad: MOS - Městská a obecní statistika [online]. [cit. 2015-3-12]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/mos/>

Český statistický úřad: Registr ekonomických subjektů pro rok 1987. Interní data
Katedry geografie UP

Český statistický úřad: Sčítání lidu, domů a bytů 1991. Interní data Krajské správy ČSÚ
v Pardubicích

Český statistický úřad: Krajská správa ČSÚ v Pardubicích - Sčítání lidu, domů a bytů
2001[online]. [cit. 2014-12-12]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/x/scitani-lidu-domu-a-bytu-2001>

Český statistický úřad: Sčítání lidu, domů a bytů 2011[online]. [cit. 2014-12-14].
Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/slodb>

Český statistický úřad: Veřejná databáze [online]. [cit. 2015-1-28]. Dostupné z:
http://vdb.czso.cz/vdbvo/maklist.jsp?kapitola_id=44&razeni=na

Digitální vektorová geografická databáze České republiky ArcČR® 500 [online]. [cit.
2014-11-25]. Dostupné z: <http://www.arccdata.cz/produkty-a-sluzby/geograficka-data/arccr-500/>

Evropská databanka [online]. [cit. 2015-3-25]. Dostupné z: <http://www.edb.cz/>

FEIFER [online]. [cit. 2015-3-25]. Dostupné z: <http://www.feifer.cz/>

HBI on-line databáze firem [online]. [cit. 2015-3-25]. Dostupné z: <http://www.hbi.cz/>

Integrovaný portál MPSV [online]. [cit. 2015-3-7]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz/>

Junker [online]. [cit. 2015-3-25]. Dostupné z: <http://www.junker.cz/cz/>

kol. (2013): Program rozvoje města HOLIC na období 2013-2020, [online]. Holice [cit.
2015-3-8]. Dostupné z: <http://www.holice.eu/aktuality-podnikatel/rozvojovy-plan.html>

PENTA SERVIS [online]. [cit. 2015-3-26]. Dostupné z: <http://www.pentaservis.cz/>

ŠEJVLOVÁ J., ZEMÁNEK L. a kol. (2014): Územně analytické podklady správního obvodu
ORP Holice - 3. úplná aktualizace 2014 - textová část, [online]. Holice [cit. 2014-12-29].
Dostupné z: <http://www.holice.eu/urad-online/dokumenty-ke-stazeni/category/32-uzemne-analyticke-podklady-orp-holice-3-uplna-aktualizace-2014.html>

TOM service [online]. [cit. 2015-3-26]. Dostupné z: <http://www.tomservice.cz>

PŘÍLOHY

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Fyzickogeografická mapa SO ORP Holice

Příloha 2: Hustota obyvatelstva v obcích SO ORP Holice

Příloha 3: Index ekonomického zatížení a struktura obyvatelstva podle věkových skupin v SO ORP Holice

Příloha 4: Index maskulinity v obcích SO ORP Holice

Příloha 5: Index stáří v obcích SO ORP Holice

Příloha 6: Podíl věřících obyvatel v obcích SO ORP Holice

Příloha 7: Nezaměstnanost v obcích SO ORP Holice

Příloha 8: Vzdělanostní struktura obyvatel v obcích SO ORP Holice

Příloha 9: Podíl zemědělské půdy na celkové ploše katastrálních území obcí SO ORP Holice

Příloha 10: Správní obvod ORP Holice

Příloha 11: Dojíždka za prací do Holic v SO ORP Holice v roce 2001

Příloha 12: Dojíždka za prací do Holic v SO ORP Holice v roce 2001

Příloha 13: Dojíždka do průmyslu do Holic v SO ORP Holice v roce 2001

Příloha 14: Dojíždka do průmyslu do Holic v SO ORP Holice v roce 2011

Příloha 15: Časová dostupnost města Holice z měst SO ORP Holice v silniční síti SO ORP Holice

Příloha 16: Dopravní síť SO ORP Holice

Příloha 17: Lorenzova křivka – koncentrace obyvatel v SO ORP Holice (1869-2011)

Příloha 18: Teoretický počet obyvatel obcí SO ORP Holice podle Zipfova pravidla

Příloha 19: Věková pyramida obyvatelstva města Holice v roce 2011

Příloha 20: Vývoj počtu obyvatel v místních částech města Holice v letech 1869 - 2011
analyzovaný pomocí bazického indexu

Příloha 21: Vývoj počtu obyvatel v místních částech města Holice v letech 1869 - 2011
analyzovaný pomocí řetězového indexu

Příloha 22: Vývoj počtu obyvatel v obcích SO ORP Holice v letech 1869 - 1930
analyzovaný pomocí bazického indexu

Příloha 23: Vývoj počtu obyvatel v obcích SO ORP Holice v letech 1950 - 2011
analyzovaný pomocí bazického indexu

Příloha 24: Vývoj počtu obyvatel v obcích SO ORP Holice v letech 1869 - 1930
analyzovaný pomocí řetězového indexu

Příloha 25: Vývoj počtu obyvatel v obcích SO ORP Holice v letech 1950 - 2011
analyzovaný pomocí řetězového indexu

Příloha 26: Hrubá míra sňatečnosti v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

Příloha 27: Počty sňatků v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

Příloha 28: Hrubá míra rozvodovosti v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

Příloha 29: Počty rozvodů v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

Příloha 30: Hrubá míra potratovosti v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

Příloha 31: Počty potratů v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

Příloha 32: Počet zemřelých v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

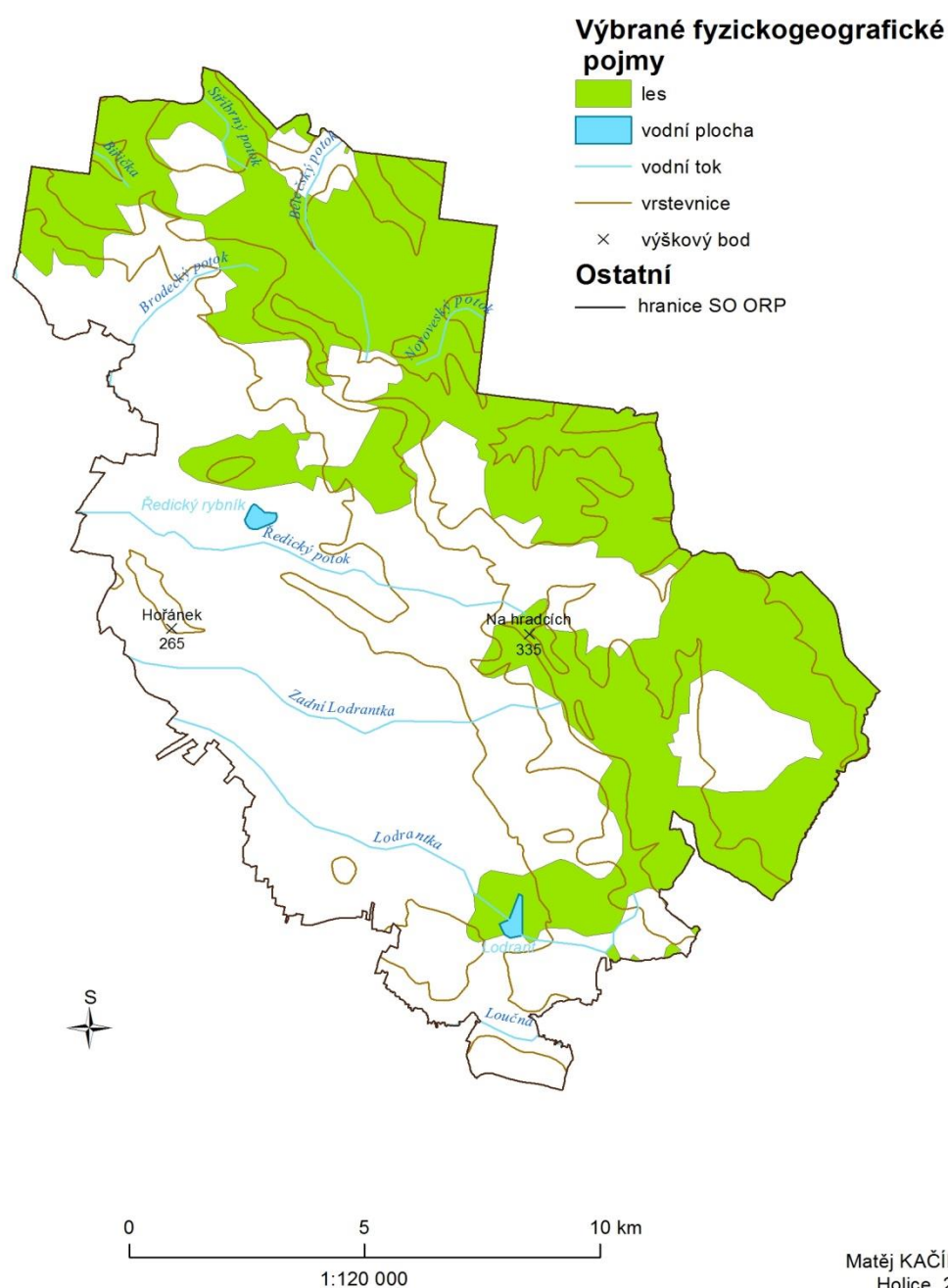
Příloha 33: Počty živě narozených v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

Příloha 34: Přirozený přírůstek v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

Příloha 35: Celkový přírůstek v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

Příloha 36: Migrační saldo v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

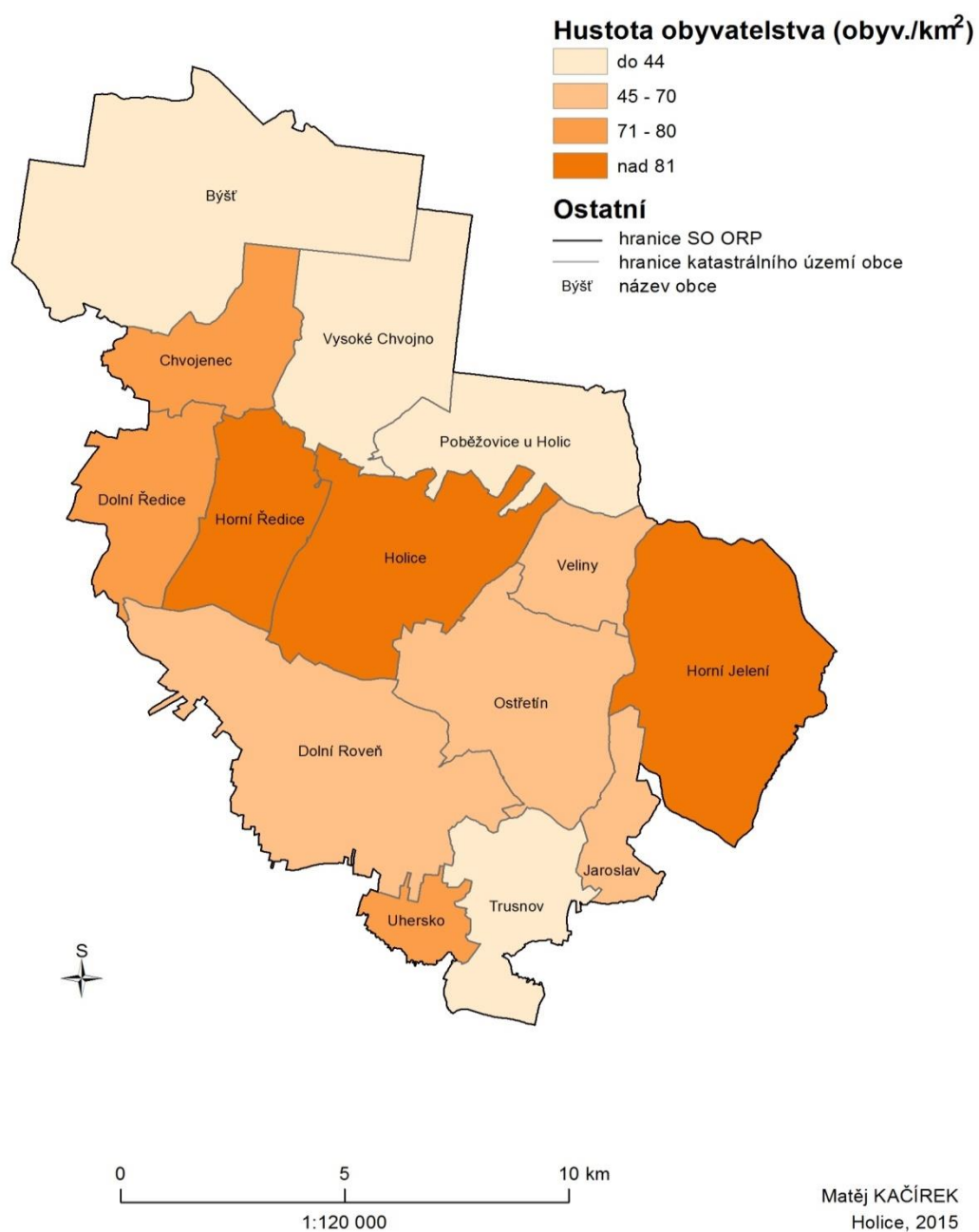
FYZICKOGEOGRAFICKÁ MAPA SO ORP HOLICE

Zdroj: ArcČR® 500, vytvořeno v programu ArcMap 10.1, vlastní zpracování

HUSTOTA OBYVATELSTVA V OBCÍCH SO ORP HOLICE

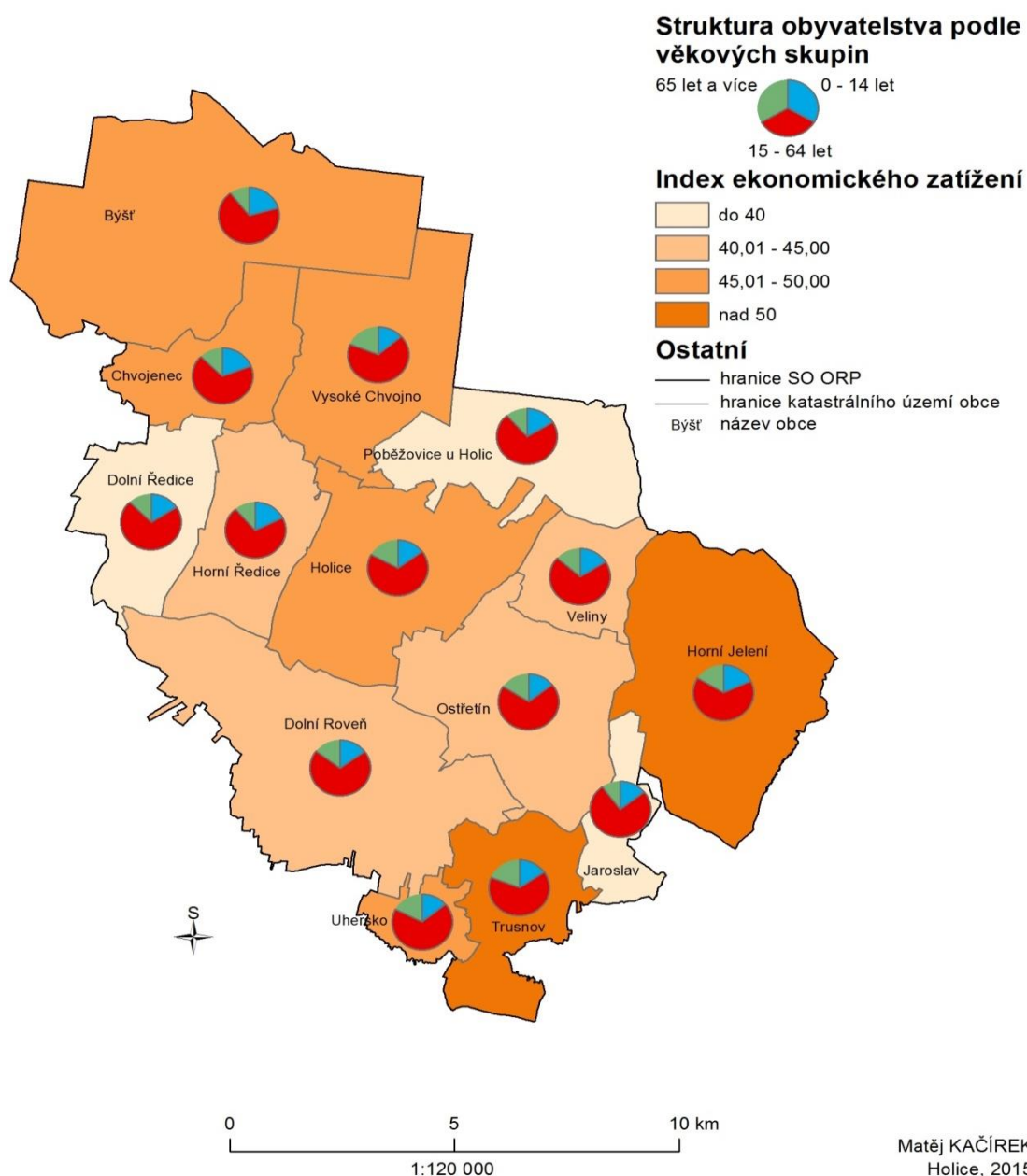
v roce 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011; ArcČR® 500; vytvořeno v programu ArcMap 10.1, vlastní zpracování

INDEX EKONOMICKÉHO ZATÍŽENÍ A STRUKTURA OBYVATELSTVA PODLE VĚKOVÝCH SKUPIN V SO ORP HOLICE

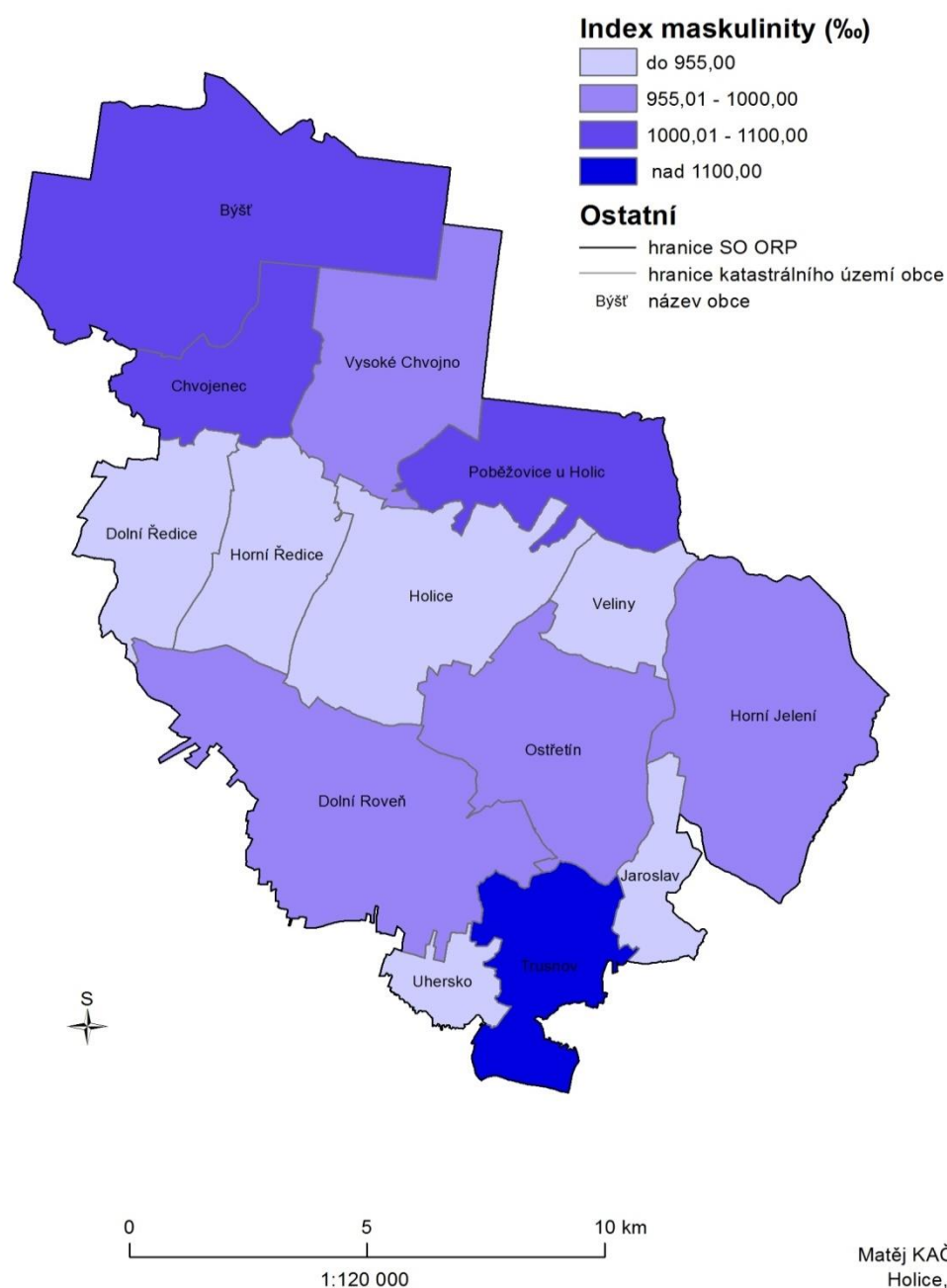
v roce 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011; ArcČR® 500; vytvořeno v programu ArcMap 10.1, vlastní zpracování

INDEX MASKULINITY V OBCÍCH SO ORP HOLICE

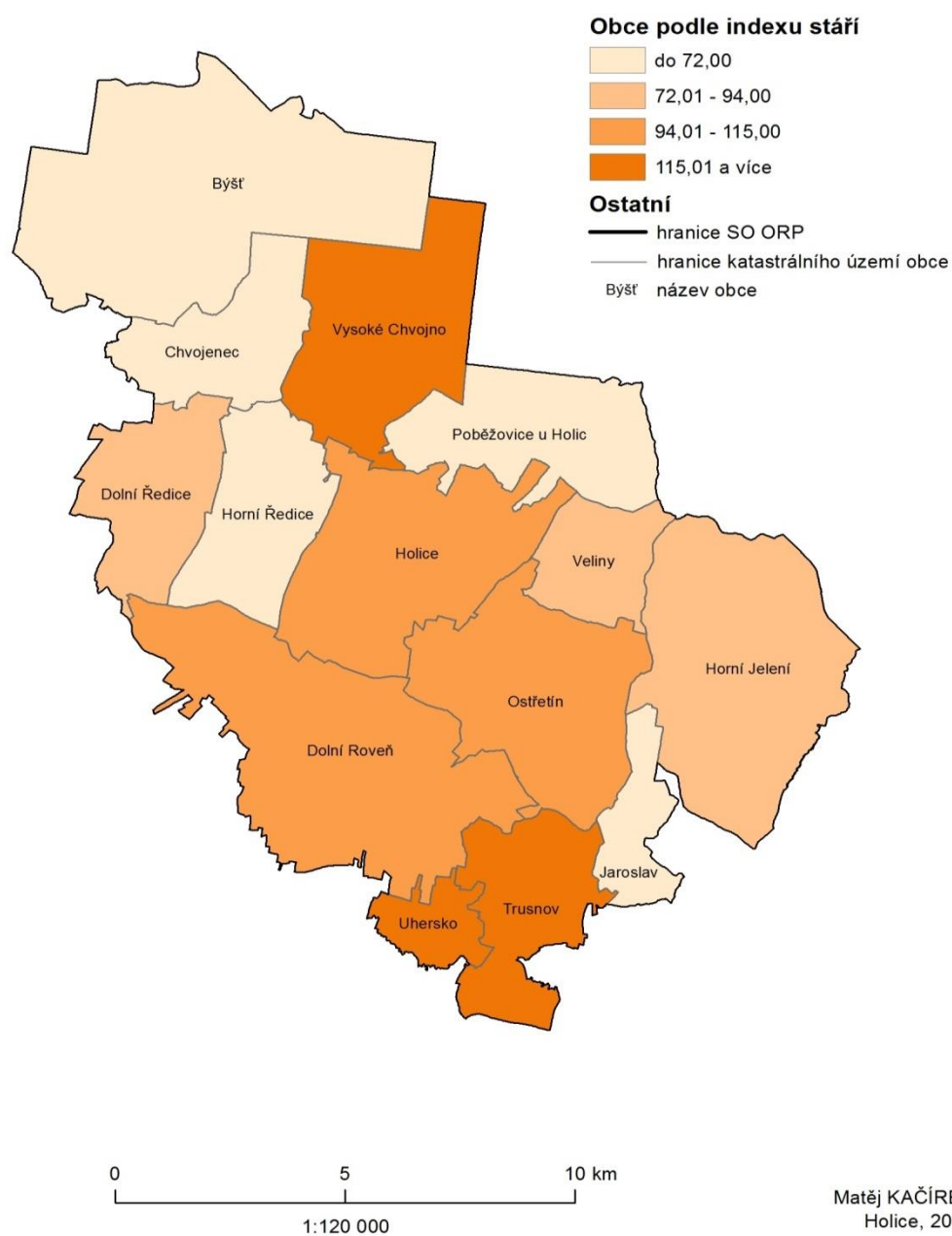
v roce 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011; ArcČR® 500; vytvořeno v programu ArcMap 10.1, vlastní zpracování

INDEX STÁŘÍ V OBCÍCH SO ORP HOLICE

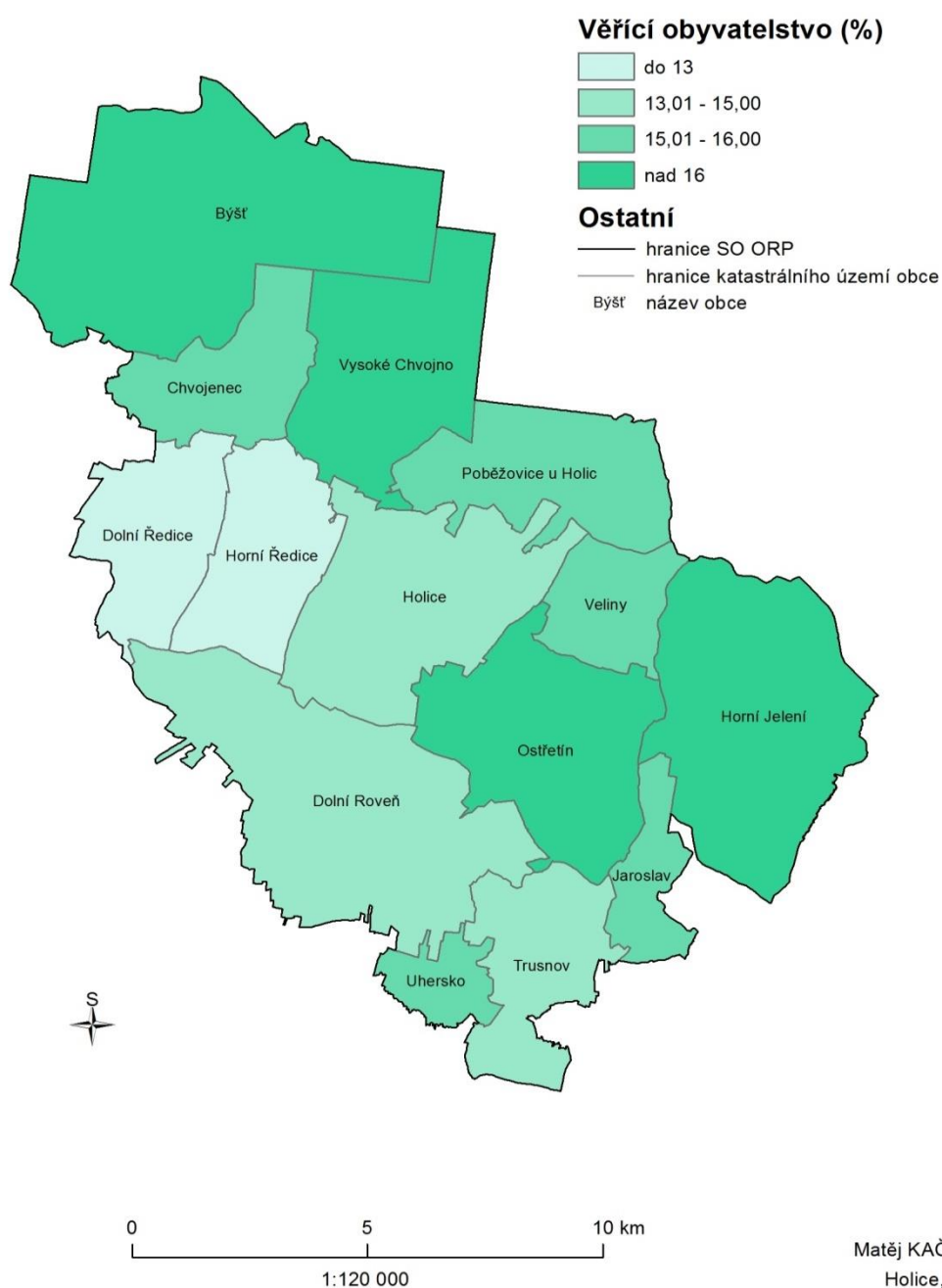
v roce 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011; ArcČR® 500; vytvořeno v programu ArcMap 10.1, vlastní zpracování

PODÍL VĚŘÍCÍCH OBYVATEL V OBCÍCH SO ORP HOLICE

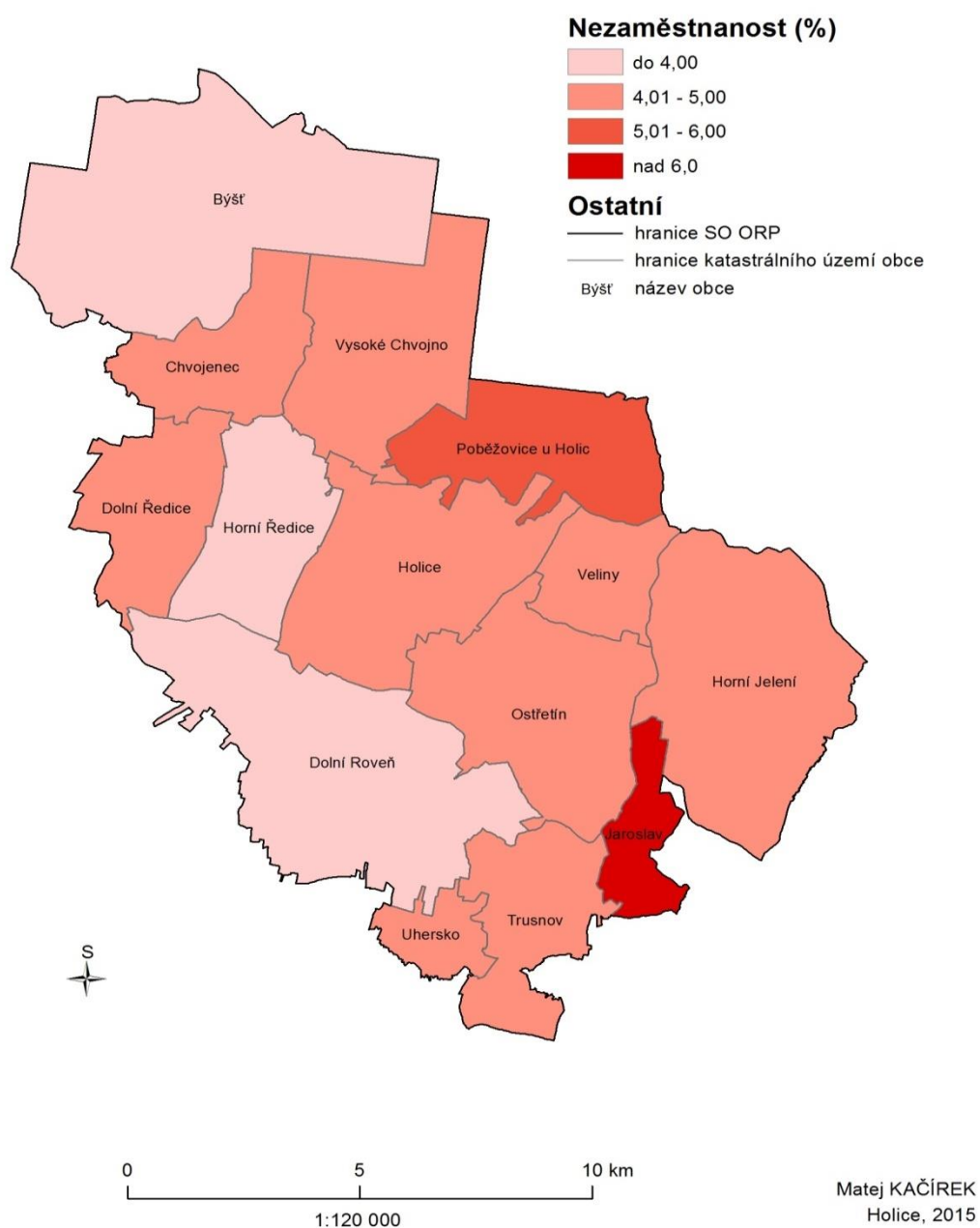
v roce 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011; ArcČR® 500; vytvořeno v programu ArcMap 10.1, vlastní zpracování

NEZAMĚŠTNANOST V OBCÍCH SO ORP HOLICE

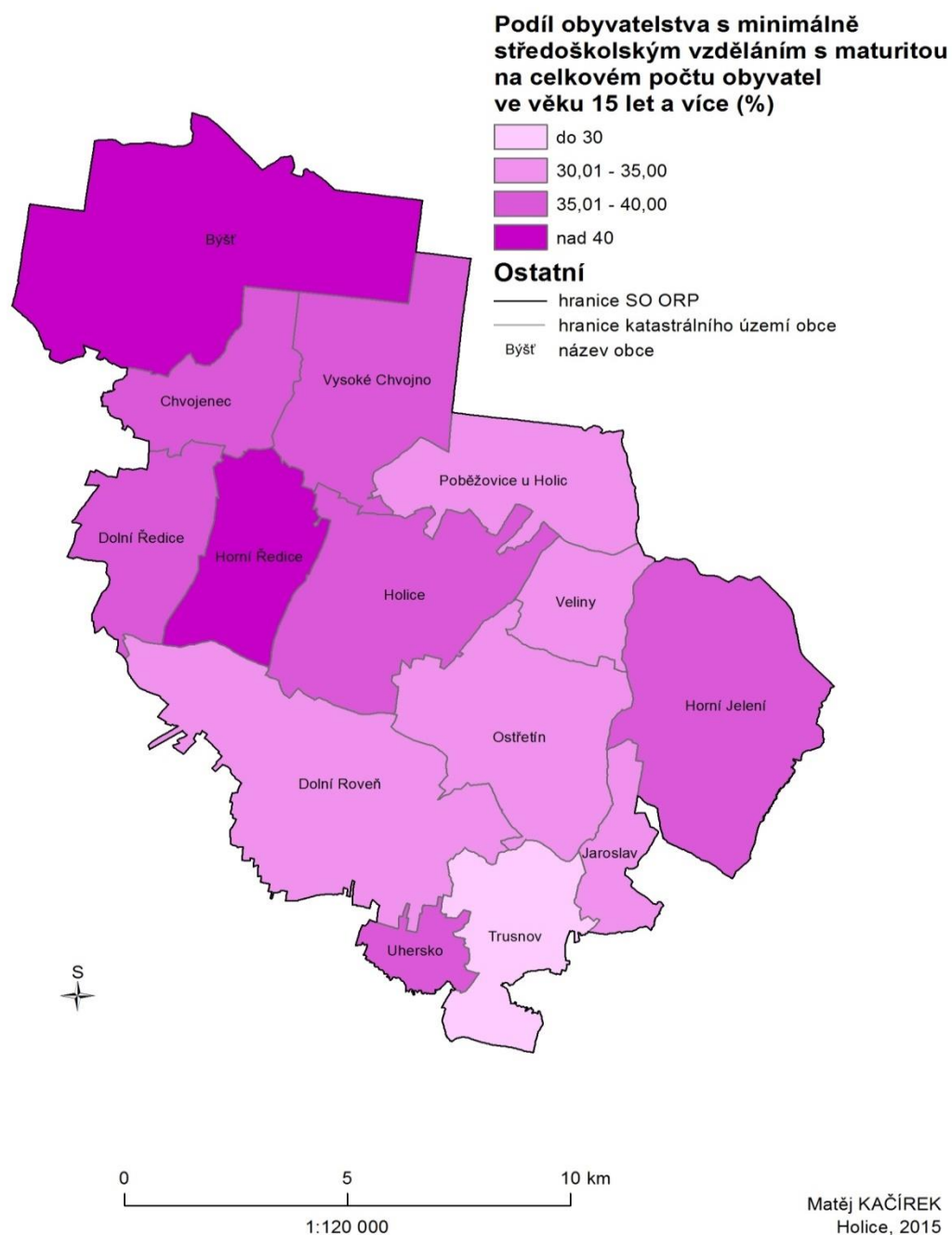
stav k 1. 3. 2015

Zdroj: Integrovaný portál MPSV; ArcČR® 500; vytvořeno v programu ArcMap 10.1, vlastní zpracování

VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATEL V OBCÍCH SO ORP HOLICE

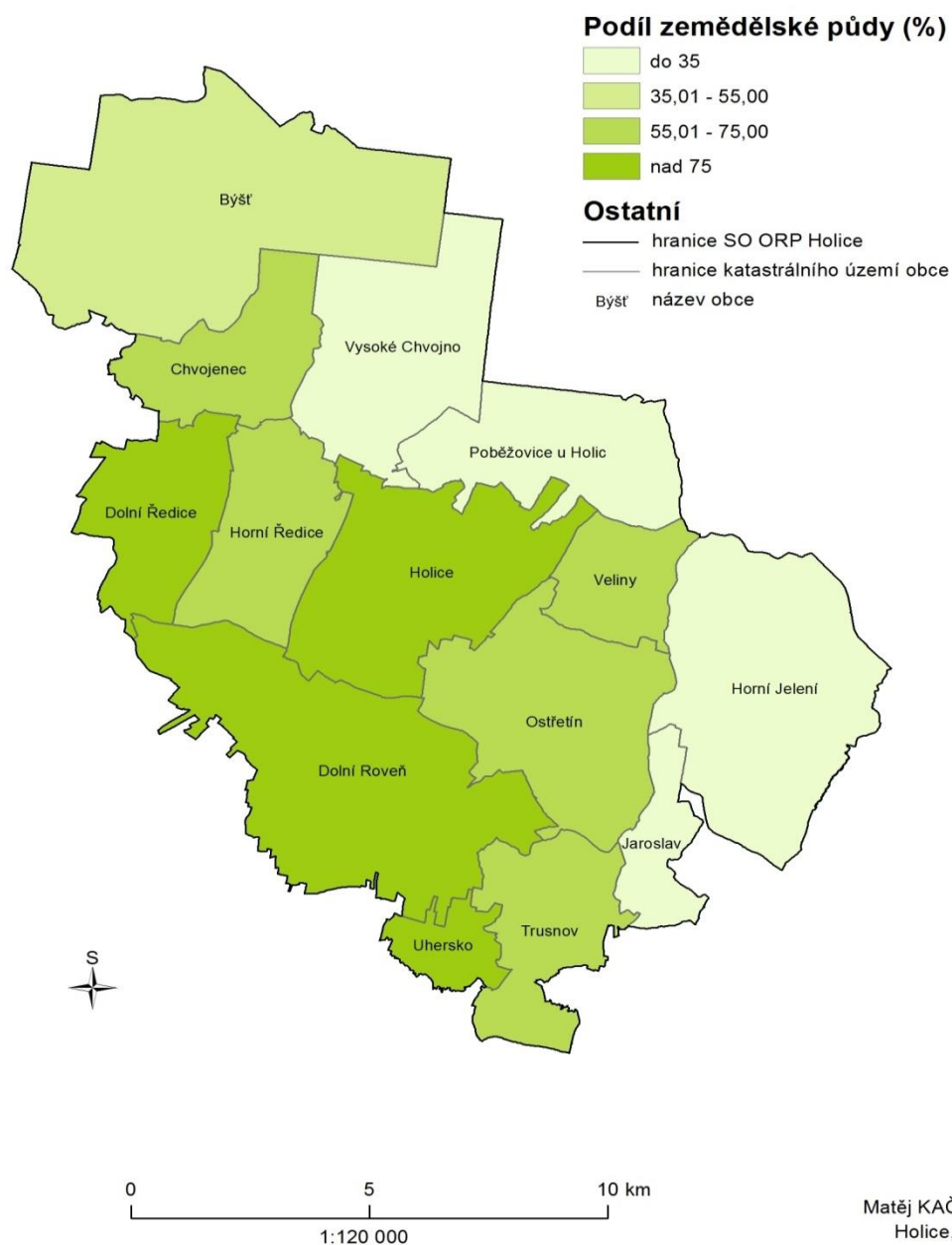
v roce 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011; ArcČR® 500; vytvořeno v programu ArcMap 10.1, vlastní zpracování

PODÍL ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY NA CELKOVÉ PLOŠE KATASTRÁLNÍCH ÚZEMÍ OBCÍ SO ORP HOLICE

v roce 2013

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze; ArcČR® 500; vytvořeno v programu ArcMap 10.1, vlastní zpracování

SPRÁVNÍ OBVOD ORP HOLICE

stav 1. 1. 2014

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze; ArcČR® 500; vytvořeno v programu ArcMap 10.1, vlastní zpracování

DOJÍŽDKA ZA PRACÍ DO HOLIC V SO ORP HOLICE

v roce 2001

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001; ArcČR® 500; vytvořeno v programu ArcMap 10.1, vlastní zpracování

DOJÍŽDKA ZA PRACÍ DO HOLIC V SO ORP HOLICE

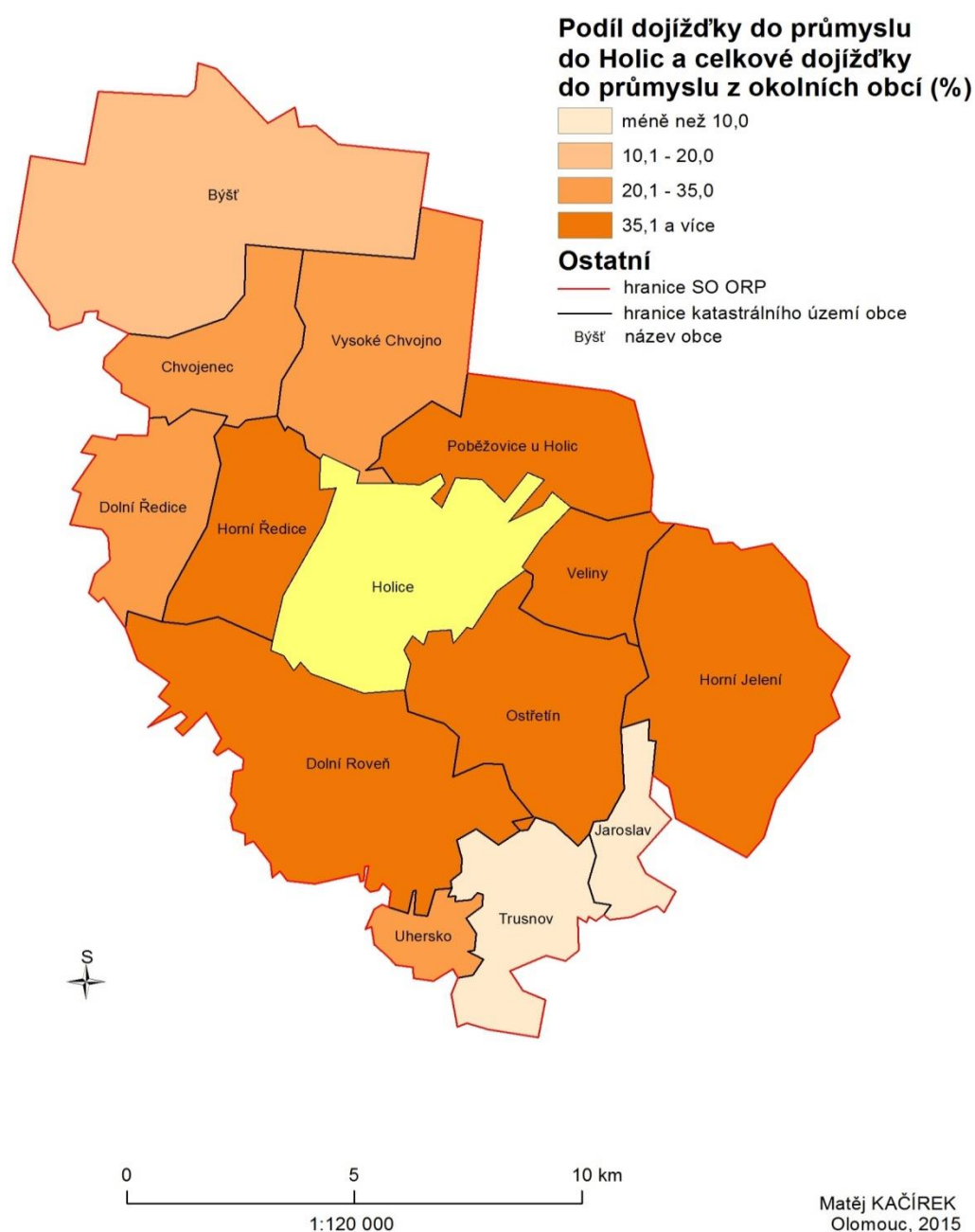
v roce 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011; ArcČR® 500; vytvořeno v programu ArcMap 10.1, vlastní zpracování

DOJÍŽDKA DO PRŮMYSLU DO HOLIC V SO ORP HOLICE

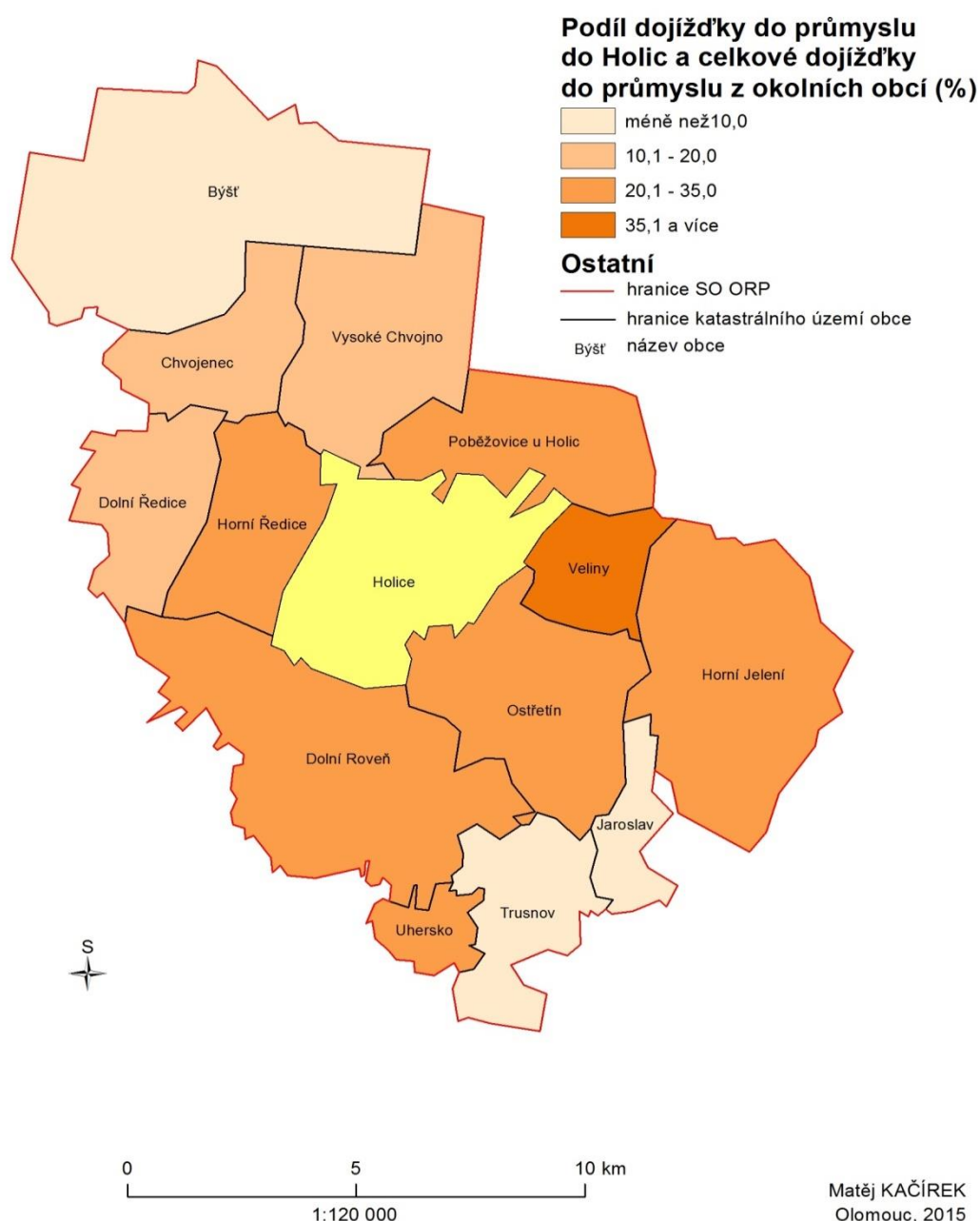
v roce 2001

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001; ArcČR® 500; vytvořeno v programu ArcMap 10.1, vlastní zpracování

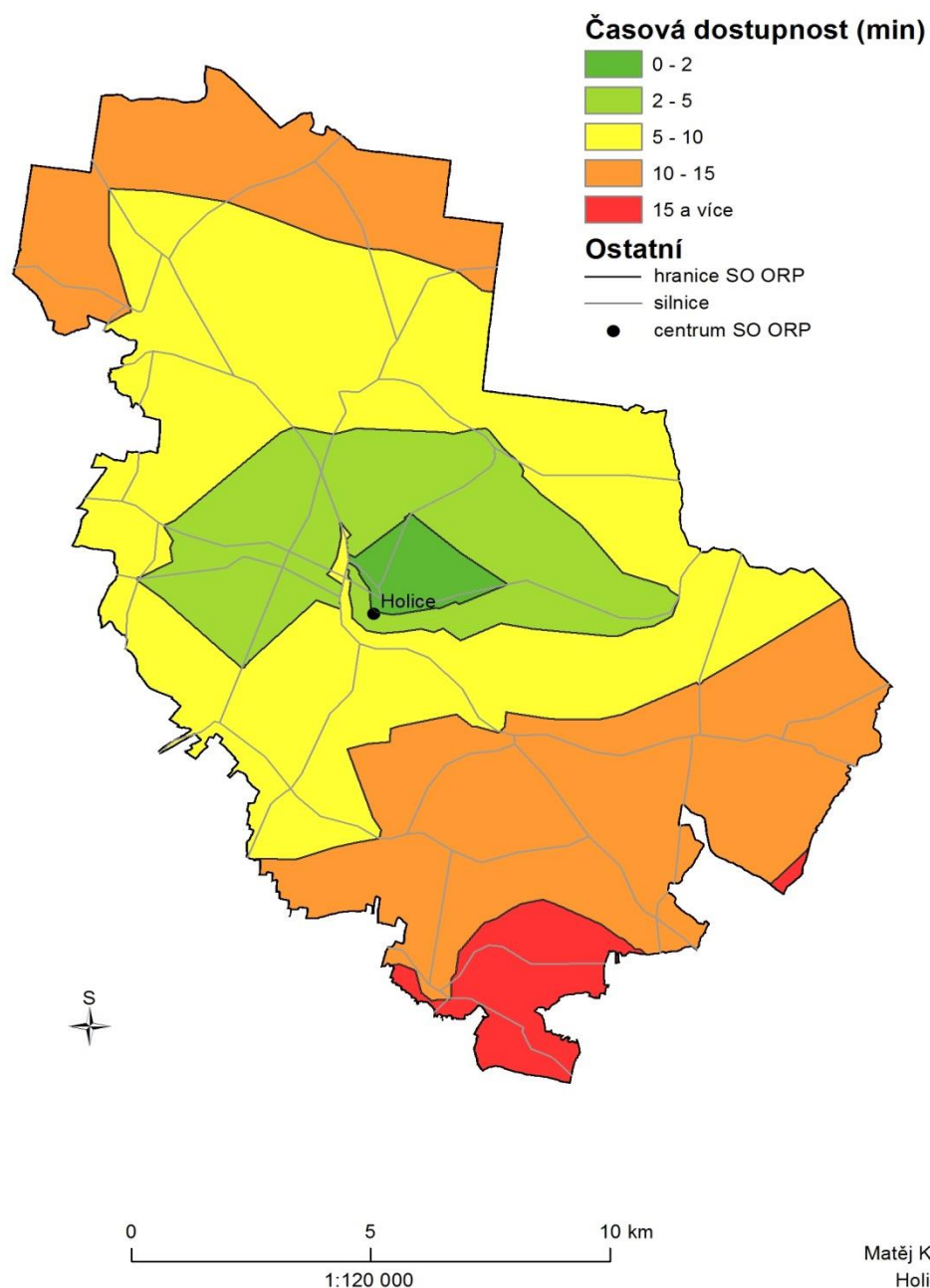
DOJÍŽDKA DO PRŮMYSLU DO HOLIC V SO ORP HOLICE

v roce 2011

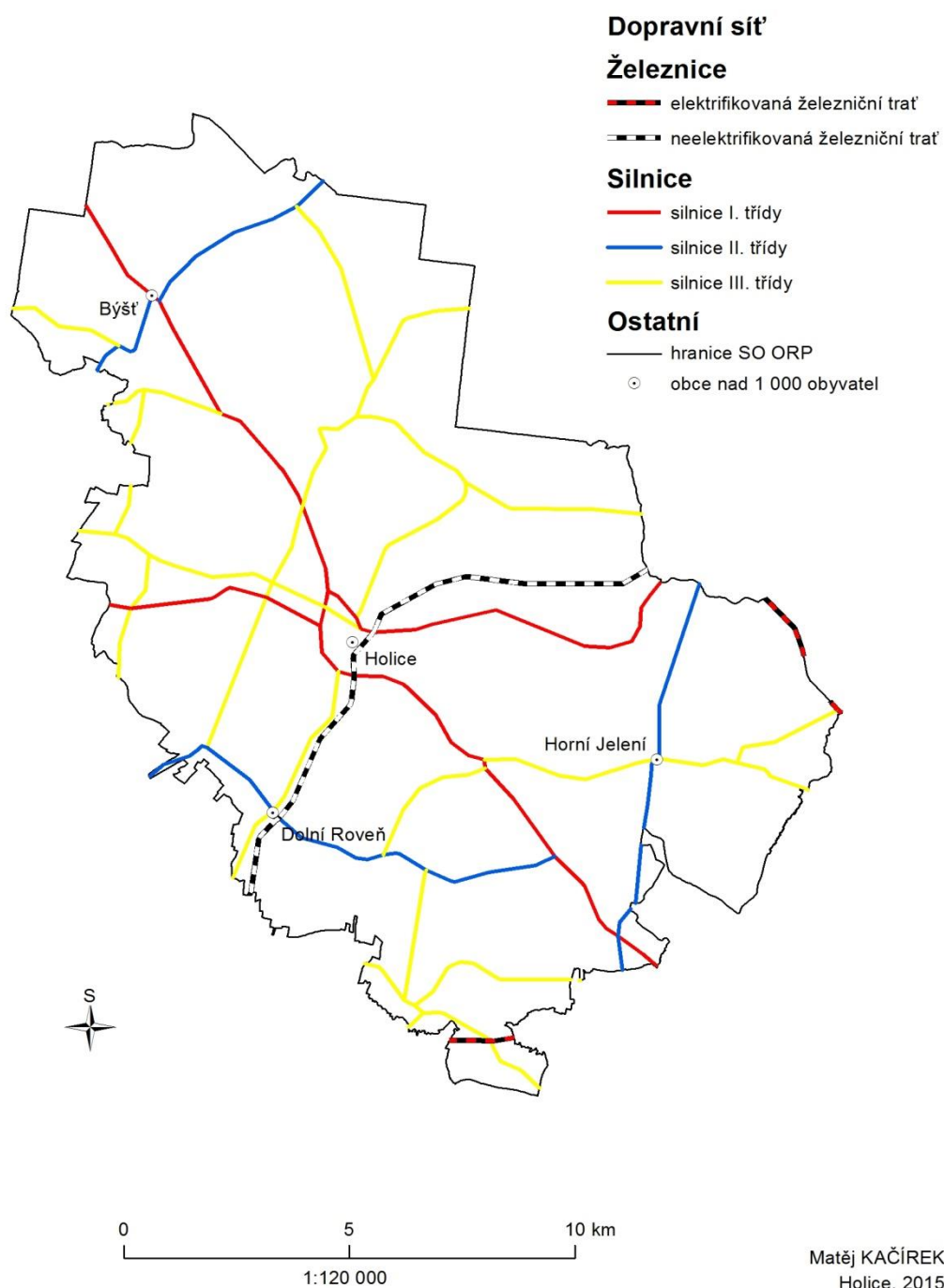
Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011; ArcČR® 500; vytvořeno v programu ArcMap 10.1, vlastní zpracování

ČASOVÁ DOSTUPNOST MĚSTA HOLICE Z MĚST SO ORP HOLICE V SILNIČNÍ SÍTI SO ORP HOLICE

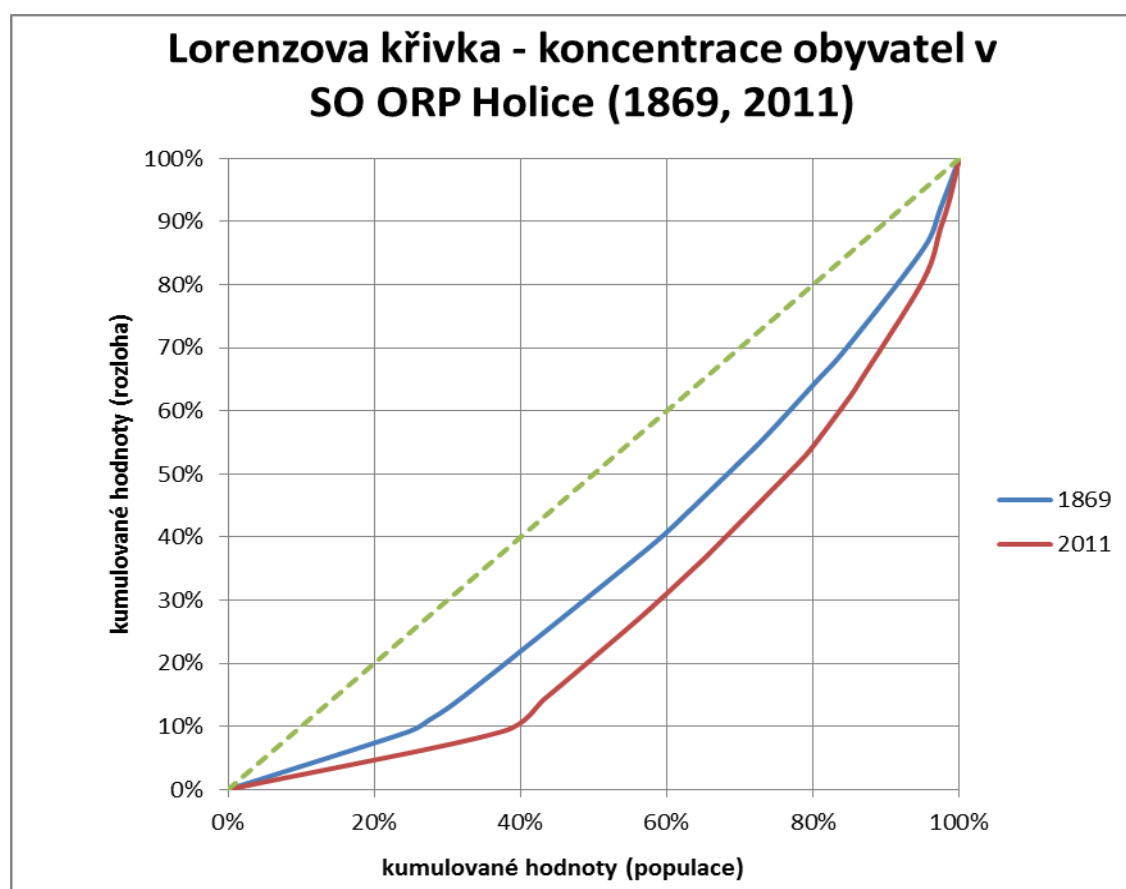
Zdroj: ArcČR[®] 500; vytvořeno v programu ArcMap 10.1, vlastní zpracování

DOPRAVNÍ SÍŤ SO ORP HOLICE

Zdroj: ArcČR[®] 500; vytvořeno v programu ArcMap 10.1, vlastní zpracování

Příloha 17: Lorenzova křivka – koncentrace obyvatel v SO ORP Holice (1869 - 2011)

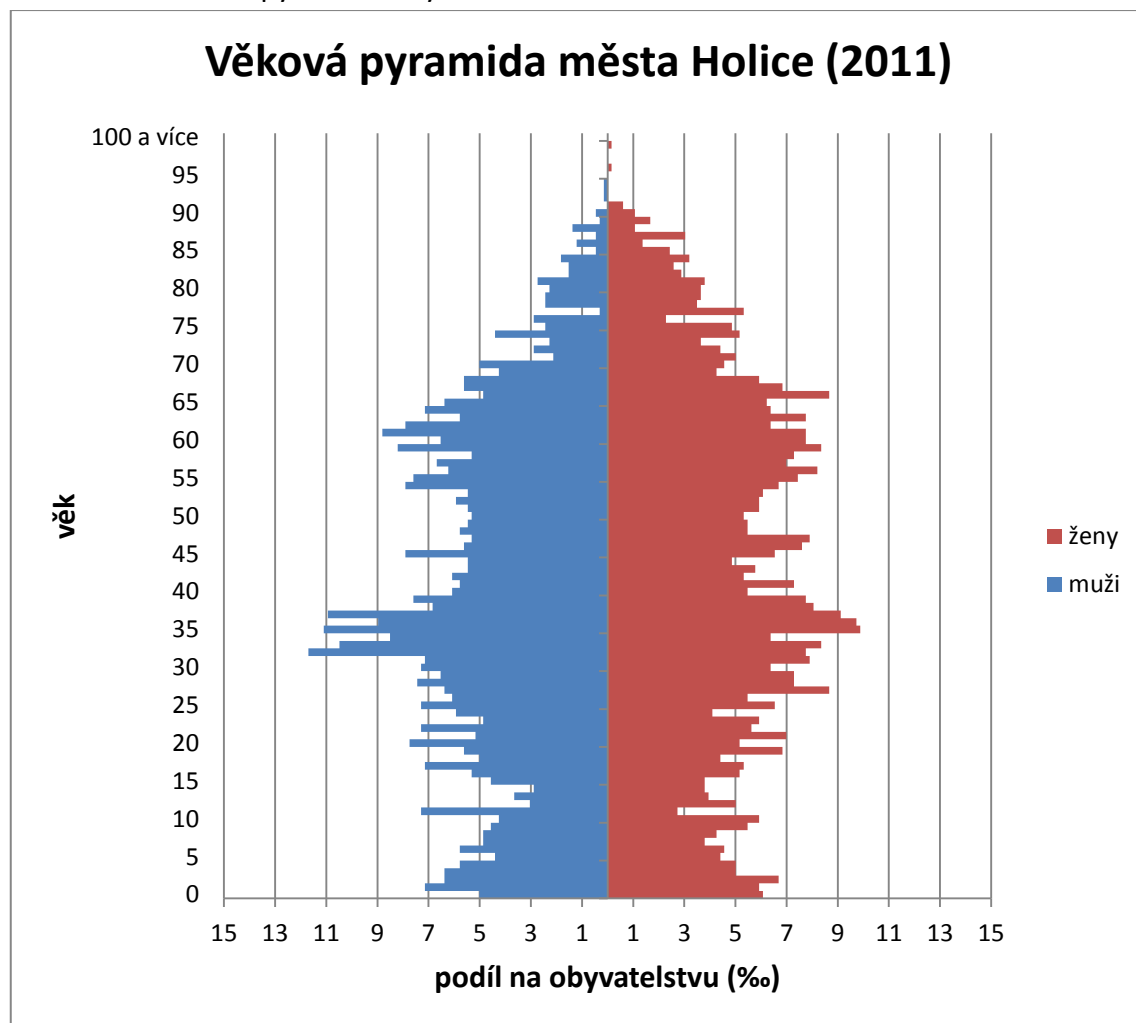
Zdroj: Růžková, J., Škrabal, J. a kol. 2006; ČSÚ; vlastní zpracování

Příloha 18: Teoretický počet obyvatel obcí SO ORP Holice podle Zipfova pravidla

obec	teoretický počet obyvatel	počet obyvatel (31. 12. 2012)	pořadí
Holice	6 489	6 489	1
Horní Jelení	3 245	2 015	2
Dolní Roveň	2 163	1 999	3
Býšť	1 622	1 492	4
Horní Ředice	1 298	1 008	5
Ostřetín	1 082	967	6
Dolní Ředice	927	836	7
Chvojenec	811	741	8
Veliny	721	421	9
Vysoké Chvojno	649	394	10
Uhersko	590	270	11
Trusnov	541	231	12
Poběžovice u Holic	499	223	13
Jaroslav	464	221	14

Zdroj: ČSÚ; vlastní zpracování

Příloha 19: Věková pyramida obyvatelstva města Holice v roce 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011; vlastní zpracování

Příloha 20: Vývoj počtu obyvatel v místních částech města Holice v letech 1869 - 2011 analyzovaný pomocí bazického indexu

rok	Holice	Kamenec	Koudelka	Podhráz	Podlesí	Roveňsko	Holice celkem
1869	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1880	118,8	109,5	127,0	110,4	130,4	101,3	118,3
1890	121,3	117,9	144,7	122,2	150,6	81,6	121,8
1900	125,0	116,8	146,7	124,1	144,3	82,9	124,7
1910	138,1	130,5	202,0	122,2	203,8	86,8	140,0
1921	143,1	115,8	194,7	113,2	198,1	98,7	143,3
1930	154,6	115,8	211,8	104,7	238,6	85,5	154,0
1950	142,3	78,9	160,5	91,5	181,6	68,4	137,8
1961	150,4	91,6	165,1	94,8	190,5	66,4	145,4
1970	153,1	76,8	157,2	85,8	155,1	65,8	145,1
1980	164,3	70,5	149,3	81,6	140,5	61,8	153,0
1991	164,2	51,6	132,2	67,5	129,7	46,1	150,3
2001	158,1	50,5	132,2	68,9	127,8	50,0	145,4
2011	164,9	46,3	139,5	64,6	198,7	59,9	153,9

Zdroj: Růžková, J., Škrabal, J. a kol. 2006; ČSÚ, SLDB 2011; vlastní zpracování

Příloha 21: Vývoj počtu obyvatel v místních částech města Holice v letech 1869 - 2011 analyzovaný pomocí řetězového indexu

rok	Holice	Kamenec	Koudelka	Podhráz	Podlesí	Roveňsko	Holice celkem
1869	-	-	-	-	-	-	-
1880	118,8	109,5	127,0	110,4	130,4	101,3	118,3
1890	102,1	107,7	114,0	110,7	115,5	80,5	102,9
1900	103,0	99,1	101,4	101,5	95,8	101,6	102,4
1910	110,5	111,7	137,7	98,5	141,2	104,8	112,2
1921	103,7	88,7	96,4	92,7	97,2	113,6	102,4
1930	108,0	100,0	108,8	92,5	120,4	86,7	107,4
1950	92,0	68,2	75,8	87,4	76,1	80,0	89,5
1961	105,7	116,0	102,9	103,6	104,9	97,1	105,5
1970	101,8	83,9	95,2	90,5	81,4	99,0	99,9
1980	107,3	91,8	95,0	95,1	90,6	94,0	105,4
1991	100,0	73,1	88,5	82,7	92,3	74,5	98,2
2001	96,3	98,0	100,0	102,1	98,5	108,6	96,7
2011	104,3	91,7	105,5	93,8	155,4	119,7	105,8

Zdroj: Růžková, J., Škrabal, J. a kol. 2006; ČSÚ, SLDB 2011; vlastní zpracování

Příloha 22: Vývoj počtu obyvatel v obcích SO ORP Holice v letech 1869 - 1930 analyzovaný pomocí bazického indexu

obec	rok						
	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930
Býšť	100,00	105,31	98,10	93,06	88,13	79,46	69,81
Dolní Roveň	100,00	106,68	107,76	107,88	114,12	108,12	114,04
Dolní Ředice	100,00	104,84	106,46	110,81	118,26	120,75	120,37
Holice	100,00	118,31	121,77	124,74	140,00	143,30	153,96
Horní Jelení	100,00	101,58	102,97	97,96	105,57	108,53	111,64
Horní Ředice	100,00	108,09	111,71	109,71	118,80	114,57	113,33
Chvojenec	100,00	111,62	117,07	119,94	110,76	115,64	118,65
Jaroslav	100,00	95,83	106,39	83,33	89,72	90,00	88,61
Ostřetín	100,00	96,55	99,58	107,75	109,10	114,66	118,87
Poběžovice u Holic	100,00	97,97	98,22	109,64	108,88	101,78	97,97
Trusnov	100,00	99,55	97,92	95,99	93,32	90,36	85,01
Uhersko	100,00	96,91	103,75	94,92	92,94	91,39	92,49
Veliny	100,00	95,90	94,29	90,19	97,66	100,29	99,56
Vysoké Chvojno	100,00	125,78	142,22	137,78	144,44	142,67	145,56
zázemí Holic	100,00	103,77	105,02	103,48	106,46	104,89	105,29
SO ORP Holice	100,00	107,37	109,16	108,74	114,76	114,39	117,33

Zdroj: Růžková, J., Škrabal, J. a kol. 2006; ČSÚ; vlastní zpracování

Příloha 23: Vývoj počtu obyvatel v obcích SO ORP Holice v letech 1950 - 2011 analyzovaný pomocí bazického indexu

obec	rok						
	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Býšť	58,92	56,64	50,24	43,20	43,25	53,22	82,66
Dolní Roveň	90,00	96,20	83,76	79,12	76,36	74,32	77,64
Dolní Ředice	101,74	102,86	95,90	94,53	96,77	95,65	101,61
Holice	137,83	145,36	145,15	153,03	150,32	145,41	153,87
Horní Jelení	90,72	90,72	85,20	81,49	69,94	78,15	90,07
Horní Ředice	98,01	103,61	97,01	98,26	95,64	96,89	122,79
Chvojenec	89,24	97,42	85,80	92,68	84,94	84,07	105,16
Jaroslav	73,61	67,50	63,06	55,00	55,28	58,89	62,50
Ostřetín	90,73	92,50	92,92	90,06	85,59	81,47	76,66
Poběžovice u Holic	71,07	70,56	61,42	50,76	44,67	49,24	54,57
Trusnov	66,02	60,39	54,01	45,99	36,50	32,94	34,42
Uhersko	72,85	80,13	75,06	60,93	55,41	58,72	60,04
Veliny	83,02	86,38	71,16	59,30	52,12	54,47	62,08
Vysoké Chvojno	118,89	119,33	118,44	112,89	92,67	82,00	85,78
zázemí Holic	84,72	86,58	79,20	74,53	69,31	71,20	81,56
SO ORP Holice	97,87	101,12	95,52	93,95	89,35	89,56	99,46

Zdroj: Růžková, J., Škrabal, J. a kol. 2006; ČSÚ, SLDB 2011; vlastní zpracování

Příloha 24: Vývoj počtu obyvatel v obcích SO ORP Holice v letech 1869 - 1930 analyzovaný pomocí řetězového indexu

obec	rok						
	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930
Býšť	-	105,31	93,15	94,86	94,70	90,16	87,86
Dolní Roveň	-	106,68	101,01	100,11	105,78	94,74	105,48
Dolní Ředice	-	104,84	101,54	104,08	106,73	102,10	99,69
Holice	-	118,31	102,92	102,44	112,24	102,35	107,44
Horní Jelení	-	101,58	101,37	95,14	107,77	102,81	102,86
Horní Ředice	-	108,09	103,34	98,22	108,29	96,44	98,91
Chvojenec	-	111,62	104,88	102,45	92,34	104,40	102,61
Jaroslav	-	95,83	111,01	78,33	107,67	100,31	98,46
Ostřetín	-	96,55	103,14	108,21	101,25	105,10	103,67
Poběžovice u Holic	-	97,97	100,26	111,63	99,31	93,47	96,26
Trusnov	-	99,55	98,36	98,03	97,22	96,82	94,09
Uhersko	-	96,91	107,06	91,49	97,91	98,34	101,21
Veliny	-	95,90	98,32	95,65	108,28	102,70	99,27
Vysoké Chvojno	-	125,78	113,07	96,88	104,84	98,77	102,02
zázemí Holic	-	103,77	101,20	98,53	102,88	98,53	100,38
SO ORP Holice	-	107,37	101,67	99,61	105,54	99,68	102,57

Zdroj: Růžková, J., Škrabal, J. a kol. 2006; ČSÚ; vlastní zpracování

Příloha 25: Vývoj počtu obyvatel v obcích SO ORP Holice v letech 1950 - 2011 analyzovaný pomocí řetězového indexu

obec	rok						
	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011
Býšť	84,39	96,14	88,71	85,98	100,13	123,06	155,30
Dolní Roveň	78,92	106,89	87,07	94,46	96,51	97,33	104,47
Dolní Ředice	84,52	101,10	93,24	98,58	102,37	98,84	106,23
Holice	89,52	105,46	99,86	105,43	98,23	96,73	105,82
Horní Jelení	81,26	100,00	93,92	95,65	85,83	111,74	115,25
Horní Ředice	86,48	105,72	93,63	101,28	97,34	101,30	126,74
Chvojenec	75,21	109,16	88,07	108,03	91,64	98,99	125,09
Jaroslav	83,07	91,70	93,42	87,22	100,51	106,53	106,13
Ostřetín	76,33	101,95	100,46	96,92	95,04	95,18	94,11
Poběžovice u Holic	72,54	99,29	87,05	82,64	88,00	110,23	110,82
Trusnov	77,66	91,46	89,43	85,16	79,35	90,24	104,50
Uhersko	78,76	110,00	93,66	81,18	90,94	105,98	102,26
Veliny	83,38	104,06	82,37	83,33	87,90	104,49	113,98
Vysoké Chvojno	81,68	100,37	99,26	95,31	82,09	88,49	104,61
zázemí Holic	80,47	102,19	91,48	94,10	93,00	102,73	114,56
SO ORP Holice	83,41	103,33	94,46	98,36	95,10	100,23	111,05

Zdroj: Růžková, J., Škrabal, J. a kol. 2006; ČSÚ, SLDB 2011; vlastní zpracování

Příloha 26: Hrubá míra sňatečnosti v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

obec	hrubá míra sňatečnosti (‰)				
	období				
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013
Býšť	3,7	3,8	5,0	4,7	2,7
Dolní Roveň	6,1	5,2	4,0	5,3	4,7
Dolní Ředice	5,0	5,9	4,4	4,9	2,4
Holice	6,2	4,3	4,9	4,5	4,3
Horní Jelení	6,5	6,6	3,7	4,4	4,0
Horní Ředice	4,9	4,0	3,2	4,7	3,3
Chvojenec	5,6	4,6	2,6	3,7	4,5
Jaroslav	5,0	1,0	7,4	3,6	2,9
Ostřetín	4,1	4,0	4,2	3,6	5,6
Poběžovice u Holic	9,1	8,7	3,0	4,7	1,5
Trusnov	7,7	2,8	2,7	2,6	4,4
Uhersko	7,9	7,7	3,6	5,0	4,8
Veliny	3,9	3,8	6,1	4,3	3,9
Vysoké Chvojno	5,3	5,0	4,4	3,3	2,5
zázemí Holic	5,5	5,0	4,1	4,5	3,8
SO ORP Holice	5,8	4,7	4,4	4,5	4,0
ČR	6,3	5,4	5,0	4,9	4,2

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR, 2015; vlastní zpracování

Příloha 27: Počty sňatků v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

obec	období				
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013
Býšť	15	17	28	32	12
Dolní Roveň	58	49	38	52	28
Dolní Ředice	20	24	17	20	6
Holice	199	135	152	145	84
Horní Jelení	48	52	33	42	24
Horní Ředice	19	16	13	22	10
Chvojenec	16	13	8	13	10
Jaroslav	5	1	8	4	2
Ostřetín	21	20	20	17	16
Poběžovice u Holic	8	8	3	5	1
Trusnov	9	3	3	3	3
Uhersko	10	10	5	7	4
Veliny	7	7	11	8	5
Vysoké Chvojno	11	10	8	6	3
zázemí Holic	247	230	195	231	124
SO ORP Holice	446	365	347	376	208
ČR	325 462	275 571	257 325	257 082	133 842

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR, 2015; vlastní zpracování

Příloha 28: Hrubá míra rozvodovosti v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

obec	hrubá míra rozvodovosti (‰)				
	období				
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013
Býšť	0,5	2,2	2,0	3,7	2,0
Dolní Roveň	2,4	2,0	1,7	3,2	2,8
Dolní Ředice	0,0	2,0	3,3	2,2	2,8
Holice	2,9	2,0	2,9	2,8	2,5
Horní Jelení	1,9	2,7	3,1	2,1	1,8
Horní Ředice	1,8	1,0	0,7	2,4	0,7
Chvojenec	2,5	1,8	2,9	1,7	0,9
Jaroslav	3,0	1,9	3,7	2,7	1,5
Ostřetín	1,0	1,8	1,9	2,1	2,5
Poběžovice u Holic	0,0	1,1	0,0	2,8	0,0
Trusnov	0,9	4,7	1,8	0,9	2,9
Uhersko	1,6	1,5	1,5	3,6	4,8
Veliny	0,0	3,3	3,3	3,8	0,0
Vysoké Chvojno	1,4	1,5	2,2	0,0	2,5
zázemí Holic	1,5	2,1	2,2	2,6	2,0
SO ORP Holice	2,1	2,0	2,5	2,7	2,2
ČR	2,9	2,9	3,1	2,9	2,6

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR, 2015; vlastní zpracování

Příloha 29: Počty rozvodů v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

obec	období				
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013
Býšť	2	10	11	25	9
Dolní Roveň	23	19	16	32	17
Dolní Ředice	0	8	13	9	7
Holice	93	63	92	90	48
Horní Jelení	14	21	27	20	11
Horní Ředice	7	4	3	11	2
Chvojenec	7	5	9	6	2
Jaroslav	3	2	4	3	1
Ostřetín	5	9	9	10	7
Poběžovice u Holic	0	1	0	3	0
Trusnov	1	5	2	1	2
Uhersko	2	2	2	5	4
Veliny	0	6	6	7	0
Vysoké Chvojno	3	3	4	0	3
zázemí Holic	67	95	106	132	65
SO ORP Holice	160	158	198	222	113
ČR	150 239	151 302	160 516	153 760	82 410

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR, 2015; vlastní zpracování

Příloha 30: Hrubá míra potratovosti v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

obec	hrubá míra potratovosti (‰)				
	období				
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013
Býšť	2,5	3,3	3,8	4,1	3,6
Dolní Roveň	4,4	3,7	2,9	4,1	1,7
Dolní Ředice	2,7	4,2	4,1	2,9	1,2
Holice	4,6	3,2	3,9	3,7	3,1
Horní Jelení	4,3	4,8	3,4	3,6	2,7
Horní Ředice	3,6	2,7	2,2	3,0	2,3
Chvojenec	4,2	3,5	2,9	3,5	2,7
Jaroslav	5,0	2,9	7,4	2,7	4,4
Ostřetín	3,0	3,4	3,5	2,7	2,1
Poběžovice u Holic	5,7	6,5	2,0	3,7	3,0
Trusnov	6,0	4,7	3,6	2,6	4,4
Uhersko	5,6	6,2	3,6	3,6	1,2
Veliny	2,8	4,4	5,0	2,7	3,1
Vysoké Chvojno	3,9	3,5	4,4	2,8	4,2
zázemí Holic	3,8	3,9	3,5	3,5	2,5
SO ORP Holice	4,1	3,6	3,6	3,6	2,8
ČR	8,6	5,3	4,2	3,9	3,6

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR, 2015; vlastní zpracování

Příloha 31: Počty potratů v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

obec	období				
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013
Býšť	10	15	21	28	16
Dolní Roveň	42	35	28	40	10
Dolní Ředice	11	17	16	12	3
Holice	147	100	123	119	61
Horní Jelení	32	38	30	35	16
Horní Ředice	14	11	9	14	7
Chvojenec	12	10	9	12	6
Jaroslav	5	3	8	3	3
Ostřetín	15	17	17	13	6
Poběžovice u Holic	5	6	2	4	2
Trusnov	7	5	4	3	3
Uhersko	7	8	5	5	1
Veliny	5	8	9	5	4
Vysoké Chvojno	8	7	8	5	5
zázemí Holic	173	180	166	179	82
SO ORP Holice	320	280	289	298	143
ČR	443 800	272 062	212 451	202 123	114 284

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR, 2015; vlastní zpracování

Příloha 32: Počet zemřelých v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

obec	počet zemřelých				
	období				
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013
Býšť	37	33	46	55	32
Dolní Roveň	116	106	110	88	55
Dolní Ředice	46	39	40	32	23
Holice	305	305	368	328	184
Horní Jelení	85	99	102	107	54
Horní Ředice	28	41	42	51	29
Chvojenec	44	25	30	29	12
Jaroslav	14	10	10	10	8
Ostřetín	59	73	51	49	37
Poběžovice u Holic	10	15	12	13	5
Trusnov	12	17	17	19	6
Uhersko	13	15	9	16	10
Veliny	22	23	29	32	9
Vysoké Chvojno	17	29	31	17	18
zázemí Holic	503	525	529	518	298
SO ORP Holice	808	830	897	846	482
ČR	598 098	553 822	542 401	528 290	324 197

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR, 2015; vlastní zpracování

Příloha 33: Počty živě narozených v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

obec	počet živě narozených				
	období				
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013
Býšť	53	45	77	93	44
Dolní Roveň	120	71	91	106	64
Dolní Ředice	46	39	52	52	24
Holice	321	239	269	359	194
Horní Jelení	80	81	103	119	50
Horní Ředice	44	36	26	71	33
Chvojenec	32	32	35	43	19
Jaroslav	19	5	9	13	11
Ostřetín	44	41	40	60	31
Poběžovice u Holic	11	11	14	14	9
Trusnov	14	5	10	9	6
Uhersko	20	11	10	18	6
Veliny	17	13	8	33	10
Vysoké Chvojno	20	8	14	21	15
zázemí Holic	520	398	489	652	322
SO ORP Holice	841	637	758	1 011	516
ČR	574 760	452 019	477 061	575 534	324 000

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR, 2015; vlastní zpracování

Příloha 34: Přirozený přírůstek v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

obec	přirozený přírůstek				
	období				
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013
Býšť	16	12	31	38	12
Dolní Roveň	4	-35	-19	18	9
Dolní Ředice	0	0	12	20	1
Holice	16	-66	-99	31	10
Horní Jelení	-5	-18	1	12	-4
Horní Ředice	16	-5	-16	20	4
Chvojenec	-12	7	5	14	7
Jaroslav	5	-5	-1	3	3
Ostřetín	-15	-32	-11	11	-6
Poběžovice u Holic	1	-4	2	1	4
Trusnov	2	-12	-7	-10	0
Uhersko	7	-4	1	2	-4
Veliny	-5	-10	-21	1	1
Vysoké Chvojno	3	-21	-17	4	-3
zázemí Holic	17	-127	-40	134	24
SO ORP Holice	33	-193	-139	165	34
ČR	-23 338	-101 803	-65 340	47 244	-197

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR, 2015; vlastní zpracování

Příloha 35: Celkový přírůstek v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

obec	celkový přírůstek				
	období				
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013
Býšť	21	153	292	199	32
Dolní Roveň	9	-36	83	59	5
Dolní Ředice	55	-23	26	59	18
Holice	-28	-84	66	184	20
Horní Jelení	-38	198	188	108	45
Horní Ředice	25	15	46	207	31
Chvojenec	-47	42	67	83	19
Jaroslav	-2	21	5	13	0
Ostřetín	-18	-27	-23	17	-11
Poběžovice u Holic	0	17	18	3	11
Trusnov	-30	-5	6	7	-9
Uhersko	0	13	13	-3	-4
Veliny	11	-5	-26	50	39
Vysoké Chvojno	-11	-24	-16	13	7
zázemí Holic	-25	339	679	815	183
SO ORP Holice	-53	255	745	999	203
ČR	16 736	-54 798	19 052	281 691	25 688

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR, 2015; vlastní zpracování

Příloha 36: Migrační saldo v obcích SO ORP Holice a v ČR v letech 1991 - 2013

obec	migrační saldo				
	období				
	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2013
Býšť	5	141	261	161	20
Dolní Roveň	5	-1	102	41	-4
Dolní Ředice	55	-23	14	39	17
Holice	-44	-18	165	153	10
Horní Jelení	- 33	216	187	96	49
Horní Ředice	9	20	62	187	27
Chvojenec	-35	35	62	69	12
Jaroslav	-7	26	6	10	-3
Ostřetín	-3	5	-12	6	-5
Poběžovice u Holic	-1	21	16	2	7
Trusnov	-32	7	13	17	-9
Uhersko	-7	17	12	-5	0
Veliny	16	5	-5	49	38
Vysoké Chvojno	-14	-3	1	9	10
zázemí Holic	-42	466	719	681	159
SO ORP Holice	-86	448	884	834	169
ČR	40 074	47 005	84 392	234 447	25 885

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR, 2015; vlastní zpracování